

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 92.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 783. Kiadóhivatal 706.

Delegációzáráskor.

Irta: Dr. Kmety Károly.

Ujra a császár városába utazunk, hogy valahára célhoz segítsük az idén különösen hosszadalmasan nyikorgó delegációs szekeret.

Az öreg kurucz Thaly Kálmánnak nem igen nagy öröme simán és igenis udvariasan ment odafenn a közös költségek megszavazása. Nem sokat gáncoskodott a paktum által lekötöztetett függetlenségi párt se, mely egyébként is képtelen volna ellenkezni akarát a delegáció hatvanhetes többségével szemben érvényre emelni.

Még csak a tisztí fizetések feletti konfliktust kell nyélbe ütni, ami most minden valószínűség szerint sikerülni is fog, nemcsak azért, mert az osztrák delegáció törvényszerű hatáskörét túllépve hozta meg a Latour—Schaffl-féle határozatot, hanem azért is, mert a császár akarata is világosan az, hogy ezt a konfliktust az osztrákok ne élesítsék tovább, határozatuk megismétlésével, ahhoz való ragaszkodásukkal és ne legyenek militaristábbak a legfőbb hadurnál.

Barabás Bélának meg is mondotta

ő Felsége, hogy ennek a tisztí fizetés-emelésnek most való megtörténését elejti, de majd a jövő delegációs ülészekben meg kell ám azt szavazni.

Pedig a dolog akkor is nehezen fog menni, mert Magyarországon ezt a katonai teheremelés nem hajlandók kikapcsolni a katonai kérdések komplexumból és a nemzeti követelések párhuzamos teljesítését valószínűleg sokan kívánni fogják.

Azt most nehéz megjövendölni, hogy a jövő delegátusok e szerint a közvélemény szerint irányítják-e majd határozatukat.

A most záródó delegáció működése egyáltalán nem hozott felszínre érdekesebb vagy éppen originális tüneteket. Taposó malom volt, mint legtöbbször. Az osztrákok tárgyalásaiban inkább van némely szemelni való és tanuságos mozzanat.

Itt van például először az, hogy mind gyakoribb és komolyabb lesz azon hang az osztrákoknál is, hogy a delegáció egy teljesen felesleges kerék a közösügyes gépezetben és mielőbb eliminálandó lenne. Lecher delegátus hirdette ezt először nyomatékkal s most már számosan osztják a felfogását és köve-

telik, hogy ami a parlamenté, adják vissza a parlamentnek, melynek ugy költségvetési mint, alkotmányos ellenőrzési jogát súlyosan csonkítja a delegációs hatáskör.

Nekünk, függetlenségi pártiaknak kapóra jön e helyes vélemény terjedése, mely egyenesen azt követeli, hogy a közös miniszterek közvetlenül álljanak a két parlament forumára. Ha az osztrákok többsége e nézet felé fog hajolni, azt hisszük, nem lesz nehéz e ponton lebontani egy szárnyát a hatvanhetes épületnek, egy expozitúráját egy összbirodalmi gondolatnak, mely bizonybizonny elhomályosítja a mi alkotmányos különállásunkat és országgyűlésünk souverainitását.

Bizonyos az, hogy még a 67-es közösségnek, a közös kül- és közös hadügynek sem lényeges kelléke a delegáció és hogy e két fajta közösség meg nem dől ennek hiányában.

A függetlenségi párt, mint tudva van, munkaprogrammon gondolkodik, vagyis ki akarja válogatni a pártprogrammból a már legközelebbi időben kormányzati programmá teendő követelményeket.

Közjogi pártprogramjából ha van, első sorban napirendre tűzendő kérdés,

Káin.

Irta: Garvay Andor.

(Utánnovomás tilos.)

Rendkívüli, a legmagasabb rendű emberpéldány volt. Nagy, erős, okos és szép.

Szinte sok is ennyi kiváltság egy férfinék. Kivált az olyanak, aki nem vár semmit az életől, s akitől az élet sem várhat semmit.

Annak az embernek pedig nem volt semmi várnivalója; amit pedig a magából adhatott volna, azt nem volt szabad odaadnia.

Ő maga állította magának ezt a tilalmát.

Vannak ritka, óriás tehetségekkel megvert emberek, akik az első testvérgyilkosnak, Káinnak a végzete függ. Ilyen ember volt ez az én emberem. Ki volt átkozva. Az életből . . .! Az emberek közül. Valami nagy, nehéz komorság járt vele, ami félelmesen idegenné tette őt ebben a világban.

Szinte bizarr volt, ha ott láttam őt ülni magammal szemben, valamelyik modern, nagy kávéház milieijében a kínosan megstilizált márványasztalka mellett. A smokingja redőtlen eleganciával simult meg széles vállain, a plasztrotonja vakítóan hófehér, s a gomblyukába tűzött gardénián ott ragyogott a virágkereskedés mesterséges parfümharmata.

— Mit keres itt ez az ember? Ebben a környezetben! . . . Ebben a ruhában! . . . Ez a Káin! . . . Ez a kiátkozott . . .!

Néha sejtéseim támadtak. Valami irdatlan messzeségből, évezredekkel elmúlt időkől csapott meg egy-egy kimagyarázhatatlan látnoki sugallat; s olyankor egész bizonyosan tudtam, hogy az a gyönyörű pogány ott, a kultura kon-

venziójának abban a kényszerzubbonyában, maga az első bűn. Nem a legendás, a paradicsombéli, nem a szimbólum, hanem a valóság. A megátkozott földnek legelső igazi bűnöse, akinek igazi, párolgó, meleg vér csurgott végig az öklén.

Tulajdonképpen pedig csak hangulat dolga volt ez az egész, s én ma sem tudom, hogy honnan szedtem ezeket a képtelen rémlátásokat. A történetét akkor még nem is ismertem.

Már mondtam, hogy mester-reneke volt a természetnek. Erős, nagyobb mint mások, lángeszű és szép . . . És gazdag! Pedig undorodott a pénztől. Az arany érintése, sőt már a látása is fizikai fájdalmat okozott neki. És a végzet olyan aranytömegekkel átkozta meg, hogy két kézzel nem tudott annyit elszórni belőle, hogy csak a feleslegétől is megszabaduljon.

Egyszer megkérdeztem tőle, hogy miért kicsinyeskedik? Aki le akarja rázni magáról a pénzt, találhat az hozzá akkora kutat, ahová egyszerre mind belevetheti. A kártya, az aszszony? Azok csak naivságok. Mit tudnak azok elnyelni?! Garasokat . . . Legföljebb a becsület aprópénzét. Akinek van elszórni valója, az kínálja oda egy fillérjét a kapzsi nyomorúságnak, elnyeli az aztán mindenét úgy, hogy észre sem veszi.

Bosszantott az az elkényszeredett fanyarság, amivel ez a kiváltságos boldogtalan a pénztét tékozte. Azt hittem, pózol. Azt hittem, hogy affektálja azt a letargikus érzéketlenséget, amivel az elősdiék mohó szípolozását türi. Mert vannak olyan szerencsétlen degeneráltak, akik védekezés nélkül adják közpédára mindeniüket azért az agyrémért, hogy a komisz pénz értékét nem ismerni fenkölten előkelő. A szívük

reszket a tönk ijesztő rémétől, és apathikusan nézik el utolsó garasok szétrablását, hogy a kirtartottak hódoló csodálatát megvásárolják.

Rosszindulatu guny volt a kérdésem, hogy miért nem tesz jót a pénzével. Meg voltam róla győződve, hogy egy farkar garasát nem adná oda anélkül, hogy a testének, vagy a hiúsága számára gyönyört ne váltson érte.

Egy pillanatig némán tekintett a szemem közé és én kihívóan álltam a tekintetét. Aztán megszólalt és gyilkos gunynyal kérdezte:

— Ugy érti, hogy adjam a pénzt a rongyos embereknek? Hogy legyek olyan Tolsztoj-féle Messiás? Mi?! Talán maga is az? Titokban persze! És a nemes ismeretlen néma sóhajokban áldják a nyomorúság tanyáin.

A szó a torkomon akadt és elpirultam. A cinikus guny belém markolt a maga perfid igazságával.

Az a másik azonban felvonta a vállát és beszélt tovább indulat nélkül, hidegen, mintha nem is azokat a krajczárokat csörgette volna meg az imént előttem, amelyeket egy-egy pillanatnyi rossz hangulat, egy begombolt télikabát, vagy valami költséges könnyelműség önzése a zsebben marasztalt.

Én hallgattam és Káin beszélt . . .

— Rossz éjszakám van . . . Olyan, amikor félek magamtól. Néha meglep ez a hangulat és ilyenkor jó, ha van mellettem valaki, hogy leüssön, vagy revolvert fogjon rám, ha kitörne belőlem a veszettség . . . Maga nem tudja még, hogy milyen az, ha a teremtés büszke koronája, az isten képmását viselő emberi bestia megvész . . . Én tudom . . .

Mondja! Mi volt a maga édesapja? Orvos? Ugy?! . . . Az enyém páciens . . . Látja! —

mindenesetre legkönyebben a delegáció eltörlése lehet ez.

Államiságunk képén ez a delegáció egy csuf diszitmény, mely a kép tiszta fásának sokat árt és műértékét semmivel sem emeli. Jöjjön mielőbb a korrigáló piktor, ki ezt a czafrangot leszedi a festményről.

Budapest, márczius 2.

Andrássy Gyula Bécsben. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma délután Bécsbe utazott. Gróf Andrássy Gyulát a király holnap délelőtt kihallgatáson fogadják.

A függetlenségi párt Intéző-bizottságának ülése. Az országgyűlési függetlenségi és negyvennyolcas párt intéző-bizottsága csütörtökön, márczius 5-én, délután négy órakor a párt Erzsébet-köruti körhelyiségében ülést tart. Ezen az ülésen fognak napirendre kerülni azok az elvi jelentőségű kérdések, amelyek a párt helyzetére és jövő kialakulására vonatkoznak. Ekkor fognak határozni a jövő tíz esztendőre vonatkozó munkaprogramm ügyében is, amelynek pontos megszövegezésére előreláthatólag albizottságot küldenek ki.

A bankbizottság ülése. A képviselőház bankügyi bizottsága megalakulása alkalmával tudvalevőleg úgy határozott, hogy tanácskozásait a delegációs ülések után kezdi meg. Gróf Batthyány Tivadar, a bizottság elnöke eszerint legközelebb megbeszéli a bizottság tagjaival, hogy a tárgyalások mikor vegyék kezdetüket. A tanácskozások egyelőre nem a dolog érdemét, hanem a munkaprogramm megállapítását ölelik fel, amelyre nézve Holló Lajos előadó fog konkrét javaslatot előterjeszteni. A bizottság vezető elemei úgy vélekednek, hogy elősőbb mélyreható diskusszió tárgyává kell tenni a bank-kérdést és pedig nemcsak a bizottság tagjai között, hanem a pénzügyi kapacitások körében is.

A függetlenségi párti bizottsági tagoknak hír szerint az az álláspontjuk, hogy a bankbizottság egyáltalán ne is foglalkozzék a kérdéssel, hogy a közös bank volna-e célszerűbb, vagy a külön bank, hanem kizárólag az önálló bank megállapításának és szervezésének kérdéseiről tanácskozzék, megállapítva a bankalapításnak legapróbb technikai részleteit is, hogy többé ne lehet

ez a különbség kettőnk között . . . És ha maga is orvos lenne, akkor most egy nagyon érdekes atavisztikus esettel foglalkozhatnánk. Nagyon érdekes — és ritka! Mert a Károk meg a rettenetes Ivánok ritkán születnek. Évszázados, megszakítottan degeneráció folyamatnak kell végbemennie, hogy egy abszolút, vagy mondniük steril korcs életet nyerhessen.

— Nem érti, hogy mit mondok?

— Hát nézze!

— A fejlődés és a visszafejlődés törvénye csak viszonylagos, nem olyan kényszererejű, mint például a nehézkedés. A magasból elejtett kő esésében, az abszolút kiindulási ponttól, az abszolút végpontig érvényesül ez a törvény. A fejlődés és a visszafejlődés törvénye azonban nem mindig érvényesül a kezdettől, tehát a fejlődési állapot 0 fokától a végső stádiumig, azaz: a befejezett fejlődés kulminációs pontjáig, a tökéletességig. Tökéletesség alatt értem természetesen az abszolút degeneráltság állapotát is.

— Ismétlem! A fejlődés és a visszafejlődés törvényében nincs meg a végezetig való föltétlen folytonosság. És pedig azért nincs, mert külső okok, véletlen esélyek megzavarhatják érvényesülésének a folyamatát. Sőt a legtöbbször meg is zavarják; ugyannyira, hogy maga az abszolút kifejlődés mehet kivételszámiba. Innen van, hogy a magasabb kulturáltágu növény, a nemesebb race-u állat tevékenysége, nem okvetlenül még magasabb rendű sarjadékot hoz. Sőt! Külső és belső konjunkturák befolyásolásának kényszere alatt hozhat értéktelenebb, szóval már degenerált sarjadékot is. És viszont, ugyanilyen véletlen körülmények mellett a visszafejlődésben is történhetik megállapodás; sőt beáll

sen arra hivatkozni, hogy a bank önállósítása még nagyon sok tanulmányozást és előkészítést igényel és hogy már csupán e miatt is fenn kell a bankközösséget tartani. A bankbizottság legutolsó ülésén elhatározta, hogy követelni fogja a kormánytól a banügyre vonatkozó iratokat. A kormány már értesítette gróf Batthyányt, hogy a legfontosabb szerződéseket és jegyzékeket, amelyek csupán egy példányban vannak meg, már lemásoltatta, de ki is akarja nyomtatni, mivel pedig a kinyomatás hosszabb ideig tart, a bizottság legközelebbi üléseire a kormány még nem szolgáltathatja be a kívánt dokumentumokat. A bank kormányzója azonban már elkészítette a tabellákat, amelyeket a bizottság kívánt tőle; valószínű, hogy ezek már ezen a héten ki is lesznek nyomtatva és így egyelőre ezeknek a statisztikai adatokat tartalmazó tabelláknak a nyomán indulhat meg a bizottság tárgyalása. Szó van azonban arról is, hogy mivel a függetlenségi párt intéző bizottsága csütörtöki ülésén szintén foglalkozni kíván a bank ügyével és a bizottság tagjainak tekintettel kell lenniük a legnagyobb politikai párt állásfoglalására, a bizottság érdemleges üléseit el kellene halasztani a jövő hét derekára.

A katonatisztek fizetése.

Budapest, márczius 2.

Az kétségtelen volt, hogy a katonatisztek fizetésemelésének kérdése nem fog lekerülni többet a napirendről s ha a magyar és az osztrák delegáció közt a megegyezés ezuttal ebben a kérdésben létre nem is jöhet, azért eltemetve nincs. Sőt ma már az is kétségtelen, hogy az osztrák és a magyar delegáció közt nem kerül kenyértörésre a dolog a miatt, hogy a magyar delegáció a Latour-Schraffl-féle indítványt és határozatot nem szavazza meg, sőt közös szavazásba sem egyezik bele, hanem a fölött egyszerűen napirendre tér s megvárja azt az időpontot, mikor a delegációk elé a tisztizetések felemelésének kérdése a magyar kormány beleegyezésével, tehát mint kormányjavaslat kerül.

A katonatisztek fizetésének felemelése kérdésében tehát a magyar álláspont teljes diadalt aratott. A magyar álláspont ugyanis nem az volt, hogy a katonatisztek fizetése

maradjon meg továbbra is a mai fokon, hanem csak az, hogy ezt a kérdést ne kapcsoljuk ki a többi katonai kérdés közül s azokkal egyidőben, vagy azok után ez a kérdés is megoldassék az igazságosság, a méltányosság és az állam pénzügyi erejének figyelembevételével. Wekerle miniszterelnök érdeme, hogy az osztrák kormányt is meg tudta nyerni ennek az álláspontnak s hogy ily módon nem mérgesedik el ez a kérdés, hanem azt a kellő higgadtsággal és a legnagyobb megfontolással lehet megoldani.

De van ennek a kompromisszumnak még egy nagyon örvendetes következménye. Bécsi hírek szerint ugyanis abban egyezett meg a két kormány, hogy a javított fizetés már az 1909. évi közös költségvetésbe beállítatnék, hogy tehát a szeptemberben vagy októberben Budapesten üléselő delegációk azt már tárgyalhatnák. Kétségtelen, hogy a magyar delegációnak most Bécsben tanúsított magatartása után nem is próbálnák meg a kormányok, hogy a javaslatot újra előhozakodjanak, ha bizonyosak nem lennének abban, hogy az jobb sorsban fog részesülni, mint aminőben most részesült. Viszont az is kétségtelen, hogy a magyar delegáció tagjai nem fognak attól az álláspontjuktól eltérni, hogy a katonai kérdések egész komplexuma megoldandó. Ha tehát a Wekerle-kormány a katonatisztek fizetésének felemelése kérdésével most foglalkozik, sőt ha már kötelezettséget is vállalt az iránt, hogy az erre vonatkozó javaslatot az őszszel összeülő delegációk elé engedi terjeszteni, akkor egyuttal azt is bevallotta, hogy reménye van a katonai kérdéseknek addig az időpontig való olyan megoldására, mely Magyarországon megnyugvást fog kelteni s melyet idehaza mindenki a nemzeti követelések kedvező kielégítésének fog tekinteni.

Ennek nagy horderejét pedig egész politikánk jövő alakulása szempontjából lehet

. . . Ez volt a legelső fakó árnyék a hosszú sorban, amelyben volt egy, akinek eltorzult lángesze megértette az elnyomott tömegek jajkiáltását. És meghalt a vérpadon. . .

. . . Az utolsó volt a falanxban . . . a legutolsó . . . az én édesapám . . .

. . . És az én örökségem tőle öt század átka öt század nyomorusága.

— Hogy ez képzelődés, hipochondria? Hogy a beteg családok terheltségét legyőzi egyetlen egy egészséges vérkeveredés? Igaza van; hiszen ezt én is mondtam . . . De mi történik akkor, ha egy terheltség tíz nemzedéken át sterilen marad? Ha nem reagens, hanem neutrál vérkeveredés szölitja életre az utódokat! Ez az a kivétel, amikor a természet tréfából lefelé menőleg végrehajtja a fejlődés törvényét 0.-ig.

— Ne huzódjék el tőlem, még nem dühöngök, pedig ez a téma alkalmas rá, hogy megragadjam a legelső egészséges ember torkát, akié a kezem ügyébe kerül és kiszorítsam belőle azt az életet, amelyiknek öröme, bánata, könye, mosolygása, reménye és vigasztalása van, amelyik nem olyan fekete, nem olyan megátkozott, nem olyan kinszenvedéses, mint az enyém . . .

— Megrendültem . . .

— De hát nem voltak az ön családjában egészséges asszonyok? . . .

— Asszonyok? . . . Voltak. De nem tudok rólok semmit. Asszonyi történet nincs a csalámban. Azaz hogy . . .! Egy volt, de azt az egyetlen eltemették elmondatlanul. . . Igen. . . És éppen ebben van az átok! csupa sóttalan, neutrál véri asszonyt lopott bele a természet a lánczba. Sehol egyetlen egy egyéniség, amely megszakította volna a végzet könyörtelen kövételzetes-

tetlen kicsinyleni. Hisz mindaz a baj, ami politikai életünket öt év óta feldulta, ezzel a kérdéssel áll kapcsolatban s ha politikai életünkben ezt ki lehet küszöbölni, ez el nem évülő érdeme lesz ennek a kormánynak.

Sem a katonai kérdéseket, sem a tisztí fizetések kérdését nem lehet megoldani más-kép, mint a kormány segítségével. Már akkor, mikor Schönaich közös hadügyminiszter az osztrák delegáció ülésén a katonai kérdésekről nyilatkozott, kifejtettük ugyan-ezen a helyen, hogy az ország közvéleménye őrizze meg a higgadságát, mert addig, míg a magyar kormány ebben a kérdésben nem nyilatkozik, addig semmiféle hírek, semmiféle osztrák provokációnak fel ne ülünk. Majd ha a magyar kormány nyilatkozni fog, akkor mindenki meggyőződhetik arról, hogy mindaz, ami elérhető volt, elérhető s hogy a paritás katonai téren is megvalósítható.

Lesznek majd, akik elégedetlenkednek, hisz ezek már most, mielőtt még a nemzeti vívmányok ismertek volnának, kiáltoznak, de a tapasztalat azt bizonyítja, hogy egyszerre nem valósítható meg az a függetlenségi politika, amely mindannyiunknak ideálja, de végre Rómát sem építették fel egy nap alatt s a magyar függetlenség is lépésről lépésre lesz csak kivívható. A nemzet nagy többsége ezt ma már tudja, ebbe belenyugszik s a békében elérhető eredményeket sokkal becsesebbeknek tekinti, mint a harcok megújítását. Penelope vásznát nem engedi többé ez a nemzet felbontani s nem akarja ismét előlről kezdeni azt a nehéz és fárasztó munkát, amit eddig kifejtett és nem hajlandó mindazokat a tagadhatatlan eredményeket, melyeket ez a kormány és ez a parlament már elért, újból kétségessé tenni, csak azért, mert egyesek még most is a „mindent vagy semmit” álláspontján állanak.

Azok a hírek tehát, amelyek a katonatiszti fizetések fizetésének felemelése kérdésében a két kormány közt létrejött kompromisszumról szólnak, mindenkit megnyug-

vással töltenek el, mert kétségtelenné teszik, hogy rövid időn belül a hadsereg kérdésében olyan nemzeti eredményt fog ez a kormány felmutatni tudni, amely az egész parlamentet hajlandóvá teszi a katonai kérdések egész komplexumának letárgyalására.

A delegátusok értekezlete.

— A katonatiszti fizetések felemelését elhalasztják. —

Budapest, márczius 2.

Holnap délután tartja Bécsben záróülését a magyar delegáció, amelyben az egyeztető hetes albizottság jelentést fog tenni arról, hogy az osztrák delegáció határozata a Latour—Schraffl-féle indítvány elfogadása következtében megváltoztatta a közös minisztériumoknak a két kormány hozzájárulásával beteriesztett költségvetését. A jelentéssel kapcsolatban az albizottság indítványt is fog tenni a delegáció követendő magatartására nézve. Ennek az állásfoglalásnak előzetes megállapítására Barabás Béla elnök ma délután öt órára a képviselőház delegációs termébe értekezletre hívta össze a delegátusokat. Az értekezlet, a melyen a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök vett részt, Barabás Bélának azt az ismeretes álláspontját tette magáévá, hogy a delegáció ezt az osztrák határozatot a törvény értelmében nem is tárgyalhatja. Az erre vonatkozó indítványt az elnök maga terjesztette elő, amely az osztrákokkal kötött kompromisszum alapján jött létre és amely különben hangsúlyozza, hogy csak a törvény tilalma miatt nem teljesítheti ebben a formában a hadsereg jogos kívánságait.

Bécsből azt jelentik, hogy a fizetésjavítás ügyében a magyar és az osztrák kormány között kompromisszum jött létre, amely szerint a magyar delegáció most ugyan nem járul hozzá az osztrákok határozatához és az osztrákok sem fogják határozatuk érdekében a két delegáció együttes szavazását provokálni, de viszont a magyar delegáció hozzájárul ahhoz, hogy a két kormány megállapodást kössön a tiszték fizetésének olyan rendezése érde-

kében, hogy a javított fizetés már az 1909-iki költségvetésbe beilleszthető legyen. A következő delegáció után, mely még ez év szeptemberben vagy októberben Budapesten ülne össze, akadály nélkül megszavazná az 1909-iki évi rendes hadügyi költségvetés keretében a tisztí fizetés javítását. Ez a kompromisszum szoros kapcsolatban van a bécsi híradások szerint a függőben levő többi katonai ügyekkel is. A magyar kormánynak ugyanis az az álláspontja, hogy a fizetésrendezéssel együtt egyéb katonai kérdések is megoldandók. Mivel pedig a katonai kérdések tárgyalására idő kell, lehetetlen lett volna már májusban vagy júniusban a delegációk elé lépni a fizetésrendezés ügyével. Ezért kellett az eredeti terv megváltoztatásával öszre halasztani a delegációk következő ülés-zakát.

A magyar delegáció tagjai holnap délelőtt 8 órakor utaznak Bécsbe. Ugyanezen vonattal utazik dr. Wekerle Sándor miniszterelnök is.

Az egyeztető bizottság holnap délután két órakor, a delegáció plénuma pedig három órakor tartja ülését, amely a mai megállapodások értelmében gyors és sima lefolyású lesz. A delegátusok még holnap este visszatérnek a fővárosba.

A mai értekezletről tudósításunk a következő:

Barabás Béla elnök megnyitva az értekezletet, utal arra, hogy az osztrák delegáció a magyar delegációnak nuncziumot küldött az ismeretes Latour—Schraffl-féle határozatról, amely egyrészt a tisztí fizetések rendezését, másrészt a legénység zsoldjának javítását az 1908. évi költségvetés keretén belül czélozza. Indítványt terjeszt a magyar delegátusok elé, amelyben mi, magyarok, méltányoljuk az osztrák üzenetben felsorolt okokat. Miután azonban a rendezés körül fölmerült költséggtöbblet, 11,660.000 korona nincsen benne a hadügyminiszter által előterjesztett költségvetésben, az osztrák delegáció indítványa ezuttal tárgyalásra nem bocsátható.

Sághy Gyula, bár stílárius módosításai volnának az indítványon, érdemben elfogadja.

Ugron Gábor szintén ilyen értelemben nyilatkozik.

Buzáth Ferencz kiemeli, hogy a hadügyminiszter csak a tisztí fizetések rendezéséről beszél.

ségét. Voltak, — aztán eltűntek nyomtalanul; és a félelmes dekadensek félelmesen egyedül maradtak . . .

. . . Már most én! . . . Ha mindez csak hipotézis, testetlen agyremi lenne ön szerint, monstruózus bizonyítéknak itt vagyok én . . . Egyszer az orvosomat a laboratóriumában leptem meg. Egy kristály üvegből metszett ragyogó csővecske volt a kezében, amelynek fekében valami zavaros masszát kémlent az ablakon beömlő napsugárban. Megkérdeztem tőle, hogy mi az. Azt mondta, hogy pestis-kultúra . . .

— Hát látja, — ez az én esetem! A külső csillogó burkolat alatt, jól elzárva, leforrasztva gyilkos, rettenetes fertőzet erjed. Ebben a pillanatban még veszélytelen, de mit hozhat a következő pillanat? Az akarat üvegburkolata olyan törékeny! Amit pedig légmentesen el kell zárnia, az egy lenyüggözött forrongó pokol . . .

. . . Az én testemben nincs egy idegszál, amelyik jó; a lelkemben nincs egy érzés, amelyikben a nemesnek, az emberségesnek csak egyetlen egy árnyalata élne. Undorító, nehéz indulatok, lihegő bestiális vágyak, képtelen gazságok csirái és a piszok, a rondaság ösztönei tülekednek bennem. Minden akaraterőmre szükségem van, hogy ne csaljak a kártyával, csikorgó fogakkal mondok be a számoló pinczérnek két szelet kenyert, amikor a kitarított zsarolóim pezsgős vacsoráját kifizetem . . . Embertelen vágy gyötör, hogy ártsak, a bizalmat eláruljam, hogy hamisan esküdjem, hogy a hozám menekültöt belerugjam a sárba. Egy egész világot meg tudnék mérgezni a fertőzéssel és maga azt kívánja tőlem, hogy meniek könyvet felszárítani?! . . .

— Ne higyeje, hogy valami szimpátia, hogy

valami ellágyulás kényszerít rá, hogy ezeket magának elmondjam. Eppen magának! Bennem nincsenek ellágyulások, én nem hiszek, nem bírok és nem szeretek. Én csak gyűlölni tudok! Amit elmondok, azt nem önnek mondom, hanem magamnak. Érti?! És elmondanám akárki jöttment előtt, ha nem magát dobta volna ma elem a véletlen. Néha szükségem van erre. Ha rossz napom van. Amikor a feszültség olyan forrongásra válik, hogy a kitöréstől kell tartanom. Ez a léghideg rémmese a lehiütésem. El kell ezeket mondanom úgy, hogy a saját hangomat halljam, hogy vitatkozzanak velem, hogy az ész újra lenyüggözze az akaratot . . .

— A patológusok azt mondják, hogy a lélek abberrátiói az agy elváltozásaiban gyökereznek. Ez a föltevés nem igaz. A nehéz indulatok valahol máshol laknak, ahová az agyidegek nem is érnek el. Az én agyvelőm szörnyű, rettenetes harcban áll azzal a másik ismeretlen idegközponttal. Az ész hidegen, józanul megérti, hogy azokat a romboló ösztönöket meg kell fékeznie. Az ész az, amelyik megbénítja a fojtogatásra szoruló görcsös öklöket . . . Pedig milyen édes, milyen zsongító lehet, hallgatni a földokló lihegését . . .!

— Rettenetes! . . . Rettenetes! . . . De hát nincs semmi, semmi, ami levegye ezt az átkot a lelkéről? A szeretet . . . Egy tiszta, ideális nő ragaszkodása . . . Nem ez a megváltás? . . .

— Megváltás! . . . Asszonyban . . .? Az imént azt mondtam önnek, hogy az édesapám volt a legutolsó a sorban . . . Tudja mit csinált? Megölt egy embert, aztán megölte az édesanyját . . . A sűrű, fekete nagy haját csavarta a szép fehér nyakára és megfojtotta . . . Aztán megölte magát . . .

— De hát miért?

— Miért! Miért! . . . Hát miért! . . .? . . .!

Elhallgattunk . . . Én is, ő is . . . Engem valami nagy, névtelen szorongás ejtett igézetébe; az a rémember pedig néma gyönyörrel bujálkodott benne, hogy elvette tőlem az álmot.

És ebben a nehéz hallgatásban egyszerre odasiklott az asztalunkhoz egy árnyék, egy monstrum; idétlen torza mindannak, ami ember, ami isteni. Csak a szemei voltak szépek. Gyönyörű, lelkes, kék gyermekszemek . . .

A kávéház pupos kis koldusa volt, akit a szigorú gazda és a kányaszemű pinczerek következetesen nem vesznek észre, amikor gyűrődött, kicsi újságjaival asztaltól-asztalhoz lap-pang.

Oda állt az elé az ember elé. Nem szólott hozzá semmit, csak ráemelte némán azt a szomorú két nagy gyermekszemét és apró, maszatos kis öklével egy újságlapot kínált feléje kérően.

És az a nagy, kegyetlen erejű óriás, az a Kain, egyszerre vergődni kezdett. Hatalmas mellkasa zihálva szállt s fakó arczára kiült a rettenetes küzdés, amelynek korbácsa alatt nagy teste megvonaglott. Embertelen harez volt, amíg urrá lehetett fölötte a démon. De urrá lett. A tekintetéből riasztó, szilaj indulatok vissziénye csapott ki és rekedten, hördülve csattant fel a hangja:

— Menj innen! Takarodj! . . .

A kezem ökölbe szorult, hogy leüssem, ha a gyermeket csak megérintené.

Akkor pedig az a kis gnóm egyszerre rámosolygott a brutális óriásra és egy fényes, ujveretű tallért dugott el ügyetlenül, a rongyos, vékonyka czondrája alá . . .

Amikor tehát méltányosságról teszünk kijelentést, hagyjuk ki a legénységre vonatkozó részt.

Wekerle Sándor miniszterelnök kifejti, hogy ha számszerűleg vennék fel a költségvetésbe a rendezés körül támadt többletet, akkor ez a körülmény a két delegációnak együttes szavazását vonná maga után. A maga részéről a Barabás-féle indítványt ajánlja, mert ebben semmiképp sem kötjük magunkat.

Kmetz Károly azon a nézeten van, hogy az osztrák delegáció tultette magát a törvényen, mert a delegációknak kezdeményezési joguk nincsen. Az elnök indítványát elfogadja, mert leköttést nem tartalmaz.

Szell Kálmán hosszabb beszédben kimutatja, hogy igenis van kezdeményezési joga a magyar delegációnak is azokra az ügyekre, amelyek hatáskörébe tartoznak. A delegáció költségvetést megállapító testület, tehát van kezdeményezési joga is. Melegen pártolja az elnök indítványát.

Okolicsányi László és örgróf Pallavicini Ede hozzájárulnak az indítványhoz.

Szentiványi Árpád kijelenti, hogy nem fogadja el. Megjegyzi, hogy ennek az ő állásfoglalásának az éle nem irányul a kormány ellen.

Szentiványi ezután el is távozott az értekezletről.

Issekutz Győző kifejti, hogy a delegációnak van kezdeményezési joga a hatáskörébe tartozó dolgokra nézve. A politikai közvéleménynek ki kell alakulnia arra nézve, vajon a létező jogszabály módosítása, aminő a tisztifizetések fölemelése is, a delegáció hatáskörébe tartozik-e, vagy pedig felségjogot képez, avagy a törvényhozás elé való. A tisztifizetések fölemelésének híve, az indítványt elfogadja. Ha felségjog a fizetésemelés, garanciája megvan a miniszteri felelősségben. Maga az országos bizottság felelőtlen és a magyar törvény szerint törvényalkotási joga nincs. Egyéniileg e tekintetben nem foglal állást.

Szivák Imre: Az osztrákokra nézve nagyobb szociális kérdést képez a tisztifizetések fölemelése, mint reánk, mert nálunk, magyaroknál, sokkal kevesebb a tiszt. Ezt a kérdést adott alkalommal rendezni kell. Az elnöki indítvány a leköttést nem tartalmazza, ennél fogva elfogadja.

Nagy Ferencz: Magyarországra nézve is nagyjelentőségű szociális kérdésnek tekinti ezt a tárgyat, de főleg azért, hogy bebizonyítsuk, hogy a hadsereggel szemben méltányosak vagyunk. Helyesnek és kívánatosnak tartja a kérdés megoldását. Szell Kálmán fejtegetéseit a kezdeményezésről és a hatáskörrel teljesen osztja, az elnöki indítványt elfogadja.

Gróf Zichy Tivadar melegen pártolja az elnöki indítványt.

Báró Rudnyánszky József szintén, mert a magyar delegációnak nincsen kezdeményezési joga.

Szmrecsányi György azt a határozati javaslatot olvassa föl, amelyet a bizottság Sággy Gyula indítványára már elfogadott és kimutatja, hogy ez sokkal több a most előterjesztett elnöki indítványnál. Ezért az elnöki indítvány ellen komoly ellenvetése nem lehet.

Ugron Gábor felszólalása után a bizottság egyhangulag elfogadta Barabás Béla indítványát, amelyet holnap az egyeztető hetes albizottság elé terjesztenek.

Ezzel az értekezlet este hét óra után véget ért.

Budapest, március 2.

A horvát miniszter **Fiumében**. Josipovich horvát miniszter ma reggel Fiumébe érkezett. A miniszter a holnapi nap folyamán visszautazik Budapestre.

A házszabályrevízió. A disszidensek folytatják a házszabályrevízió ellen megindított obstrukciót, amelyet most már a nemzetiségiek és a horvátok is támogatnak. A nemzetiségi képviselők ez idő szerint távol vannak a fővárosból, szerdán azonban valamennyien Budapestre érkeznek és még aznap este megbeszélik a helyzetet és kijelölik a házszabály revíziója feletti vitában a legközelebbi szónokokat. A vitában majdnem valamennyien részt vesznek. Nagy érdeklődéssel várják a horvátok elhatározását, hogy az obstrukció mellett, vagy pedig a választások eredményére való tekintettel más magatartás mellett döntenek-e a szerdán megtartandó pártértekezleten. Zágrábról jelentik nekünk, hogy a horvát képviselők egy része még e héten Budapestre utazik, a ház-

szabályok módosításáról folyó vitában részt venni. Egyelőre csak egy horvát képviselő fog felszólalni a vitában, a többiek megvárják a fejleményeket.

Uray Imre öröksége. Az Uray Imre elhalálása folytán megüresedett tiszaháti választókerületben ma van a képviselőválasztás. Máté László disszidens és Kallós Tivadar, a függetlenségi párt jelöltje állanak egymással szemben. A választás kezdete óta a rendet mi sem zavarta meg. Délután négy óráig 1619 szavazatot adtak le, ebből Máté Lászlóra szavaztak 1028-an, Kallós Tivadarrá 591-en. A választás előreláthatólag késő este ér véget. A kerületből vett értesüléseink szerint Máté László megválasztása esetén belép az országgyűlési negyvennyolcas függetlenségi pártba.

A választás végleges eredményéről lapunk zártáig nem jött értesítés.

A horvát választás után.

— A helyzet Horvátországban. —

Budapest, március 2.

Horvátországban befejeződtek a választások, amelyek pontos eredménye az, hogy a szerb-horvát koalíció 55 mandátumot kapott (azelőtt volt 38 kerülete), a Starcevic-párt 24, a kormánypárt 2, a radikális szerbek 2, a parasztpárt 2 képviselővel rendelkezik, 5 kerületben pedig pótválasztás lesz. Nikolics Vladimir (koalíciós) 3, Starcevic Dávid és Horváth Sándor (Starcevic-párti), végül Popovic Dusan (koalíciós) 2—2 mandátumot nyertek. Eszerint még 5 kerület kap új képviselőt második választás, 5 pedig pótválasztás utján. Összesen tehát tíz kerületben lesz még képviselőválasztás.

A választásoknak ez az eredménye előrelátható volt, de úgy látszik nem bénította meg báró Rauch munkakedvét és bizalmát a szerencsés megoldás reményében. Az osztályfőnökök lemondását nem fogadta el, ami azt jelenti, hogy ezzel a kormánnyal óhajítja a helyzet tisztázását megkísérelni. Horvátországban egyébként annak a híre terjedt el, hogy a bán kompromisszumot akar kötni a horvát-szerb koalícióval. Erre mutat **Araniczky** igazságügyi osztályfőnök levele, amelyben két osztályfőnök társával szolidaritást vállal és értesítette a bán, hogy azonnal lemond az állásáról, ha személye akadályt képezne abban a tekintetben, hogy a horvát bán és a horvát-szerb koalíció esetleg kompromisszumos tárgyalásokat kezdjenek.

Zágrábrban tegnap este ismét utcai tüntetés volt, amely a koalíció győzelme óta naponként szokott ismétlődni. Ezeket a tüntetéseket a Starcevic-párt hívei rendezik s nemcsak a kormány ellen, hanem a koalíció ellen is irányulnak. Este kilencedfél órakor nagy néptömeg tödült a Jellasics-térre és a kormányt és a magyarokat szidva, tüntetett. A rendőrség mindenekelőtt a szerb bankot és a szerb templomot igyekezett a tüntetők ellen megvédelmezni. A tüntetők csakugyan odavonultak s ezzel a kiáltással: **vesszenek a szerbek! vesszenek az árulók! vesszen Rauch!** nagy lármát csaptak. A rendőröknek végre sikerült a tüntetőket szétverni és néhányat közülök letartóztatni. Ezalatt a koalíciós diákok a Grand-hotelhez vonultak, hogy ott Supiló mellett tüntessenek. Elénekeltek a montenegrói fejedelemnek **Onamo! Onamo!** (Oda! Oda!) kezdésű nagy szerb dalát, amire a Starcevic-párti fiatalok a **Ljeba nasa Domavina** (a mi szép hazánk) kezdésű horvát nemzeti dalt kezdte énekelni. A diákok közt emiatt verekedés támadt, amelynek a rendőrség vetett véget. **Hermann** képviselő, az alkotmánypárt cerusicsi jelöltjét tegnap este koalíciós képviselők és egyetemi hallgatók a Korzó-kávéházból kitasították. A képviselők között volt gróf Kulmer Frigyes is, aki kivette zsebéből óráját s azt mondta, hogy Hermannnak öt perc múlva el kell hagyni a kávéházat.

Tegnap szabadlábra helyezték **Radicsot**, a parasztpárt vezérét.

Ma délelőtt tíz órakor ülést tartott az egyetemi tanács, amelyen elhatározták, hogy figyelemzetni fogják az egyetem hallgatóságát, hogy tartózkodjék minden tüntetéstől, nehogy kénytelenek legyenek bezárni egy évre az egyetemet. A tanács azután **Maurovic** Milivoj

rektor vezetése alatt tisztelgett **Mixics** kulturális osztályfőnöknel. **Mixics** azzal a kérelemmel fordult a tanács tagjaihoz, hogy hassanak oda, hogy az ifjuság körében hasonló tüntetések ne ismétlődhessenek. A rektor kijelentette, hogy igyekezni fog a kérelmet teljesíteni s még ma felhívást bocsát ki, melyben óva inti az ifjuságot, hogy jövőben tartózkodjék politikai tüntetésektől.

A bán **Zovay János** nyugalmazott főispánt kinevezte Zágráb város főpolgármesterévé. A kinevezés minden valószínűség szerint **Amrus** zágrábi polgármester ellen irányul, aki ujabban erős ellenzéki magatartást tanúsít.

Eszékről jelentik, hogy a karlócai szerb radikális párt vezetősége elhatározta, hogy **Sidben** a mai pótválasztástól távol tartja magát, ami által biztosítva van **Korac** szociálista egyhangú megválasztása. **Dr. Kochlitz** visszalépett szerb radikális jelölt felhívást intézett a választókhöz, hogy szociálista jelöltre szavazzanak. A kerületet évek hosszú során át **dr. Sumanovic** bánhelyettes képviselte. Több budapesti lap jelentette, hogy gróf **Pejacsevics** volt bánnak Nasicében csak pótválasztás által sikerült mandátumát megtartania. E jelentés alaptalan, amennyiben gróf **Pejacsevics** már a főválasztáson abszolút többséget kapott.

A választások után beállott helyzetről a horvát politikusok így vélekednek:

Gróf **Kulmer Frigyes**, az első horvátországi takarékpénztár elnöke, akinek lehet már legközelebb igen fontos szerepe lesz Horvátországban, a következőképpen nyilatkozott:

— A választások eredményét én teljes határozottsággal megjósoltam. Az eredmény természetesen sürgeti a magyar-horvát nyelvkonfliktus megoldását. A szolgálati pragmatika helyébe törvénynek kell lépnie, amely nem fogja a sérelmes rendelkezéseket tartalmazni. Más utat nem látok, ha folytatják az erőszakos politikát, az egész országot a koalíció karjaiba hajtják. A jelenlegi horvát kormánnyal Horvátországban semmire sem lehet menni.

Dr. Nikolics Vladimir volt osztályfőnök, aki a jelenlegi választásokon három mandátumhoz jutott, így nyilatkozott a helyzetről:

— A választások eredménye megfelel a helyzetnek s ezek miatt ugyan fölösleges volt bányázni véghez vinni, mert **dr. Rakodczay** ugyanezt az eredményt érte volna el. Több sérelemtől szolt ezután a volt osztályfőnök s még megjegyezte, hogy a kormány támogatta a Starcevic-pártot és a radikális szerbeket. A magyar kormány eljárását csak azzal lehet magyarázni, hogy rosszul dolgozott és rossz értesülések alapján ment a választásokba. Horvátországban elmúltak azok az idők, amikor erőszakkal lehetett kormánytöbbséget összetoborozni. Nézetem szerint báró **Rauch** kormánya Horvátországban tarthatatlan. Szükséges, hogy a vasutasok szolgálati pragmatikáját törvény váltsa fel, amelyben az ismert sérelmek ne legyenek benne. Regnikoláris bizottság utján ez nem történhetik, mert a nyelvkérdés az alaptörvényben már rendezve van. A bán állása kétségkívül megrendült, s kormánnyon maradásra csak élesítendő a konfliktust. A magyar kormánynak kell előzékenységet tanúsítania.

Dr. Medakovic Bogdan a koalíció elnöke a következőkben fejtette ki véleményét:

— A választások eredményével, mely különben nem lepott meg a legkevésbé sem, mely vagyok elégedve. A magyar kormánynak a radikálisokra alapított számítása tévesnek bizonyult. Ő is tud arról, hogy a kormány segítette a Starcevic-pártot és a radikális szerbeket. Ez a kormány rövidesen el fog távozni helyéről, ahová farsangi kísértésként került.

Dr. Spevec Ferencz, a volt nemzeti párt vezetőgyűlése, aki most teljesen visszavonult a politikai élettől, így vélekedik:

— A kormány ott követte el a hibát, amikor a nemzeti pártot ismét lehetetlenné tette és nem volt hajlandó a pragmatikát hatályon kívül helyezni és a kiegyezési sérelmeket orvosolni. Most már nagyon bajos volna a nemzeti pártot feltámasztani, ehhez szükséges volna: az összes kiegyezési sérelmek orvoslása; biztosíték, hogy hasonló sérelmek a jövőben megismétlődni nem fognak. A kibontakozás módját a magyar kormánynak kell megtalálnia.

Czrnkovic osztályfőnök egyebek között a következőket mondotta:

— A február hónap 1-én megtartott főispáni tanácskozáson már tisztában voltunk a helyzettel. A választások reánk nézve annyiban eredményesek voltak, hogy megismertük az ország hangulatát. A hivatalnoki kar nagy része ellenünk van. Az autonóm tisztviselők tartózkodtak a szavazástól, a közös hivatalnokok a jelöltjeink ellen szavaztak. Jólásokba bocsátkozni nem akarok, de annyit mondhatok: nem hiszem, hogy a koalícióval, mely immár abszolút többségre jutott, dolgozni lehetne.

Dr. Frank Józsefnek, a Starcevic-párt elnökének ez a véleménye:

— A koalíció elérte célját és abszolút többséget képez az országgyűlésen. Ezt különben meg is mondta előre a miniszterelnöknek, amikor vele beszélt. A helyzet valószínűleg egyezséggel fog végződni, ha ugyan Wekerle hajlandó lesz kiegyezési óhajaikat teljesíteni. Ami a kormány helyzetét illeti, az nézetem szerint a magyar kormánytól függ. Amit ez el fog rendelni, az meg fog történni. Megmondja Wekerle miniszterelnöknek, hogy legalább is huszévi Bach-féle abszolútizmusnak kellene következnie, hogy egy új magyar-ön-párt alakulhasson.

A t. Házból.

I. Farsang vége.

Egy nap még és vége a hivatalos farsangnak. Néhány eseményből és sok jelből konstatálni lehet, hogy az utolsó órákat alaposan felhasználják. Az öreg Björnsterne Björnson a boldogját járja és komoly kommentárral egy bécsi lapnak olyan közleményt küldött el Magyarországra ellen, a melyről még Bécsben is megállapították, hogy valaki meg akarta tréfálni az agastyánt, jó magyaros káromkodásokból helységneveket komponált s arra számított, hogy európai röhej keletkezik, de a bécsi lap nem közölte. Hegyen-vögyön dinom-dánom van. Bécsben és Budapesten kacagató vicczeket terjesztenek azokról a beszélgetésekről, amelyek az udvari ebédek a király és Barabás Béla közt folytak, de már mind csupa koholt és groteszk párbeszédet fabrikálnak. Külön komoly támadások tárgya az a tény, hogy egy főherceg asztalán az ebéd alatt nem voltak magyar borok. (Mily boldogság, hogy nem az a baj, hogy a főherceg nem magyar, hanem hogy a borai között nincs képviselőnk.) Fiumében nagy ünnepélylyel, bállal és bankettel jubilálják a Casino Patrioticot előkelő magyar urak vendégszerelése mellett. Justh Gyula elnök politikai ebédje után és a következő ebéd előtt Wekerle Sándor miniszterelnök rendez lakomát képviselők részére. Az utcák esténként tele vannak mulatságokba menő s onnan hazatérő nagy csoportokkal. Csak álarczos-bál három-négy esik egy hétre. A vendéglők falát majd kirugja a tobzódva lumpoló sokaság s a müncheni speziallis sörök saionja egész városrészeket tesz részegekké.

Ezek után pedig hogyha valaki a közállapotok felől tudakozódik, az azt hallja, hogy nehéz időket élünk, hogy a pénzpiacz egy hullámmint mint a tenger, hogy nincs nap az ország erkölcsének romlását jelentő drámák nélkül. Hallja, hogy a politika útjába veszedelmes torlások, meredekek és posványok kerültek. Észre kell vennie, hogy igazi forrongás van a közönség köréből, a rettenetesen elhatalmasodott uszorások ellen. Szocialista gyűléseken a háziurakról úgy beszélnek, hogy egyuttal az akasztókat emlegetik. Utonállók leselkednek a járókelőkre már éppen úgy nappal, mint éjjel és két-három forintért már merész rablógyilkosságok esnek. A betegek az utcán és a szállítókoszikon pusztulnak el, mert félnapig hurcolva őket sem találunk egyetlen helyet sem a kórházakban. Miként a fényes báli termek, a vendéglők, a korcsmák és kávéházak, amiképpen a nagy urak, miniszterek és politikai potentátok ragyogó ebédlői, aként zsufolva vannak a haldoklók nyögésétől fullasztó levegőjű kórházak is. S míg egy sereg ember legfőbb gondja politikai intrikák kitalálása, más seregé pedig multság-programmok összeállítása, az alatt a hajdan tejjel-mézzel folyó Kanaán fővárosában az éh-tífusz dul.

Am ilyen vidám farsangi órák, mint a melyeknek hamvazó szerdát megelőzik, tán sohasem voltak s a politikai karneválon se járt soha annyi álarczás bohóc.

II. Da capo.

A horvát választások befejeztével most már hivatalosan tudtára adták a világnak az eredményt: a magyar kormány álláspontját képviselő Rauch Pál részére a választás éppen két (azaz kettő) mandátumot juttatott. Ime: ennyire taksálták a programot, a békejobbot, az ígéreket, a tényleges engedményeket, kedvezéseket és ajándékokat. Ime egy hadiárat, melynek a végén két ember marad. Minden ismertetésnél világosabban beszél ez a tény: két mandátum a magyar államiság jogának respektálására.

Hallottunk egy beszélgetést, mely erről a tényről szól:

— Tudja-e ön, hogy ez az esemény a mi hatalmi állásunk teljes kigunyolását jelenti. Ha forradalom keletkezett volna Horvátországban, azáltal sem szemléltetődött volna tőlünk való elszakadásuk oly eklatáns módon, mint e két mandátummal.

— Nagyon téved — felelte a másik. A magyar kormány előre tudta, hogy ez lesz az eredmény. Hisz a választásokra semmi sulyt nem fektetett. Sőt azzal is tisztában volt, hogyha Rakodczay csinálta volna a választásokat, több képviselőt szerez vele a maga programjának. De minél kevesebb a támogatás, annál világosabb az a tény, hogy Horvátország választó közönsége a beszámíthatatlanság mértékéig fel van lázítva. És ez a választás csak arra való volt, hogy utána következzen a második és a második után a harmadik, máskülönben, hogyha rendes viszonyok keletkeztek volna Horvátországban, akkor a magyar parlamentnek nem volna nyugta a horvátoktól.

Körülbelül itt volna az igazság. A horvátokkal csak a horvátok nélkül lehet tárgyalni. A horvátok féktelenkedése és öriöngése ellen az az egyetlen orvosság, hogyha éreztetik velük, hogy a játék az ő bőrükre megy. Most közlik, hogy visszatérnek már Budapestre és beállanak a csatasorba obstruálni a házszabályrevízió ellen. Minthogy pedig a régi házszabályok mellett a horvátoknak is lehet obstruálni, nem igen található más orvosság, mint megint arra törekedni, hogy a horvátok otthon legyenek elfoglalva s ennél fogva megint fel kell oszlatni a horvát országgyűlést és új választásokat kell elrendelni.

Ha ezalatt az idő alatt aztán meg lehet csinálni a házszabályrevíziót, akkor nem kell többé attól tartani, hogy a horvátok a maguk számbeli sulyát a magyar államiság ellen akarják érvényesíteni a parlamentben. Akkor aztán a horvátok leszerelésének kedvéért nem kell indokolatlan áldozatokat hozni, sem megalázó kedvezményeket és ajándékokat juttatni nekik.

Ime tehát, a házszabályrevízióval nemcsak beszédek lehet spórolni, hanem lényeges anyagiakat és erkölcsieket is.

* * *

III. Folytatólag tanácskoznak.

Ahol csak politikai társaság található Budapesten, ott mindenütt egy ugyanazon dolgot csinálják, tudniillik tanácskoznak s ha valaki egyébre is kíváncsi, arról értesülhet, hogy folytatólag tanácskoznak.

A házszabálymódosítás módosítását valjon módosítják-e: efelől tanácskoznak folytatólagosan az egyik helyen.

Valjon a katonai kérdések kikapcsolásának visszakapcsolásáról a függetlenségi párt programjával kapcsolatosan tárgyalhatnak-e, efelől is folytatólagosan tanácskoznak.

Hogy a koalícióban a pártok uralma miféle közbizalom, avagy minő számszerű állapot szerint fixiroztassék, erre nézve is módosítják a vé-

leményeket és bekapcsolják a kikapcsolt féltékenséget, vagyis folytatólagosan tanácskoznak

Ne tessék ezen csodálkozni. Minálunk Magyarországon egyáltalában a legtöbb időt nem munkálkodással, hanem tanácskozással és pedig ebben is folytatólagos tanácskozással töltönek. Ez az anket-politika, avagy Pató Pál politika.

Azt azonban nem akarják bevallani, hogy folytatólagosan tanácskoznak annyi, mint semmit sem tenni.

Pedig ez az igazság.

Budapest, márczius 2.

A trencsényi mandátum. Saur Károly pártonküvüli jelölt ma délben tartotta a Trencsényben programbeszédét. A jelölt erősen kikelt a kormány politikája ellen, mely szerinte ellenkezik a haladás- és a demokráciával.

Küldöttségek a minisztereknél. A pénzügyi számvevőségi tisztviselők február 23-án kongresszust tartottak, amelyen elhatározták, hogy kérelmeiket küldöttség útján terjesztik elő dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknek, mint pénzügyminiszternek. A küldöttséget a kongresszus elnöke, Szenessy Aladár számtanácsos vezette, aki emlékiratot nyújtott át a miniszterelnöknek. Beszédében ismeretette az emlékirat tartalmát s különösen hangoztatta, hogy a pénzügyi számvevőség rossz státuszviszonyai miatt a legrosszabb helyzetben van a többi miniszteri számvevőséggel szemben. Wekerle miniszterelnök válaszában elismerte, hogy a státuszviszonyok rendezésére és a jogi, valamint a szaktanulmányi pótlékok engedélyezésére vonatkozó kérelem jogos. Sőt megtoldotta ezt azzal, hogy a mai viszonyoknak megfelelőleg a lakásbér javítását is a sürgősen megoldandó kérdések közé sorozza, melyre nézve a munka már meg is kezdődött. Kijelentette a miniszterelnök, hogy a státuszrendezést három év alatt stándekezik megvalósítani és megkönnyíteni kívánja a magasabb minőségű tisztviselőknek megfelelő szakba való átlépését. A miniszterelnök különösen hangoztatta azt, hogy a pénzügyi számvevőségi tisztviselőkkel mindenkor a legmelegebben szimpatizált s a jövő nagy reformjainak megvalósításában is biztosan számít erre a tisztikarra. Készséggel tesz tehát eleget mindazoknak a kívánságoknak, amelyeknek jogosságát elismeri, mert jól tudja, hogy dezusztált tisztikaral nagy dolgokra vállalkozni nem lehet. A küldöttség éljenzéssel vette tudomásul a miniszterelnök választását. A küldöttség ezután meg Popovics Sándor és Décsy Zoltán államtitkárokat kereste fel, majd meglátogatta dr. Végh Mihály számvevőségi igazgatót is. Az államtitkárok, akiknek szintén átadtak egy-egy példányt memorandumukból, jóindulatukról és támogatásukról biztosították a küldöttséget.

Gyergyó-Ditró község küldöttsége tisztelgett ma gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél, akitől azt kérte, hogy a község járási székhelylyé tétessék és járásbírószéket kapjon, valamint, hogyha a választási reform életbe lép, kerületi székhely lehessen. A belügyminiszter szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy kérésüket alapos és jóakaratu vizsgálat tárgyává teszi. Egyben pedig kijelentette, hogy az új választási törvényben az eddigi értelemben vett választási székhelyekről nem lesz szó, minthogy a reform a decentralizálás elvén épül fel. A küldöttség ezután gróf Hadik János belügyi államtitkárnál tisztelgett, aki szintén kilátásba helyezte jóakaratu pártfogását.

A budapesti V., Gizella-tér szabályozása érdekében Wekerle miniszterelnök ma egy küldöttséget fogadott és ez alkalommal a miniszterelnök kijelentette, hogy a tér mielőbbi rendezését szükségesnek tartja és hogy tőle telhetőleg oda fog hatni, hogy a kérdés a leggyorsabb és minden irányban célirányos módon nyerjen megoldást. Kiemelte továbbá a miniszterelnök, hogy kívánatosnak tartja, hogy a tér rendezésével kapcsolatos új építkezések egy időben, záros határidőn belül befejeztessenek. Ennek elősegítése céljából nem zárkozik el az elől sem, hogy a nagyobbarányú szabályozásra való tekintettel, a cél elősegítését biztosító feltételek mellett, a rendkívüli adómentességi kedvezmény a Gizella-téren emelendő összes új épületekre kiterjesztessék.

Ungvármegye törvényhatóságának népes küldöttsége tisztelgett ma délelőtt a kereskedelemügyi minisztériumban Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél. Kérik a záhonyi Tisza-hidnak amely az állami utvonalon fekszik, állami kezelésbe való vételét és a vármegyének az ezen hid fentartásával járó költségek alól való felmentését és hogy 1909. évtől kezdve az állam a törvényhatósági utak sorába felvett utvonalak kiépítését anyagilag támogassa. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget és biztostotta, hogy a legnagyobb jóakarattal fogja kérelmeiket elintézni. A záhonyi hidat egyébként az állam ugyanis átveszi, a kérelem egyéb részleteit illetőleg

pedig a jövő évi beruházási alapon fog gondoskodni. Az ez évi beruházási alap azonban már teljesen ki van merítve, úgy, hogy most a legjobb akarat mellett sem teljesítheti kérelmüket. A küldöttség nagy felkesedéssel fogadta a miniszter választát.

Harcz a drágaság ellen.

Ankét az élelmiszerek drágaságának megszüntetése ügyében.

Budapest, márczius 2.

Élénk emlékezetünkben van még, hogy a parlamentben elhangzott interpellációk arra birták a kormányt, hogy az élelmiszerek drágaságának kérdésével behatóan foglalkozzék. A miniszterelnök fel is hívta az összes hatóságokat arra, hogy az élelmiszerdrágaság megszüntetésének módja tekintetében véleményes javaslatokat terjesszenek fel hozzá. Alig van számottevő társadalmi testületünk az országban, melyet ne foglalkoztatott volna az általános drágaság kérdése.

Dr. Kreicsy Rezső, a budapesti kereskedelmi és iparkamara titkára nagy figyelmet érdemlő javaslatot dolgozott ki az élelmiszerek drágasága tárgyában s javaslatait dr. Wekerle Sándor miniszterelnök a márczius 3-án kezdődő nagy tanácskozás alapjául is elfogadta.

Dr. Kreicsy az élelmiszerek árának olcsóbbítását, az élelmiszer-forgalomnak konszolidált alapokra való fektetését nem csupán a főváros, hanem a vidéki városok és nagyközségek emiatt érdekének tartja s egyben oly kérdésnek, amelynek helyes megoldása az ország összes városi elemét legközelebről érinti.

Az élelmiszerek tekintetében tehát a városok közönsége, mint vásárló szemben áll a földművesgazdákkal, akik eladók. Hogy a követítés beékelje magát az eladó és vevő közé, ennek a városok megfelelő rendelkezései vetnek gátat. Az élelmiszerkereskedés kellő kifejlődésének nehézségei elhárításával ezidig a kormány és társadalom vajmi keveset tettek. Dr. Kreicsy kutatás tárgyává tette az élelmiszerek árát: egyfelől a városokban a vevő által fizetett detailárakat, másfelől pedig a falusi gazdák által elért eladási árakat puhatolta ki. Ha sikerül — gygymond — az élelmiszerek áremelkedésére befolyást gyakorló gazdasági alakulásokat megismerni és a fennforgó összefüggéseket és kölcsönhatásokat helyesen megkonstruálni, akkor megismerhető a helyes tényállás és meg van az alap ama további munkára, amelyeknek célja volna a megismert bajok orvoslására alkalmas intézkedéseket megállapítani és a gyakorlatban megvalósítani.

Kimutatja, hogy a belforgalomban a főváros felé irányuló relációkban miképpen alakultak ki a legutóbbi 10—15 év folyamán a fontosabb élelmiszerekre kiszabott vasuti fuvartarifák és mily intézkedések történtek a tarifáig terén az élelmiszerek szállításának megkönnyítésére.

Az ügy érdekében figyelembe vette javaslattevő a budapesti vásárcsarnoki jelentéseket, a fővárosnál folytatott ide vágó tanácskozásokat s e célból az ország jelentősebb élelmiszerpiacait és mintegy 150 termelő uradalmat felőlelő ártisztizikai adatgyűjtés eredményeit, gazdák és kereskedők megfigyeléseit és a máskülönben nem túlbőségben kínálkozó egyéb anyagot s ezek alapján foglalkozik:

1. Az árképződések áttekintésével,

2. A drágaságot felidéző okok feltárásával s végül kiterjeszkedik az esetleg alkalmas javaslatokra s a konstatálható bajok orvoslására.

Az élelmiszerek drágulásának könnyű áttekinthetése végett áriegyzési táblázatot állított össze 1897 és 1905. évekről. Az 1897. évet ugyanis emlékezetessé teszi a csapásszerűen rossz aratás és az általa földidézett általános közgazdasági zsidbadtság. Különösen felszöktek a marha- és borjúhús, baromfi-termékek, a tojás és zöldség árai. A Budapestben és országszerte ekkor beállott drágaság jórészt annak volt tulajdonítható, hogy nemcsak a gabonafélékben volt rossz a termés, de a gyümölcs, burgonya és zöldségtermés sem sikerült, a 6—7 frtos buzaárak 12—13 forintra emelkedtek s így természetes, hogy a lisztárak is emelkedtek. Ez a drágaság azonban muló természetű volt, mert 1898-ban, mikor az okok már megszüntek hatni, az árak az egész vonalon visszaestek. A vásárcsarnokok igazgatóságának árjegyzései a következő áremelkedést mutatják a kicsiben való forgalomban:

	Évben		Áremelkedés	
	1897	1905	fillér	%
Marhahús:				
pecsenyének kgr.	162	175	13	8
leveshus "	142	153	11	8
egyéb hús és csont kgr.	116	112	6	5
Borjúhús:				
hátulja kgr.	192	244	52	28
eleje "	152	175	23	15
Sertés hús:				
karaj kgr.	164	208	44	27
lapoczká kgr.	130	169	39	30
kocsonyának való kgr.	100	109	9	9
Baromfi élő:				
csirke la sütni való, párja	209	348	139	63
" la " " " "	161	287	126	78
tyúk la párja	279	436	157	56
" la " " " "	223	357	134	60
rucza hizott párja	500	657	157	31
" sovány "	303	439	136	45
lud hizott "	1209	1449	240	19
Száraz fűszerek:				
lencse, belföldi, kgr.	31	47	16	52
borsó, " héj. kgr.	28	32	4	14
bab, fehér apró szemű kgr.	24	34	10	42
burgonya kgr.	6	12	6	100
Állati termékek:				
sertészsir kgr.	126	156	30	24
vaj, köpült kgr.	204	243	40	10
" főző darab	184	256	72	39
" olvasztott kgr.	213	261	47	22
juhturó kgr.	111	134	25	22

Érdekes statisztikai táblázattal mutatja be az emlékirat azt, hogy a nagy forgalomban az áremelkedés sokkal kisebb, mint a kis forgalomban s azt mondja, hogy a nagy forgalom és a kis forgalom áraiban az emelkedés nem arányos. Vagyis ebből kitűnik egyfelől az, hogy aki fizetőképesebb és aki szükségleteit nagy készletre szerzi be, olcsóbban vásárolhat, mint a kisember, illetve a drágulás sokkal nagyobb mértékben terheli a kisembert, mint a nagyban vásárlót. Másfelől pedig az, hogy a detailárusító az élelmiszerdrágulásból jóval nagyobb hasznot húz, mint a nagybanelárusító.

Az élelmiszerek drágulásának okai kiderítésére is sokoldalú bel- és külföldi árkimutatásokat gyűjtött össze az emlékirat szerzője, s ezen adatokból megállapítható, hogy nemcsak a belföldi piacokon, hanem a külföldön is emelkedtek az élelmiszerek árai. Konstatálja az ország állattenyésztésének hanyatlását, amely miatt országszerte, fővárosban, vidéken egyaránt megfelelő mennyiségű és minőségű hús nem áll rendelkezésre.

Már évek óta panasz tárgya, hogy az állatállomány a legujabb időben évről-évre apad. Az 1895-iki legutóbbi állatszámítás adatai az azt megelőző 1884. évi állatszámítás eredményeivel egybevetve, még nem mutatják az állatlétszámnak a csökkenését. Ellenkezőleg 1884-től 1895-ig az állatlétszám eltekintve a juhtól, növekedett. A szarvasmarha száma 4.8 millió darabról 5.8 millióra, a sertésállomány pedig 4.8 millió darabról 6.4 millióra emelkedett. Már 1895-ben is konstatálja a hivatalos statisztika az alábbszállást a juhállományról, amely az 1884. évi 10.5 millió darabról 7.5 millióra csökkent az 1895. évben. Az állatállomány csökkenésére közrehatottak az utóbbi évtizedben az ország számos vidékén elterjedve volt állatvészek, továbbá az utóbbi években uralkodott rendkívüli szárazság és takarmányhiány, amelynek hatása alatt nemcsak a kiscsordák, de nagyobb birtokok sem voltak képesek az állatokat felnevelni. Az állatállomány csökkenését csak évről-évre vagy legalább két-három évenként megismétlődő állatstatisztikai felvételek alapján volna kimutatható. Ilyen rövid időközű állatstatisztikai felvételekre tényleg szükség van. Az ilyen megbízható adatok hiányát némiképpen a szakértők becslése helyettesítheti. Szakértők állítják, hogy a marhaállomány az utóbbi években 140—150 ezer darabbal csökkent.

Nemcsak elemi csapások apasztják az állatállományt, hanem az ország sok vidékén a gazdák által követett helytelen rendszer is. Ebben az irányban három hibát lehetne konstatálni.

Egyik nagy hiba, a legelőknél az állattenyésztéstől való elvo-

nása. A legelőket ugyyszólván küszöbön felelő szántja a gazdaközönség. A legelő hiánya, a drága takarmányozáson istállóban való fölnevelés költséges volta, sok esetben a gyors pénzszerezés vágya arra ösztönzi a gazdát, hogy a növendékmarhát tehát nem használják az észszerű gazdaság követelményei szerint a tenyésztés céljaira.

Dr. Kreicsy emlékirata számot tarthat arra, hogy az általános drágaság kérdésével foglalkozó illetékes körök figyelmét felkeltette és a gyakorlati tapasztalatokra fektetett javaslatokat kellő megfontolással tárgyává tegye.

Az emlékirat konkrét javaslatait az alábbiakban foglalja össze:

A szerb határzár megszüntetése nagy mértékben hozzájárulhat a vágóállatok, baromfi, a mezőgazdasági és állati termékek kínálatának az országban való fokozásához s ezzel előreláthatólag az élelmiszerek nagy része is a szerb határzár elrendelése előtti színvonalra, vagyis az 1906. évi május—június havi árakra visszaesnek.

Az állattenyésztés hanyatlása ellen szükséges volna minden rendelkezésre álló eszközzel küzdeni. Első sorban szükséges volna a meglévő legelőket feltétlenül az állattenyésztés céljaira megtartani, amire különben a mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t.-cz. 12. §-a megadja az alapot. A földművelésügyi kormány javíthat a bajokon, ha a legelőfelosztás iránti kérvényeket a legnagyobb szigorral bírálja el és ha a felosztásra az engedélyt csak olyan kivételes esetekben adja meg, amikor az különösen figyelmet igénylő okok miatt meg nem tagadható.

De ez egymagában véve nem elegendő.

Kereskedői és gazdakörökben egyaránt sürgetik az állatállománynak a gyarapítását.

Keresni és találni kell módokat arra nézve, hogy az állattenyésztés céljaira sok vidéken már elégtelen legelőterületek megnagyobbításának.

A tenyésztésre alkalmas növendékmarhák, valamint a szopós borjúk tömeges levágása is valamiképpen korlátozandó volna. Alkalmas eszköz lehetne talán az állami méntelepek analógiája szerint a tenyészállományok berendezése, amelyek a növendékmarhákat és szopós borjúkat az azok fölnevelésére képtelen tenyésztőktől összevásárolják és az okszerűen fölnevelt állományból hízólóknak, tejgazdaságoknak és tenyésztőknek juttatják.

A budapesti közbiztonság doraetetés eltöltése, valamint a magas kezelési díjak mérséklése is javíthatna az ott tapasztalható helyi bajokon.

A fővárosi mézáróipar előnyére volna olyan reformja az adókiadásnak, amely szerint a kereseti adó a fogyasztási adóval együttesen volna fizetendő. Lehetséges, hogy az adókiadásnak ez a formája közvetve a husárak olcsóbbodását is földidézne.

A budapesti husdrágaság megszüntetéséhez hozzájárulna a román határnak megnyitása akként, hogy a Romániából behozott állatok teljesen izolálva szállítva, azonnali levágatás céljából a budapesti marha konzumvásárra hozassanak.

Ajánatos volna az államvasutak tarifapolitikáját is az ország és a főváros élelmiszer-olcsóbbításának szolgálatába terelni.

Ilyen célú tarifapolitika azt kívánna, hogy az élelmi cikkeknek tarifái általánosságban emeltessenek, amint azt különben a budapesti kereskedelmi és iparkamara is javasolta. A drága tarifák minden egyes vidéknek természetes védelmet nyújtanak.

A főváros és a nagyobb fogyasztási központok, 3—4 nagyobb vidéki város javára kedvezményes tarifák volnának engedélyezhetők, hogy a közvetítő kereskedést serkenték a piacok fölkeresésére. Ilyen olcsóbb tarifákat bocsátanak a vasutak a „Wien“, a „Berlin“ helyekre irányuló forgalomnak rendelkezésére.

Megszüntetendő volna a darab- és kocsi-rakományi tarifák közötti árszétválás és ekként a kistermelőnek és kereskedőnek lehetővé tethető volna a piacnak közvetlen fölkeresése.

A darabáru gyűjtését maga a vasut végezze kellő menetrendi és tarifális intézkedésekkel biztosítsa magának a darabárakkal megrakott kocsik térfogatának gazdaságos kihasználását. A termelő kioktatására és a forgalom helyes irá-

nyítására fölhasználható volna a máv. intelligens alkalmazottainak hadserege.

Ausztriába és a külföldre irányuló élelmi cikkek szállítása részére életbe léptetett kedvezményes tarifák és refakciák beszüntetendők volnának.

Minél inkább emelkednek az élelmiszerek árai Ausztriában, ugyanabban az arányban emelkedik a mi termelési képességünk különösen ipari téren.

A fölös produkeció mindig utat fog találni a külföldre, akár olcsóbbak, akár drágábbak a tarifák.

A kiviteli tarifák megdrágításából a Máv. javára eső több-bevétel a köznek jut és emellett — bár csekély arányban — olcsóbbodik a köz-élelmelés is.

Manap, a kivándorlás korszakában minden törekvésnek arra kell irányulnia, hogy az élelmi szereknek a külföldre való kivitele minél inkább megnehezítettessék és az élelmelés nálunk olcsóbbá tartsák. Attól lehet félni, hogy maholnap nem lesz ember, aki produkál!

Szükségesek olyan intézkedések, amelyek a piacz fogyasztóképességét és az árak állandóságát biztosítják, amelyek elősegítsék, hogy az árképződésnél lehetőleg csak gazdasági indokok érvényesüljenek. Minderre pedig elkerülhetlenül szükséges, hogy az adásvevési ügyletek lebonyolítása körül, mindenütt a tisztességes kereskedelmi elvek érvényesüljenek.

Szükséges az árufelhozatalt szabályozni és a kezelés nehézkességét megszüntetni.

A főváros, de a nagyobb vidéki városok élelmelési szempontjából is megfontolást érdemel, vajon nem volna-e célszerű olyan nagy élelmiszerkereskedő vállalatot létesíteni, amely a nagy bankjaink által finanszírozva, mérsékelt polgári haszonra dolgozva, nem annyira nyereszkeskedésre czélzó, mint inkább közhasznú vállalkozás volna.

KÜLFÖLD.

A galliciai tartomány-választások. A mai tartománygyűlési választások nagy izgatottság közepette mentek végebe. Korán reggel felvonultak a pártok és az agitáció lázas volt. Délután a szennvedélyek tetőpontra jutottak, mert a választók legnagyobb tömege akkor ment szavazni. A nagylengyelek szavazóhelyisége körül déltájban egy csoport munkás jelent meg s be akartak menni, de báró Battaglia képviselő és egy Maklovski nevű technikus útjukat állotta. Ebből szóváltás, majd dulakodás támadt s a nagy kavardásban néhány revolverlövés dördült el. Battaglia képviselő és a technikus löttek a tömegre. Négy munkás könnyebben megsebesült. Ekkor az elkeseredett sokaság botokkal rohanta meg a képviselőt és a diákok. Báró Battaglia a fejére olyan hatalmas ütést kapott, hogy vér borította el. A rendőrség a munkások közül hat embert letartóztatott. A technikus is jól elverték a munkások.

Mária Krisztina Barcelonában. A spanyol minisztertanács hallomás szerint hozzájárult Mária Krisztina anyakirálynénak ahhoz az elhatározásához, mely szerint bizonytalan időre Barcelonába szándékozik utazni. Ezt a határozatot Alfonz királylyal való egyetértésben és olyan befolyásos személyiségek tanácsára hozták meg, akik a katalóniai viszonyokat jól ismerik.

Stolyin lemondása. Stolyin lemondásáról Pétervárról a következő táviratokat kaptuk:

A legbeavatottabb politikai körökben biztosra veszik, hogy Stolyin lemondását a császár tényleg elfogadta. Reakcionárius képviselők örömmel terjesztik ezt a hírt s hangoztatják, hogy nem lesz nehéz megfelelő utódot találni. Azt is beszélik, hogy Stolyin már régóta szeretett volna lemondani, de a kedvező alkalom hiányzott. Utódaul emlegetik Achimovot, a birodalmi tanács elnökét és Stürmert. Állítólag Krivoszejin is be fog lépni az új kabinetbe.

Az oktoberisták kételkednek benne, hogy a császár elfogadta a lemondást, noha tudják, hogy Stolyin benyújtotta lemondó kérvényét, mert a császár Dubravint kihallgatáson fogadta. Rebesgetik, hogy az igazi orosz népszövetség elnöke ezen az audiencián, amely fél óráig tartott, bősztette a császárt Stolyin ellen, s nyílt titok, a császár nem fogadta volna Dubravint, ha

az udvari párt legelőkelőbb emberei nem érvényesítették volna befolyásukat. Szombaton este Stolyin Carskoje-Szelóba utazott és hosszú ideig tartó kihallgatáson volt.

A Tagedblatt pétervári tudósítója táviratozza, hogy Stolyin miniszterelnök állása a dumaképviselek carskoje-selói kihallgatása után még szilárdabbnak látszik. Beszélik beavatott politikai körökben, hogy az igazi orosz népszövetség elnökének befolyása nem változtatott semmit a császár és a miniszterelnök között fennálló jó viszonyon, noha Stolyin a népszövetség elnökének, Dubravinnak audienciáját erőlyesen ellenezte és a kihallgatás után benyújtotta lemondási kérvényét. Dubravin audienciája sokkal hosszabb ideig tartott, semmint a háromszáz képviselő, akik ugyanaz nap jelentek meg a császár előtt s ugyanaz nap, amikor az egész sajtó közölte, hogy az igazi orosz népszövetség kongresszusán a vezetőség tagjai nyíltan sikasztással vádolták Dubravint.

Anglia és a macedon reformok. Az angol kormány eddigelő nem tett Bécsben lépéseket a macedónia főkörmányzó kinevezése czéljából és illetékes helyen a legközelebbi időben nem is várnak ilyen kezdeményezést. Ugy látszik, hogy az angol kabinet most a csendőrség kérdését kívánja előtérbe tolni. A viszony egyébként Bécs és Pétervár között a sándzsák-vasut miatt támadt eltérések után megint barátságos és bizalmas.

A cseh választások. A mai szűkebb, valamint a kereskedelmi és iparkamarai választások alkalmával 8 agrárius, 1 radikális, 1 realista, 3 ifjucseh, 3 ó-cseh, valamint 7 német haladópartit választottak. Eddig megválasztottak 29 ifju cseh, 2 önálló ifju-cseh, 3 ó-cseh, 42 cseh agrárius, 1 önálló cseh agrárius, 4 cseh radikális, 1 cseh realista és 1 katolikus néppártit. Továbbá 18 német haladópartit, 8 német néppártit, 13 német agrárius, 1 szabadelvű német agrárius, 14 német radikális, 3 Schönerer-partit, 2 keresztény szocialista, 4 önálló nemzeti jelöltet és 1 pártonkivültit.

A teheráni merénylet. Azok a merénylők, akik bombákat vetettek a sahra, egy szemétdombon elrejtettek két bombát Makhsus vezír házának közelében, 200 méter távolságra attól a helytől, ahol a sah ellen merényletet követtek el. Mikor tegnap reggel két munkás elakarta takarítani a szemétdombot, az egyik bomba felrobbant és darabokra tépte az egyik munkást. A másik bombát sikerült baj nélkül elvinni és ártalmatlanná tenni. A merénylőknek még mindig nem tudtak nyomára akadni. A kórházban 72 sebesült fekszik. Tegnapielőtt kivilágították egész Teheránt a sah szerencsés megmenekülésének öröme. A külföldi követségek tagjai a palotába mentek a sahnak gratulálni.

A portugál válság. A politikusok nagy többsége elfogadja az államtanács egyhangú döntését, ambar azon nézetten vannak, hogy a képviselőházat sohasem szabad még törvényes alkotmányos formában sem feloszlítani. Francónak néhány párthive ismét részt szándékozik venni a politikai életben, hogy az ellenük emelt vádakra feleljenek. A király ma szárnysegédjének társaságában hosszabb sétalovaglást tett a neccsi-dadesi királyi palota kertjében.

Marokkó. D'Amade tábornok jelenti Sukeldrinből tegnap este feladott táviratában a hadügyminiszternek, hogy a „A Tirs és a tengerparti hadtesttel, amelyet a Berresid és Tedala hadtestekből vett csapatokkal egészítették ki, Sukeldrinből Ued-Ma-Lah-felé nyomultam elő. Az operációkat különböző fegyvernemhez tartozó csapatok támogatták. A Mdakra-törzs, amelynek hadereje gyalogságból és lovasságból állott, nagy heveséggel támadta meg a francia lovasságot. Hosszabb komoly harc után a francia lovasság, hogy kiszabaduljon, rohamot intézett az ellenségre és azt visszavetette. A harc közben a mi oldalunkon 10 ember elesett, köztük 2 altiszt és 8 vadász és 23 sebesült meg, ezek között 2 tiszt, 1 őrmester, 1 káplár, 18 vadász és 1 goumier. A visszavetett ellenséget 7 kilométer távolságban üldöztem és érzékeny veszteséget okoztam neki. Az üldözés közben a mi oldalunkon egy zuáváltiszt és két algiri közember elesett és 13 zuáv, köztük egy altiszt, valamint 4 algiri közember megsebesült. A csata reggel 8 órától késő éjszakáig tartott.”

Párisból jelentik, hogy a miniszterek és Liontey tábornok tegnapi tanácskozásán hozott elvbeli határozatokról a „Petit Parisien” azt jelenti, hogy a kisebb csapatokban történő erősítések küldésének rendszerét a jövőben nem fogják követni. Kazablankát és a szomszédos pontokat meg fogják erősíteni, hogy minden ellenséges támadás elé nyugodtan nézhesselek. E terület központjává Berresid van kiszemelve, amelyben központi élelmelés és lőszerraktár lesz és keskenyvágyú tábort vasut fogja összekötni Kazablankával. A kormány reméli, hogy 3000 emberből álló újabb csapat elegendő lesz arra, hogy az ilyen módon megnagyobbított hadsereg az összes tervbe vett hadműveleteket elvégezze.

A holnapi minisztertanácsban fognak határozni a Liautey tábornokkal folytatott tanácskozás során érintett kérdésekben. Liautey tábornok kijelentette, hogy Damade tábornok intézkedéseit katonai szempontból csak dicsérheti. El Mokri ma délelőtt udvariassági látogatást tett Clémenceau miniszterelnöknél.

Az olasz hajóhad fejlesztése. A tengerészeti miniszter megbízható információk szerint javaslatot szándékozik a kamara elé terjeszteni, melyben 4 új, egyenkint 20.000 tonna tartalmu toronyhajó, négy, 4000 tonnás gyors czirkáló és tíz 300 tonnás torpedónaszád megszavazását fogja kérni. Ez új hajók építési költségeit összesen 265.000 lírával irányozzák elő.

Török-perzsa konfliktus. A perzsa nagykövetség a pétervári távirati ügynökségnek azt a Miandoából érkezett hírt, hogy a török csapatok egy része Szaudsbulakot még nem hagyta el, valótlannak mondja. Fazil basa mind a hat gyalogezredet és 2000 lovast, valamint két üteget, amelyekkel Szaudsbulakot megszállva tartották, visszavonta. Minthogy a török kiküldöttek Urmiát el akarták hagyni, a perzsa nagykövetség tegnap a Yildizben parancsot eszközölt ki, hogy a kiküldöttek ott maradjanak és a határrendezési munkálatokat megkezdjék.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Miskolc törvényhatóság. Pénteken érkezett meg Miskolc város közönségéhez gróf Andrassy Gyula belügyminiszter rendelete a város önállósítása érdekében, az 1907. LI. t.-cz. végrehajtása tárgyában. A miniszter a rendeletben felhívja a várost, hogy a szervezeti szabályzat megalkotásához azonnal fogjon hozzá, s e czélra egy 30 tagu bizottságot küldjön ki. A munkálatokat április 30-ig be kell fejezni. A rendelet utasítja továbbá a közgyűlést, hogy a törvényhatósági bizottsági kerületeket s a bizottsági tagok számát állapítsa meg. Az 1909. évi költségelőirányzat augusztus 31-ig letárgyalandó. A rendelet még a Borsodmegyével elrendezendő ügyek letárgyalása iránt is intézkedik.

TÁVIRATOK.

Lengyel iskolák bezáratása.

Varsó, márczius 2. (Saját tudósítónktól.) A belügyminiszter véglegesen elrendelte a lengyel néprevelési szövetség által fentartott összes iskolák bezáratását.

A német egyesületi törvény.

Berlin, márczius 2. A birodalmi gyűlésnek az egyesületi törvény tárgyában kiküldött bizottsága a 7. §-t, amely gyűléseken a német nyelv kötelező használatát írja elő, elvetette.

Németek veszedelme.

Berlin, márczius 2. (Saját tudósítónktól.) Vasárnap Kattovitzban gyűlést tartottak az Orosz-Lengyelországban lakó németek, akik a lengyel munkások bizottságától fenyegető levelet kaptak, hogy azonnal költözzenek el az országból, különben halál vár rájuk. A német alattvalók elhatározták, hogy a birodalmi kancellárhoz és a varsói német főkonzulhoz fordulnak segítségért.

Közgazdasági táviratok.

New-York, márcz. 2. **Terményidőszde.** Gyanol. New-Yorkban 11.45, április.-ra 11.65, máj.-ra 11.60. New-Orleansban 11.37, **Petroleum** stand withe New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.— **Zsir.** Vestern Steam 7.85, Rohe testvérek 6.—, On 29.25—30.—, Réz 12.68—12.87.

Csikagó, márcz. 2. Gabonatözsde. Zárlat. Buza irányzafa szilárd, márcziusra ——— K, májusra 99.25—97.87 K. Tengeri bányadt, máj-ra 61.13—61.38.

Csikagó, márcz. 2. Terménytözsde. Zsír februárra 7.40, tegnap 7.27, májusra 7.65, tegnap 7.55. Szalonna short clear, 6.49 tegnap 6.49. Sertéshus máusra 11.75, tegnap 11.57.

A német birodalmi bank kamatlába.

Berlin, márczius 1. (Salát tudósítónktól.) Kétséges, vajon a birodalmi bank már most leszállítja-e a kamatlábat, mert a mostani kimutatás nem olyan jó, mint ahogy várták. Ennek oka abban keresendő, hogy a lombardok jelentékenyen emelkedtek. Ha a bank vezetősége mégis elszánná magát a kamatláb leszállítására és nem várná be az e heti visszaözönlések alakulását, akkor nyilván csak egy fél százaléknyi leszállítás jöhet tekintetbe.

Mozgó képek.

Pálmay Ilka czipői.

Jól tudjuk, hogy Pálmay Ilka a feje bubjától a lába hegyéig művésznő. Nem csoda hát, ha mindenkit érdekelnek nemcsak szenzációs kalapjai, melyek pikáns arczocskáját beárnyalják, hanem sikkes czipői is, melyeknek az a kitüntetés jutott, hogy a legszebb lábakat körülbelüljék.

Ezek a lábak! Verslábakat lehetne róluk írni. Nem hosszabbak egy Gerbeaud-féle piskótánál, csakugy nem olyan laposak. Talpban finoman ivelték, „Rüst”-ben nyergesek, bokáján akár a karpereczét is felcsatolhatná, olyan vékony, csak feljebb gömbölyödik festői ikrává.

Pálmay Ilka kalapjairól a divat termékeiben járattan szem is rögtön észreveszi, hogy azok Párisból kerültek Budapestre, de a formás czipőiről még csak most tudódott ki, hogy a magyar czipészipar remekei.

Ennek a történetét mondom el.

A „Varázskeringő”-ben, mint tudjuk, bokorugró fehér szoknyácskában jelenik meg az Aranyos a bécsi női zenekar dobogóján. Természetes, hogy a szerep egyik főkélléke a szép harisnya, a fess czipő. Az előbbi toilette-czikk tuczatszámra kínálkozott felhúzásra: Fil d'Ecosse és selyem, áttört és himzett, sima és nyilas, fekete és színes.

A czipőkön is szemlét tartott. Ugy sorakoztak ott párosával, mintha valami díszgyakorlatra készülének. Füzősek és gombosak, chevreauk és lakkosak, félczipők és magas topánok, szélestalpu amerikaiak és magassteklis francziák. De Pálmay Ilka stílusérzékét egyik sem elégitette ki. Az amerikaiáról, az angolról, a berliniről szó se lehetett. És bécsi lévén a Walzertraum Franczija, nem kellett a — franczia.

A művésznő kétségbe volt esve. De a komornája megnyugtatta:

— Tudok én egy susztert, az olyan nagyszerű czipőt varr, hogy — mese!

— De vajon bécsiesek-e a czipői?

— No ná, nem bécsiesek! Még a csikorgásuk is larchenfeldi!

Következő pillanatban repült már a küldött a kidicsért lábtyűművészhez, minthogy már esti kilenc óra is elmúlt és a bolt be volt zárva, a lakásán is felkereste.

A csöngetésre egy fiatal ember nyitott ajtót.

— Mi tetszik? — kérdezte.

— Gróf Kinskyne Pálmay Ilka ő méltósága azt üzeni, hogy holnap reggel jöjjön czipőmértéket venni. Azzal, mint aki jól végezte a dolgát, jóczakát kívánt és elsietett.

A fiatal ember, magára maradván, először az ajtót, azután a nyitva felejtett száját csukta be és töprekedni kezdett. Mert ő jogász, ügyvédi vizsgára készül és sem ő, se semmiféle atyafisága nem működött a czipézpályán.

De csakhamar tisztán látta az esetet. Ő még csak két nap óta lakója a szerény szobájának. Előde — mint félfüllel hallotta — suszter volt. Kétségkívül neki szólt az üzenet.

Hangosan felkaczagott és jól mulatott a furcsa félreértésen. Azután újból töprekedni kezdett.

— Jó, jó... — gondolta magában — nem vagyok suszter, a czipővarráshoz nem értek. De ezt Pálmay Ilka nem tudja. Azt üzenete, hogy menjek hozzá czipőmértéket venni. Ugy, illik, hogy szót ig-

adjak. Elmegyek és mértéket veszek. A kezem közt fogom tartani azt a lábat, azt a piczi lábat, melyet olyan sokszor bámultam a második erkélyről. Meg is simogatom, sőt — ha lesz bátorságom — meg is csokolom.

Egész éjjel izgatottan forgolódt az ágában. Egyre azon törte fejét, mit fog mondani, hogy fog viselkedni. Ábrándozásai közben olyan merésznek képzelte el magát, hogy a művésznő felháborodással kiáltott fel: „Ne csiklandozzon, maga szemtelen!” és úgy elrugta magát, hogy bukfienczet vetett.

Reggel felé elnyomta az álmot és ez volt a pechje: Csak dél felé ébredt fel. Lázás sietséggel dobálta magára a ruháját, lóhalálában a Bristol-szállodába rohant. Jelentkezett a művésznő ajtaja előtt és ott azt a rideg értesítést kapta:

— Elkésett. A májszter maga volt már itt.

A szegény fiatal ember szédülő fejével támolygott le a lépcsőn. A kapuban megállott, hogy kissé lecsillapodjék. A kapus éppen akkor ordította el magát:

— Prematuri!

Egy zöldkerekű fiakkor robogott a kapu elé. A nyolczas számu volt. A jogászyerek selyemsuhogást hallott, bódító illat áradt feléje, elegánsan öltözött karcsu hölgy ugrott a kocsiába. Pálmay Ilka volt.

Rosta.

UJDONSÁGOK.

Bál József főhercegnél.

— Saját tudósítónktól. —

Az idei farsang utolsó nagy eseménye, József főherceg és Augustza főhercegeasszony fejedelmi pompával rendezett bálja, ma este a budai királyi várpalota krisztinavárosi szárnyában játszódott le. A bált eredetileg február 10-ére tűzték ki, de a közbejött udvari gyász miatt mára, farsang utó-jára halasztották. A nagy alkalomra a palota tizenkét terme fényárban pompázott; fel a lépcsőháztól a Riviera buja, száz színben ragyogó növényzete, mintegy dél tavaszát hozta a fejedelmi termekbe, amelyek a márványfalakról ezerszeresen visszaverődő, káprázatos fényben ugy tüntek fel, mint tündérkeretek, amelyeket a palota tündére, Augustza főhercegeasszony, a virágoknak ez a rajongója varázsolta oda vendégei gyönyörűségére.

A gyönyörű átriumban jobbról és balról két hatalmas pálma állott, szemben a lépcsővel azálék és orchideák pirosítottak, míg fönn, ugyancsak a lépcsővel szemben átvonuló folyosó mentén, ritkaság-számba menő délinövények voltak elhelyezve. A szerteszét pompázó virágok a Kelet minden képzeletét meghaladó illatot árasztottak.

A bál kezdete este félkilenc órakor volt; de már jóval előbb eleven élet lüktetett a király ebéd-lőjéből alkotott hatalmas táncteremben; hölgyek szebbnél-szebb öltözékei és ragyogó ékszerei, a tisztek egyenruhái és a konzuli kar díszegyenruhái színes, nagyhatású képpé vegyültek össze.

A vendégek, politikai, katonai és társadalmi notabilitások csakhamar kedélyes társalgásba bocsátkoztak, amely a hatalmas teremben halk morajjá vegyült össze. Pontban félkilenc órakor megnyiták a szomszéd terem ajtajai; egy pillanatra néma csend állott be, minden szem arra nézett és várta a belépő fenségeket. Az ajtóban József főherceg huszárezredesi egyenruhában, oldalán neivel. Augustza főhercegeasszonnyal és legidősebb fiakkal, József főherceggel jelent meg. Kisérteikben voltak Szegedy Gina udvarhölgy és Takács-Tolvay József százados. Szinte meglepetésszámba ment Augustza főhercegeasszony toalettie, mely fukszia-vörös lágy moiré antiqueből princesse-szabással készült, széles bordurral, bizancci mintájú ezüst himzészel; a kivágást stolaszerű ezüst himzés körítette, az ujjak vörös mousselineből keskeny, hosszú ezüst bojtokkal díszített echarszerű részekkel; az egész öltözék a maga nemes izlésével gyönyörűen kifejezésre juttatja a főhercegnő fejedelmi természetét. A fiatal főherceg egy rózsás arcú bájos szőke gyermek, ez alkalommal először frakk-öltözetben volt. A tár-

saság néma főhajással üdvözölte a fenségeket, akik szeretetreméltó mosolygással viszonzták a köszöntést és nyomban a társaság soraiba léptek. Ugy Augustza főhercegeasszony, mint József főherceg, akinek deris hangulata éppen nem árulta el az imént kiállott influenzát, mindenekelőtt a palotahölgyekkel váltottak néhány barátságos szót, majd a társaság többi hölgytagjaihoz fordultak, mialatt a fiatal főherceg kedves mosolygással nézett körül és ahol ismerőst látott, odasietett, hogy barátságosan köszöntse. József főherceg feltűnően hosszan társalgott gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszterrel, akinek gomblyukát a tulipánjelvény ékesítette; majd Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterhez fordult, akivel szintén hosszú ideig beszélgetett. A kereskedelemügyi miniszterrel való társalgásának csak a zene vetett véget, amely rázendített az első a csárdásra.

Augustza főhercegnő nyitotta meg a tánczot az előtánczossal, a fiatal gróf Cziráky Józseffel, mire azután általánosságban megindult a táncz.

A tánczok rendje ez volt:

1. Csárdás.
2. Keringő. Lehár: A vig özvegy.
3. Négyes. Bachó: Magyar dal.
4. Tipegő. Waldteufel: Mind vagy semmi.
5. Csárdás.
6. Keringő. Strauss: Varázskeringő.
7. Füzértáncz.
8. Csárdás.
9. Négyes. Lehár: Mulató istenek.
10. Gyorspolka. Strauss: Vagy-vagy.

József főherceg a táncz alatt is folytatta cerclejét és megszólította Jekelfalussy Lajos honvédelmi minisztert, majd Széll Kálmánnal beszélgetett hosszabban, utóbb dr. Wlasics Gyalával folytatott hosszabb társalgást. Az egyes tánczok közti szüneteket Augustza főhercegeasszony is felhasználta arra, hogy egy-egy barátságos szót váltson vendégeivel és hozzájáruljon az est különben is feszelen és kedélyes hangulatához. A főhercegeasszony igen szívesen társalgott Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterrel, majd azután báró Fejérváry Gézával és azontul is többeket tüntetett ki megszólítással.

Közben a társaság idősebb férfitagjai félrevonultak a Szent István-terembe, amely látékszobának volt berendezve.

A szünetek rövidek voltak s a főhercegeasszony a tánczban nem kevésbé volt fáradhatatlan, mint a vendégeihez való szíveségben. Az első négyesben Schönburg-Waldenburg herceg német főkonzul volt a főhercegeasszony párja, a második csárdást báró Gerliczy Félixel, a füzértánczot pedig gróf Teleki Tiborral tánczolta.

Az egy órán át tartó füzértáncz után fél tizenkettőkor szupé volt. A sarokteremben két nagy kezek asztal gyönyörűen és izléssel volt terítve; középpont két értékes drágakövekkel kirakott váza, mellette két vörös, illetőleg fehér szegfűcsokor, körülötte pedig rezeda meg gyöngyvirág; az asztalterítőn szét-szórva rózsák, szegfűk, kaméliák, orchideák. Az egyik asztalnál az asztalfőn Augustza főhercegeasszony foglalt helyet, jobbra tőle Wekerle Sándor miniszterelnök neje, balra Batthyány Lajosné grófné ült. A társaság rendelkezésére gazdag büffé állott; két hosszú asztal roskadáig megvolt rakva a konyhaművészet remekeivel, hihetetlen változatosságban. Közben fagyaltokat és egyéb frissítöket szolgáltak fel. Három teaszalon is volt, azonkívül a középső teateremben a hölgyek kényelmére külön büffé állott.

Vacsora után folytatták a tánczot csárdással, mely után a második négyes következett, míg az utolsó táncz, a gyorspolka félkettőkor ért véget. A főhercegi család, amely mindvégig a legkötelezőbb szívéllyességgel felelt meg a vendéglátó házigazda tisztének, visszavonult és a vendégek gyönyörűen sikerült est felejthetetlen benyomásait távoztak a királyi palotából. A kitűnő zenét ezuttal is a budapesti első honvéddyalogezred híres zenekara szolgáltatta Bachó István karmester vezetésével.

NAPIREND. Naptár. Kedd, márczius 3. — Róm. kat.: Kunigunda. — Prot.: Amanda. — Görög-orosz: Február 19. Askip. — Zsidó: Adar 30. Ros. Chod. — A nap két reggel 6 óra 39 perczkor, nyugszik délután 5 óra 45 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 24 perczkor, nyugszik este 6 óra 27 perczkor. A közoktatási államtitkár fogad 12—2 óráig. — A kereskedelemügyi államtitkár fogad délután 4 órakor. — Szabad Egyetem

előadása este fél 7 órakor az egyetem központi épületében. Előadó: dr. Sebestyén Károly. — Anket a drágaság ügyében a pénzügyminisztériumban. — A székesfehérvári központi választmányának ülése déli 12 órakor a központi városházán. — A II. Rákóczy Ferenc asztaltársaságának jubileumi ünnepélye Rottembiller-utca 21. — Bolond-estély a Vigadóban. — A Budapesti Pápai Kör felolvasó ülése a Menton-kávéházban. — A magyar cigányzenészek egyesületének...
 — Sorozás a Mária Terézia laktanyában. Idegenek állítása. — Bosznay István kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán műintézet szalonja rendezés miatt zárva. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Kiglyó-téri szalonjában. Ünnepélyes megnyitás. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A fővárosi múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-2-ig. — A földtani int. múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10-12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Ráth György-múzeum nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A edagógiai könyvtár zárva.

— Személyi hír. Urszov herceg bécsi orosz nagykövét ma megkezdte szabadságát, amelyet a Rivierán szándékozik tölteni.

— A bolgár fejedelem esküvője. Csak most vasárnap tartották meg — nagy fényvel ugyan, de azért a legnagyobb csendben — Ferdinánd bolgár fejedelemnek Eleonóra reuss-köstritz hercegnővel való egyházi esketését. A vendégek, köztük Ágost Vilmos porosz herceg mint a német császár képviselője, a kastély gobelin-termből vonultak a templomba. A menyasszony fehér ruhában volt, Ferdinánd bolgár fejedelem pedig a bolgár tábornoki egyenruhát viselte. Az ünnepély énekkel kezdődött, azután Auerc h superintendens tartotta az esketési beszédet, mire az esketés és a gyűrűcsere következett. Az ünnepélyt ima, áldás és ének zárta be. Azután a kastély kistermben fogadás volt, később pedig a máiványteremben hatvan terítékű ebéd. Tegnap este családi ebéd és a hercegi színházban diszeldadás volt. — Szóliából jelentik: A fejedelem kifejezett kívánságára nem rendeznek esküvője alkalmából semminő ünnepséget. A város azonban fel van lobogóva és számos vidéki hatóság és magán-személy, valamint a fővárosból is igen sokan üdvözlő táviratokat küldöttek Osterreich kastélyba.

— A miniszterelnök a mintagimnáziumban. A Trefort-utcai gyakorló-főgimnázium önképző-köre és zenekara tegnap és ma délután házi hangversenyt rendezett. A gimnázium nagytermét mindkét alkalommal előkelő hölgyközönség, valamint a növendékek hozzátartozói a zsufolásig megtöltötték. A mai délutáni előadás jelen volt dr. Wekerle Sándor miniszterelnök is, mert a mai előadáson kisebbik fia, Wekerle Géza is szerepelt a műsoron Petőfi Sándor „Vitéz Mihály” című költeményének szaválásával. Wekerle miniszterelnök igen sikerültnek találta a hangversenyt s annak egyik darabját, Czibulka „Álom” című költeményét meg is ismételtette. A miniszterelnököt dr. Babics intézeti igazgató üdvözölte.

— Szerényi államtitkár utja. Szerényi József államtitkár a Tátra gözössel ma este Lussinpiccolóból Fiuméba érkezett, ahonnan reggel utazik a fővárosba.

— A pápa Carlos királyért. A vatikán boldoggá avatási termében ma délelőtt volt a pápa, számos biboros, egyházi méltóság, a pápai udvar és a diplomáciai kar tagjainak, az olasz arisztokrácia, a portugál kolónia, valamint az itteni portugál intézetek képviselőinek jelenlétében az ünnepes gyászistentiszteletet Carlos portugál király és Lajos Filőp trónörökös lelkiüdvéért. A misét Vanutelli Vince biboros mondta, utána msgre Sardi latí nyelven gyászbeszédet tartott. A nyomatásban megjelent beszédet a biborosok, a diplomáciai kar tagjai s az egyházi méltóságok közt szétosztották és megküldik a portugál királynak és a két anyakirálynénak.

— Edison betegsége. Newyorkból érkezett hírek azt az örvendetes tény tudatják a világgal, hogy az Edison betegségről eddig közölt tudósítások tulzoztak. A nagy feltalálón végzett második műtét jól sikerült és utána a beteg nyugodtan töltötte az éjszakát. A beteg általános közérzése nagyon jó. Edisonsné testvére, mr. Miller kijelentette, hogy komplikációktól nem kell tartani és Edison felgyógyulása biztosítottnak tekinthető. Edison neje és fia különben állandóan a beteg mellett vannak

— A miniszterelnök ebéde. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap délután hat órakor ebédet adott, a melyre hivatalosak voltak: Ballagi Aladár, Baross János, Beck Lajos, Beniczky Ödön, Brediceanu Coriolán, Csizmazia Endre, Emödy József, Éber Antal, Hencz Károly, Hódy Gyula, Hrabovszky Guidó, Kelemen Samu, Kubinyi Márton, Lovászy Márton, Malatinszky György, Máriaassy Mihály, Metzner Béla, Moskovitz Iván, Nagy Dezső, Nagy Emil, Pető Sándor, Petrogalli Oszkár, Simonyi Semadam Sándor, Szász Zsombor, Szentiványi Árpád, Szereday Aladár, Szontagh Andor, Trausenfels Emil, Muza Gyula, Balogh Ernő, gróf Batthyány Tivadar, Várady Károly, Brázay Zoltán, Bernáth Béla, Hoitsy Pál, Hajdu Frigyes, Bakonyi Samu, Zlinszky István, Eitner Zsigmond, Földes Béla, Jeszenszky Ferencz, Leszkay Gyula, Liphay Sándor, Mánium Gyula, Mérey Lajos, Miksa Imre, Molnár János, Potocky Dezső, Sándor Pál, Szilassy Zoltán, Thaly Ferencz, Zanella Rikárd.

— A belügyminiszter audlenciája. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter pénteken, e hó 6-án, délután három órakor kihallgatást tart; jelentkezni lehet az nap déli 12 óráig.

— A léprecsalt Björnson. A magyarrágalmazásban elaggott híres skandináv költőt alaposan becsapta valamely ötletes magyar. A kaczagtatón bus história, melyben ezuttal a hiszékeny norvég járta a tragikomikus és neveléses szerepet, a „Hamburgischer Correspondent” előadása szerint így történt meg:

Bécsi és budapesti beavatott körökben furcsa tréfáról beszélnek, amelyet valaki Björnsterne Björnson norvég költővel engedett meg magának. Nemrég a bécsi „Zeit” szerkesztősége cikket kapott Björnsonról, aki többi időben nagyon behatóan foglalkozik a Magyarországon élő nem magyar nemzetiségűek helyzetével. A cikkben a költő gróf Apponyi magyar közoktatásügyi miniszter legujabb kegyetlenségéről panaszkodik és nagyon terjedősen beszél az ógörög egyetemről, amely a magyar fővárostól néhány órányira fekvő, tizenöt-ezer lakosú városban létezik és amelynek értékes, számos görög unikumot tartalmazó könyvtára van. Gróf Apponyi, mint Björnson írja, hallgatva a nemzetiségek ellen érzett féktelen gyűlöletére, amely a kultúra legdrágább tárgyai előtt sem szűnik meg, megtiltotta azon az egyetemen az ógörög nyelv tanítását s egyuttal, mint egy második Tamerlan, minden teketória nélkül kifosztotta az egész pompás könyvtárat. A cikk azután lehetetlen nevű politikusokat nevez meg, akik konferenciákat tartottak a merénylet miatt és a parlamentben interpellálni készülnek. A város neve, valamint az ügyben angazsált politikusok nevei költöttek s értelmüket német nyelven nem is lehet reprodukálni. A „Zeit” szerkesztősége gróf Apponyi iránt való tekintettel, aki valamikor a lap politikai munkatársai közé tartozott, a cikket egy bizalmas emberének elküldte Budapestre, hogy információkat szerezzen a támadás alapjául szolgáló tényállásról. A bizalmi ember első pillantásra rájött arra, hogy Björnson groteszk tréfának ült föl s a kéziratot mint kurioziumot megmutatta gróf Apponyinak. Kedvező alkalom lett volna Björnson, aki tulzott hiszékenységében nemrég a magyar nemzetiségek legképtelenebb vádjainak lett szószólójává, most megszegyeníteni, mindazonáltal Apponyi kijelentette, hogy a politikai udvariasság megtiltja neki, hogy a furcsa cikk közlését megengedje.

Igaz magyar ember bizonyára egy sem akad, aki ne kárörömmel mulatna az ötletes csinytevésen. Egyszerű tréfacsinálásnál nagyobbjelentőségű a Björnson illetlen lépéscsalása, mert a világraszóló fölsülés egész Európa előtt dokumentálja, hogy milyen léha, felületlen információk alapján s milyen könnyelmű itélkezéssel röpti világgá az elaggott norvég ellenünk szórt vádjait. Remélhető, hogy ezek után a európai közvélemény Björnson többi siránkozását is kellő értékre redukálva fogadja.

— Göben öngyilkos lett. Az allensteini fogházban Göben százados, aki Schönbeck őrnagyot agyonlőtte, öngyilkosságot követett el. A százados késsel elvágta nyakán az ütőereket s reggelre holtan találták cellájában. Ezzel bevégződött az allensteini tragédia, mert Schöne-

beckné örült s őt nem fogják törvényszék elé állítani.

— Fehér Ipoly nagybeteg. Fehér Ipoly, a Szent Benedek-rend főapátja, nagybeteg. Egy operáció következtében már régóta gyöngékedett s most — mint részvétellel értesülünk — súlyosabbá lett állapota.

— Campbell-Bannermann betegsége. Campbell-Bannermann angol miniszterelnök állapota mult szombaton éjjel ujra rosszra fordult. Az orvosok jelentése szerint nagyon nyugtalanul töltötte az éjjelt és a következő napon tanácskozássra hívták hozzá Warlow Tamás udvari orvost s a tanácskozás után kiadott jelentésükben azt mondják az orvosok, hogy a beteg szivmüködése rendkívül gyöngé. A király napjában többször tudakozódik a beteg miniszterelnök állapotáról.

— Márczius 15-ike az iskolákban. A szabad sajtó kivívásának évfordulóját, mely az idén egybeesik a szabadságharcz hatvanéves jubileumával, a székesfővárosi tanács intézkedése alapján a főváros összes iskoláiban meg fogják ünnepelni. Az egyes intézetekben tanárok és növendékek együttesen készülnek az ünnepségre, melyet márczius 15-én, vasárnap tartanak meg. A budapesti egyetemek ifjusága a héten alakítja meg az ötszázas végrehajtó-bizottságot, mely az ideai nagyszabású emlékünnap programját össze fogja állítani.

— Stössel és az orosz hölgyek. Több előkelő orosz hölgy buzditó levelet intézett a halálra ítélt Stössel tábornokhoz. A levél szöszierinti szövege ez:

Igen tisztelt Anatoli Mihalovich!

Engedje meg nekünk, orosz hölgyeknek, akik Porth-Arthur hősvél rokonszenveziünk, hogy ujjabb szenvedésén érzett részvétünket nyilvánítsuk. Ne vesztse el bátorságát, tölje nyugodtan ezt a csapást. Vigasztalásul szolgálhat önnek, hogy a porth-arthuri katonák azok, akik a várért küzdöttek és éhséget és szomjúságot szenvedtek, mindig önnel lesznek és nevet sohasem fogják elfeledni. Ön, Anatoli Mihalovich, bár önnre nézve nagyon drága áron tizezrek életét váltotta meg és nem engedte ezeket szivtelenül és céltalanul a halálba kergetni. Porth-Arthur ugyis elesett volna. Most ezek az emberek, akiket ön megmentett, a csárért és a hazáért ujra föláldozhatják életüket. Gondolja meg, Anatoli Mihalovich, hány asszony, anya és gyermek áldja önt és higyeje el, hogy a porth-arthuri sereg az ön nevével nem fogja mocsokkal illetni. Az ön lelkiismerete tiszta, ön megtette kötelességét. Az Isten látja az igazságot; Ö erőt önt az ön lelkébe, hogy a régi bátorságával, ön-feláldozásával tölje el ezt a súlyos csapást.

Szinte meglepő az a figyelmesség, amit a hadbíróóság tanusított a halálra ítélt Stösselle szemben. Többek között megengedte neki, hogy a csár döntésének megérkezéig Carszkoje-Szeloban meglátogathassa a főhadnagy fiát. Érdekes, hogyan viselkedtek Stössel társai a tárgyalások alkalmával. — Fenékgig kiürítettem a poharat! Mondta a fölmentett Szmiron altábornagy, mikor barátai üdvözölni siettek. Pedig a tárgyalások elején rendkívül elevennek mutatkozott. A szintén fölmentett Reuss tábornok egész jól érezte magát. Fock, kit dorgálásra ítélték, csak ennyit mondott: — Bizony isten föbelöttem volna magam, ha elítélnek.

— A Krumholz-ügy. A francia vizsgálóbíró elhatározta, hogy Krumholz és kísérelője, Briegerné ellen megszünteti az eljárást. Mind kettő ellen azonban kiadták a kiutasítási parancsot, utalással arra, amit a vizsgálat kiderített, hogy t. i. Krumholz idegen hatalomnak áruba kínálta a francia kormányozható lég-hajók titkát. Krumholz Ágostont és barátját ma szabadlábra helyezték, de nyomban ki is utasították Franciaországból.

— Megtámadott hadbíró. Kolozsvárt özv. Fodor Mózesné valamilyen családi ügyből kifolyólag többször inzultált és fenyegetett egy honvédszázados hadbíró, sőt utóbb azzal is fenyegette, hogy vitriolt önt az arcába. Fodorné ma az utcán ismét megtámadta a hadbíró és sértegette, mire a hadbíró, ki rövidlátó, azt hívé, hogy az asszony fenyegetéseit be akarja váltani, kardjával kétszer az asszony fejére vágott. A sebesülés nem súlyos és egy-két hét múlva begyógyul. A vizsgálatot megindították.

— Budai Népakadémia. A gróf Apponyi Albertné elnöklété alatt álló Budai Népakadémia, amelyet az Első Kerületi Általános Közjótékonyági Egyesület tart fenn, márczius 1-től kezdve 3 hónapra terjedő, május hó végéig tartó utánoiyamokat nyit meg.

— **Calvino és társának kivégzése.** A hóhér jól működik Oroszországban. A tettet nyomon követi a halál; sokszor a gyanu is elégséges arra, hogy valaki halállal lakoljon. Tegnap végezték ki azt a hét forradalmárt, akit a haditörvényszék Nikolajevics Miklós nagyherceg és az igazságügyminiszter ellen tervezett merényletek miatt kötélhalálra ítél. A kivégzettek között volt az az állítólagos Mario Calvino nevű ember is, aki olasz alattvalónak adta ki magát. A Pétervárotól és Olaszországban folytatott vizsgálat kiderítette, hogy az, aki magát Calvinonak mondotta, valódi néven nem Calvino és nem is olasz állampolgár. Az elítéltet a fogságban a pétervári olasz nagykövetség tolmácsa kikérdezte, de az elítélt személyazonosságára és nemzetiségére vonatkozólag megtagadott minden fölvilágosítást. Oroszul beszél lengyeles kiejtéssel. A tolmács azt a benyomást nyerte, hogy lengyel zsidó. Az elítéltnél talált, a porto-mauriciói prefektus által kiállított és a génuai orosz konzulátus által 1907. évi június 16-án láttaozott utlevél Mario Calvino mezőgazdasági tanáré, aki jelenleg a mezőgazdasági tanórkongresszusa alkalmából Rómában időzik. Világos, hogy az elítélt hamis nevet mondott be és idegen utlevél volt birtokában. A római rendőrség nyomára jött az igazi Calvino Marionak, aki a mezőgazdasági kongresszus alkalmából néhány nap óta Rómában tartózkodik. Calvino, aki mezőgazdasági tanár, múlt évi decemberben megismerkedett egy orosz emberrel, aki azt az ajánlatot tette neki, hogy menjen vele Oroszországba, ahol fényes állást fog neki szerezni; egyúttal azt a tanácsot adta neki, hogy utlevélről gondoskodjék. Calvino ezt meg is tette; kis idő múlva meglátogatta egy szép asszonyt, akinek távozása után észrevette, hogy az utlevél eltűnt. Az az orosz ember, aki állást ígért neki Oroszországban, a „Vita“ szerkesztőségénél Calvino Marióként mutatta be magát s ettől a laptól igazolványt kapott, amely szerint a „Vita“ munkatársa. Ennél a lapnál Kardo nevű újságíró mutatta be. A rendőrség megállapította, hogy ezt az orosz tulajdonképpen Lebedinevnek hívják s hogy néhány esztendeig a római egyetemét látogatta. A rendőrség megkérdezte az igazi Calvinótól, hogy miért hallgatott ennyi ideig, amire ez azt felelte, hogy attól félt, hogy közléseivel árthatott volna az elítélt oroszoknak. A rendőrség most kutatja, vajon nem tüntek-e el más utlevelek is, ugyanily czélokra.

— **Pletykák.** Angol lapok szenzációs pletykával mulattatják a világot: azt híresztelik, hogy Ferencz József házasodni készül s feleségül veszi Schrat Katalint, a Burg-színház tagját. A hírt egy londoni újság, a Sunday Chronicle röpítette világgá, amely a királynak s a bécsi színésznőnek az arcképét is közli egymás mellett. A művésznőt — mondja az angol újság — természetesen nem egyenrangú hitves gyanánt vezeti ódon palotájába a császár és király, hanem csak morgantikusán, amint ez a Habsburgok házában már nem is olyan szokatlan. A londoni pletykázóknak bécsi pletykaesimálók annak a kikürtölésével sietnek segítségére, hogy Schrat Katalin körében egy idő óta csakugyan mozgás, sürgősforgás, változások mutatkoznak. A művésznőnek új otthont, valóságos kis udvartartást rendeznek be az új Königsvarter-palotában. Már hónapok óta átalakítások, szorgos munkák folynak a palotában, amelyeket egy elsőrangú műépítész teljes, korlátlan hatalommal vezet. A palotáért egyébként Schrat Katalin kerek egymillió koronát fizetett ki, mindenki tudja azonban, hogy a művésznőnek ilyen összeg nem áll rendelkezésére és hogy a király magánpénztárából rendezték a pénzügyeit. A munkások egész serege dolgozik ma is az új Königsvarter-palota berendezésén, faburkolatain, butorzatán, amely a legmodernebb és legművészebb lesz. A készülő Schrat-palotának egyik szárnyában, kis férfi-lakosztályt rendeznek be. Előszobából, szalonból és könyvtárszobából való ez a lakosztály és szép kis kertre fog nyílni. A legérdekesebb amit most Schrat Katalinról beszélnek az a hír, hogy hercegnővé fogják kinevezni, ami mintha összefüggésben volna az angol újságnak morgantikus házasságáról szóló híradásával. Magát a londoni hírt egyébként erősen czáfolják, amit tekintve, hogy amint látszik, az egész hírnek az alapja egy palota átrendezése, elég könnyen és elég joggal megtehetnek.

— **Házasság.** Prepeliczay Árpád Czinkotán eljegyezte Ehmánn Margitot.

— **Meggyilkolt japán tengerész.** Takotami Oto, egy Marseillen veszteglő japán hajó tisztje szombaton este bement a városba. Amikor éjszaka hazament, a kikötőben csavargók támadták meg, akik törrel leszúrták és kirabolták. A rendőrség keresi a gonosztevőket.

— **A fiumei ünnep.** Megemlékeztünk arról, hogy a fiumei Casinó Patrioticóban szombaton este nagy ünnepségek keretében leplezték le néhai gróf Andrássy Gyula arcképét. Az ünnepségek másnapra is átnyultak. Vasárnap nagy ünnepi délelődi volt a kormányzó palotában, amelyen ugy a szárazföldi, mint a tengeri katonai hatóságok fejei is hivatalosak voltak. Vasárnap este diszeled volt a kormányzónál, utána a színházban fényes este következett a vendégek tiszteletére. A színházi estét Fiume város rendezte a vendégek tiszteletére és használatára az igazgatóság páholyai álltak rendelkezésre. A farsangi színes est folyamán Fiume városa a színházban gazdag buffettel vendégelte meg a közönséget és a meghívottakat. A budapesti vendégek hétfőn reggel hagyták el Fiumét a legjobb emlékekkel és a legteljesebb bizalommal az ország szívéhez nőtt e különleges város jövő fejlődése iránt. Az ünnepély alkalmából gróf Nádkó Sándor fiumei kormányzóhoz számos üdvözlő távirat érkezett. Üdvözlő táviratot küldött Darányi Ignác földmívelési miniszter is.

— **Kettészakadt vonat.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a miskolc-budapesti vonalon közlekedő 441. számú gyorstehervonat ma a kora reggeli órákban Isaszeg és Pécel állomások között a vonalon elszakadt. Az elszakadt vonalrész a péceli bejárati váltó előtt a vonat első részét utólrta és abba beleitközött. Ennek következtében három kocsi kisiklott és azokkal együtt több kocsi megrongálódott. Emberen sérülés nem történt. A pályát szabaddá tették és a vonatok akadály nélkül közlekednek. A vizsgálat folyamatban van.

— **Szerelmi dráma.** Véres szerelmi dráma játszódott le ma a Rákos-utcában. A tizenegyedik számú ház előtt Klobucsár Lőrincz 29 éves virágárus rálött a kedvesére, Wassilkovich Ilona 21 éves virágárus leányra. A leányt a golyó a bal halántékán találta és vértől elboritva, eszméletlenül összeesett. Ezután a férfi maga ellen fordította a fegyvert és háromszor a jobb halántékába lött. A két sebesült életveszélyes sérülésekkel a második számú sebészeti klinikára vitték. Klobucsár egy év óta nős. A feleségével a Bástya-utca 19. száma alatt lakott. Wassilkovich Ilona nála volt alkalmazva a központi vásárcsarnokban. Klobucsár szerelmes volt a leányba, de ez nem akarta meghallgatni. Ma reggel Klobucsár elment a leány lakása elé a Rákos-utczába és megismételte szerelmi ajánlatát. Amikor a leány elutasító választ adott, revolvert rántott és végrehajtotta a merényletet. Mindkettőt beszállították a Rókusba.

— **Nagy idők tanuja.** Érdekes és tevékenységben gazdag életet élt Kacziány Nándor, az 1875-ben felosztott budai törvényszék büntető-tanácsának volt elnöke, aki aggkort érve, ma reggel meghalt Budapesten. 1847-ben Bécsben az egyetemen működött, onnan hívták meg a nagyenyedi Bethlen-kollégiumba német tanárnak s a katedráról ragadta el a szabadságharc viharát. Századosság vitte és igen nagy szolgálatakat tett az ügynek a csatatéren és a hadügyminisztériumban. A szabadságharc után megházasodott, Bodóla Sámuel református püspök veje lett és az üldöztetés idején sok honvédtársát mentette meg. 1875-ig a bírói pályán működött vidéken és a fővárosban, de akkor visszavonult, mert meggyőződése összeitközésbe jutott Tisza Kálmán politikájával. Tíz nap óta súlyosabb beteg s halálát gyászolja Kacziány Ödön, a jeles festő, dr. Kacziány Géza író és Kacziány Oszkár székesfővárosi számtiszt.

— **Férfiszabók közgyűlése.** A budapesti férfiszabók ipartestülete mintegy hatszáz szabóiparos részvételével ma tartotta 22-ik évi rendes közgyűlést Cserna Lajos elnöklése mellett az új városháza nagytermében. Az évi jelentést Farkas Iván jegyző terjesztette elő. Heves vita után a titkári jelentést tulnyomó többséggel elfogadják. Póczta határozati javaslatot nyújt be arról, hogy a beszállított munkabérnek egy százalékát fizessék a munkások betegsegélyezés címén a kisorosok biztosítására.

Az indítványt egyhangulag elfogadják. Ezután betöltötték a tisztikar megüresedett helyeit.

— **A tifusz terjed.** Ma is csak azt a szomorú tényt kell regisztrálnunk, hogy a tifusz terjed. A vásárnap történt megbetegedések esetei a következők: Gocsal Lujza 50 éves napszámosasszony, V. ker. Párkány-utca 1729. hrsz.; Pinyák Imre 50 éves napszámos, VIII. ker. Madách-utca 7. sz.; Braun Márton és neje s azonkívül a fia, Árpád és leánya, Karolina, VIII. Rákóczi-ut 65. sz.; Bátor István, VIII. ker. Lujza-utca 18. sz. és Scheidt István, a budai hajógyár-telepen. A kiütéses tifusz jelentkezése óta hét halálozás fordult elő a betegségben. Dr. Magyarévits Mladen tisztifőorvos annak a véleményének ad kifejezést, hogy a kiütéses tifusz esetei tulnyomólag a zsufolt lakásokban fordulnak elő és úgy látszik, hogy a legszegényebb néposztályhoz tartozó emberek hurczolták be vidékről, részben pedig Ausztriából. A tisztifőorvos délben felment a belügyminiszterhez, aki tőle jelentést kért. A főorvos azt kívánja, hogy a zsufolt lakások egészségügyi felügyeletét a legszigorubbán hajtassa végre a minisztérium és a főváros hatósága, úgy, amint azt már a fővárosi közigazgatási bizottság felterjesztésében is hangoztatta.

— **Sztrájk a Danubius-gyárban.** Az újpesti Danubius-hajógyár torpedó-osztályának százhetven munkása vasárnap sztrájkba lépett. A sztrájkra az adott okot, hogy az igazgatóság nyolcz munkást hirtelen elbocsátott a szolgálatból. Ezekkel aztán a többiek szolidaritást vállaltak, beszüntették a munkát és a Grosz-féle vendéglőben fittették fel sztrájk-tanyájukat.

Baumgarten Henrik, a Danubius-gyár igazgatója így nyilatkozik a sztrájkról:

— Nem hinném, hogy a munkásoknak bárki is igazat adjon. Sürgős munka folyt a gyárban, katonai rendelésünk volt s a munkavezetők néhány perczel tovább dolgoztatták az embereket. Hattagu küldöttség jött hozzánk és tulórai munkadíjat kért. Ezt meg is adtuk, de az izgatókat elküldöttük.

A munkások ezzel szemben azt mondják, hogy az igazgatóságnak nem volt joga a küldötteket elbocsátani, mert azok az egész gyári munkásság megbizásában jártak el. Nekik egy perczvel sem kell tovább dolgozniok s ha ezt mégis megkivánják tőlük, tulórai díjazás jár nekik, ami természetes. A sztrájk terjedőben van.

— **Érdekes házasság.** Drezdából érkezett tudósítások szerint Schönburg-Waldenburg Viktor herceg, Bourbon Alice hercegnőnek, Don Carlos leányának elvált férje eljegyezte lobensteini Maisou Francziskát, akinek a szász király Bug grófnő czimet fogja adományozni.

— **A bélyegtolvaj.** Kunossy, Szilágyi és Társa, Semmelweis-utca 14. szám alatt lévő könyvkiadó cég főnöke már hosszabb ideje megfigyeli, hogy fizletéből nagy számmal tűnnek el a bélyegek. Az ismeretlen bélyegtolvajt ma feljelentette a főkapitányságon, ahol az ügyet Egrý Péter Pál rendőrkapitánynak osztották ki. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a tolvaj Róna Jenő huszonhárom éves gyakornok, akinek száztíz korona fizetése volt, de pénzének jórészt mint a kóristalányok barátja verte el. Kiderítette a nyomozás azt is, hogy Róna a bélyegsikkasztást úgy követte el, hogy leveleket és küldeményeket nem adott fel, a bélyegeket pedig magának tartotta és pénzre értékesítette. Rónát a detektívek ma behozták a főkapitányságra, ahol késő éjjel vallatták. A letartóztatott makacsul tagadja bűnösségét, de a sok bizonyíték terhe alatt holnap valószínűleg vallani fog. A rendőrség orgazdákat is sejtve, további nyomozás miatt Vashegyi és Császár detektíveket küldte ki. Holnapra érdekes letartóztatások várhatók.

— **Öngyilkos leány.** Bakonyi Lukács kőbányai szállásmester 16 éves Juliska leánya ma, amikor szülei hazulról elmentek, atyja Flaubert-puskájával szíven lötte magát. A szerencsétlen fiatal leány holttestét a rendőrség az orvostani bonczitani intézetbe szállította. Tettének oka ismeretlen.

— **Rablógyilkosság az utcán.** Berlinben izgalmas gyilkosság történt. Vasárnapra ismeretlen emberek megtámadták Böttcher Herrmann kocsiát és elragadták táskáját, amelyben 761 márka volt. A tetteseket üldözöbe vették, de nem sikerült őket elfogni.

— **Hajórajunk Barcellonában.** Az osztrák-magyar hajóraj március 9-én fog Barcellonába érkezni. A spanyol király a miniszterelnökkel 10-én utazik oda s két napot fog Barcellonában tölteni. A király utazásának nemcsak az a célja, hogy rokonszenvének jelét adja Ausztria-Magyarország iránt, hanem főképp az, hogy megnézze az osztrák-magyar hajóraj hajógyuinak típusait, amelyek szakértők véleménye szerint a legjobbak a világon. Spanyolország most készül flottájának kiépítésére s ezért a király és a kormány meggyőződést akar szerezni az osztrák-magyar hajógyuk kiválóságáról. A hajóraj érkezésekor a tengerészeti miniszter is jelen lesz és egy műszaki bizottságot vizsgálva Barcellonába.

— **Végzetes porlavina.** Rettenetes katasztrófát idézett elő egy Brigból (Valisz-Kanton) érkezett távirat szerint egy porlavina. Egy egész szálloda dőlt romba és számos ember vesztette életét. A porlavina óriási légnyomást idézett elő, amely a Lötschberg-alagut építési vállalatának göppensteini szállodáját rombadöntötte. A szállodában lakó személyek közül tizenhárom ember életét vesztette, közülük egy orvos és két mérnök. Heten megsebesültek, közöttük ketten súlyosan. Két mérnök és két orvos még az éjszaka folyamán elindult Brigból a szerencsétlenség színhelyére. Ujabb távirat ezt jelenti Göppensteintől: A Lötschberg-alagut építési vállalat tulajdonát képező szálloda beomlásánál tíz ember vesztette csak életét, ezek közül két gyermek. A sebesültek száma tizenkettő, ezek közül néhányan sebesülése súlyos. A szerencsétlenség abban a pillanatban történt, amikor a szálloda vendégei ebédelni indultak. A szállodaépület, amely kőalapra helyezett deszkaépítmény volt, kettős falakkal, már az első pillanatban úgy összedőlt, mint egy kártyaház. Az alagutépítési munkálatok előkészítésére emelt építmények nem szenvedtek. A holttestek valamennyien a megfuladás által okozott halál nyomait mutatják. A halottak közt van egy genfi orvos, aki három hét előtt nősült. A katasztrófa másik halottja egy amerikai szerelő, aki csak egy nappal azelőtt érkezett a helyszínre, hogy az alagut furásához felhasználta amerikai gépeket felszerelje. Számos olasz és a mérnökök családjai elhagyták a szerencsétlenség színhelyét, mert attól tartanak, hogy újabb lavinák fognak lezuhanni.

Az éjjeli órákban a következő értesítést nyertük: Koppensteinban óriási lavina zúgott alá, amikor épp az ottani hotelben a vasútépítési vállalat harmincz hivatalnokai és mérnökei családostól vacsorához ültek. A nagy dübörgés megrémítette a társaságot s életbenmaradt szemtanuk beszélik, hogy Rossz orvos, aki három hét előtt megönsült, megölelte feleségét, hogy védje, ha összedől a ház. Az orvos meghalt, felesége lábát törte. A sebesültek állapota súlyos. A holttesteket egytől-egyig úgy találták a romok alatt, hogy kezüket védőleg emelték a fejük fölé. Növelte a szerencsétlenséget, hogy Koppensteinban egyetlen orvost sem lehetett találni és a kis kórházban mindössze egy ápoló volt, aki bekötözte az odaszállított sebesülteket, míg megérkeztek az orvosok Brigból. A kis kórházban a betegek azt hitték, hogy földrengés van s el akartak menekülni. Azon a környéken, ahol a pusztulás történt, már gyakran volt lavinazuhanás s mikor a francia vállalat hozzáfogott a vasútépítéshez, az odaváló nép jó előre figyelmeztette a mérnököket a veszedelemre. A bedőlt hotel gerendáit a lavina a Longa folyóba sodorta. A kórház falai is megrepedeztek és a betegeket máshová kellett vinni. Olyan nagy volt a légnyomás, hogy távollevő házak ablakait bezúzta. A hotel vastartóit kétszáz méter távolságra hajította el a lavina ereje. A katasztrófa áldozatainak a francia vasútépítő cég és a Lötschberg-vasut igazgatósága vonakodik kártérítést adni vis majorra hivatkozva.

— **Megvert képviselő.** Lembergben egy agitációs helyiségben ma délelőtt a nemzeti demokraták és erőszakosan benyomult munkások között verekedés támadt, amelynek folyamán revolverlövés is történt. Battaglia reichsrathi képviselő, aki szintén az illető helyiségben tartózkodott, botlütésektől sérüléseket szenvedett. Több munkást letartóztattak.

— **Merénylet a magyar nyelv ellen.** Nagyszombat közönségét napok óta izgatottságban tartja egy merénylet, melyet az odaváló pánszlávok a magyar nyelv ellen legutóbb elkövettek. Zelliger Alajos érseki titkár ugyanis a múlt év tavaszán a vasúti parkban a fák és cserjék botanikus neveinek kitüntetésére 130 darab magyar felirású porcellán jelző-táblácskát csináltatott. A jelző táblácskát azonban rövid idő alatt ismeretlen tettesek összetördelgették. Eleintén azt hitték, hogy gyermekek csinieről van szó és nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget a dolognak. Az érseki titkár a napokban új pléhtáblácskát akart a parkban a fákra illeszteni, általános meglepetésre azonban pénteken reggel a vasúti parkban több helyen a következő tót szövegű figyelmeztetést találtak: „El a táblácskával, amíg tót felirat nem lesz rajtuk!” Ebből látható lett, hogy itt tervszerű merényletről van szó, miert is a hatóság szigorú nyomozást indított meg a tettesek kézrekerítésére.

— **Véres kardpárbaj.** Lukács Iván állattenyésztési felügyelő Budapesten kardpárbajt vívott Karcsey Miklós földbirtokossal, aki jobb karján igen súlyos sérülést szenvedett.

— **A berlini gyujtogatók.** Berlinben azok a gyujtogatók, akik hetek óta garázdálkodnak és mindig sarokházakban támasztanak tüzet, még mindig nem kerültek kézre. A múlt héten tizenhárom esetben bizonyult be a gyujtogatás és ma is két helyen volt tűz, amelyet idejekorán elfojtottak és megtalálták a kétségtelen bizonyítékát a gyujtogatásnak. Berlin középpontjában egy négyemeletes ház padlásán még égett a kis forgácsrakás, amelyet gyujtogató kéz tett oda, mikor észrevették a veszedelmet.

— **Tüntető szerbek.** Szerajevóban tegnap az új metropolita beiktatásán a szerb lakosság nem jelent meg, mert a metropolita nem közülfük való szerb. Este a diszklomát az utolsó pillanatban elhalasztották, mert a szerb orthodox egyházköztség elnöke kijelentette, hogy osztrák-magyar tisztekkel és hivatalnokokkal nem ül egy asztalhoz, mert sok kompromittált elem van köztük. Azóta még élesebb a feszültség a benszüllöttek és az osztrákok, meg a magyarok között.

— **Örült huszártiszt a vonaton.** Ugyancsak nagy rémület rázta meg, mint Csáktornyáról velünk közlik, annak a vonatnak az utasait, akik a Budapestről egy órák indult gyorsvonaton utaztak. A vonaton egy huszárfőhadnagy is utazott, aki nagyon izgatottan viselkedett s minduntalan adott valami okot arra, hogy utitársai megijedjenek. Többször ki is akart ugrani a vonatból. A csáktornyai pályaudvaron teljes erővel kitört rajta az örülség. Leszállították a vonatról és csellel bevitték a varasdi kórházba. Farkas, szabadságon lévő székesfehérvári születésű 6-ik huszárezredbeli tisztnek mondta magát.

— **A kut halottja.** Sipos Márton ötvenkét éves kutmester Fodor Gábor bősörményi tanyáján kutatásott. Mikor készen volt, létrán fel akart jönni a nyolcz méter mély kútból. Alig jött azonban két méternyire, a homoktalajba ásott kut beomlott és Sipos maga alá temette. Huszonnégy ember fogott a megmentéséhez, de csak egy napi szakadatlan munka után tudták kihuzni. Sipos már akkor halott volt. Gondatlanság senkit sem terhel.

— **Tífusz Aradon.** A tífuszveszedelem a vidékre is jár. Dr. Pozsgay Lajos, Arad város főorvosa bejelentette múlt havi jelentését; konstatálja, hogy Aradon februárban husz hastífusz eset fordult elő, amelyek közül négy halálos végű volt. A város közgazgatási bizottsága március 7-én foglalkozik a dologgal.

— **Aki az apját megkésélt.** Ifju Nagy Lajos asztalossegéd tegnap ittas állapotban tért haza apjának a Mexikói-ut 52. szám alatt levő lakására. Az öreg Nagy Lajos szemrehányásokkal illette a fiát, aki erre olyan dühre gerjedt, hogy előrántotta a zseb-kését és azzal rémes módon összeszurkálta az édes- apját. Az apát a kórházban ápolják, a vadállatias fiut pedig a rendőrség vette pártfogás alá.

— **Szerelmi tragédia.** Nagy föltűnést kelt egy sajtószéri körülmények között elkövetett gyilkosság, amelynek áldozata Noyes Sarolta elvált asszony, Losz-Angeloz kaliforniai városban. Az asszony szerelmes volt egy Macomes nevű fiatal bányamérnökbe, akit valóságos ildőzött szerelmi ajánlataival. A fiatal asszony múlt szombaton este fölkereste a mérnököt lakásán s miután az utóbbi hallani sem akart ar-

ról, hogy az asszony szerelmét viszonozza, Noyes Sarolta vitriollal le akarta önteni a mérnököt, de a vitriol csak a haját érte. Macomes erre kivette revolverét s agyonlőtte az asszonyt. A mérnök azután elment szállójába, ahol éppen táncmulatság volt s a jelenlevő sherifnek azt mondta, hogy éppen most követett el egy gyilkosságot s kéri, hogy tartóztassák le. Ez meg is történt s a sherif elment a fiatal ember lakására, ahol a fiatal özvegyet halva találták.

— **Halálozások.** Rekvényi Imre, Margitszigeti főhercegi könyvelő 45 éves korában meghalt. Temetése a r. kath. egyház szertartása szerint holnap, kedden, délután három órakor lesz az egyetemi klinika halottasházából (Mária-utca). A széles körben ismert tevékeny férfiut, özvegye, szül. Vetter Anna és két gyermeke gyászolják.

Gellen Sándor 48-as honvéd, 85 éves korában Hajduböszörményben meghalt. Az elhunyt a forradalomban Bocskay csapatában szolgált és több csatában vitézül harcolt.

Dr. Láng Ignác fővárosi fogorvost súlyos csapás érte. Édesatyja, Láng Ferencz, Veszprém város közbecsülésben álló polgára, ma 82 éves korában elhunyt.

Ponson du Terrailnak, a legtermékenyebb francia regényírók egyikének özvegye meghalt.

Tirser István, fővárosi ügyvéd, volt 48-as honvédőhadnagy vasárnap 82 éves korában meghalt.

Dr. Vidor Zsigmond, a Stefánia-gyermekkorház egykori szemész-főorvosa, vasárnap délután 72 éves korában elhunyt.

Ináncsi Papp Kálmán ügyvéd, egykor topolyai kir. járásbíró, utóbb szatmárnémeti kir. törvényszéki bíró, felebbzési tanácselnök, Szatmár vármegye tb. tiszti ügyésze, 63 éves korában meghalt Szatmáron.

Rohrer Ferencz, Frigyes főherceg jószágkormányzója, ma este Pozsonyban szívészűhüdben meghalt.

Bardon Ferencz ezredes, a komáromi vár egykori parancsnoka, ma meghalt.

— **Életuntak.** János Erzsébet divatárúsnő tegnap este a Dob-utca 12. számú házában lévő lakásán mellbelőtte magát. — Stühmel Béla losonczy kereskedő tegnap délután az Adria-szállóban négyszer magára lőtt. Két golyó a fejébe, kettő a mellébe furódott. Haldoklott, mikor a kórházba vitték. — Kecské Erzsébet cselédeleány ma reggel a Városligetben mellbe lötte magát. Az életuntak veszedelmes sérülésükkel a Rókus-kórházba szállították.

— **Fővárosi Orfeum.** Az új márciusi műsor vasárnap este igen nagy siker mellett került színpadra. Az attrakciók egytől-egyig elsőrendűek, a Merian-féle kutyaszínház egyelőre tovább marad Budapesten, Baumann és Gyárfás ismét újdonságokat énekelnek. A gyermek-matiné rendkívül népszerűvé váltak, a mai keddi gyermek-matiné már minden páholy elfogyott, de a március 5-én, csütörtökön tartandóra is alig lehet már kapni. A márciusi műsor új szenzációjáról a falragaszok tájékoztatják a t. közönséget.

x Csuz (thema) és köszvény villamos hő- és fényfürdőkkel való kezelése még oly esetknél is vezet sikerre, melyek hosszú éveken át minden orvosi kezeléssel dacoltak. E kezelés idegszabáknál, főleg ischiásnál is bevált és dr. Hönig Izso elektroterapeutai intézetében (Károly-körut 24.) kerül alkalmazásba.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobbban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhardt színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

DR. HÖNIG IZSÓ
Elektroterapeutai és Röntgen-
Intézete. Elektromágneses gyógyítás
Budapest, IV. Károly-körut 24. sz. I. em. Lift
 Telefon 102—39.

Gyógyítványozók:
 Elektromágneses gyógyítás.
 Röntgen sugarakkal való kezelés.
 Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
 Kék fényvel való kezelés.
 Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
 Villamos fényfürdők.
 Villamos massage (Vibratio).
 Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
 Villamos vízfürdők.
 Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:
 Általános idegesség (neurasthenia, hysteria.)

— **Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—8-ig.** —
 Kezelés egész napon át. — — Kívánatra prospektus

Ideggyengeségi állapotok
 Almatlanság.
 Hűdések (Paralysis).
 Idegfájdalmak, Idegszabák (Neuralgiák, Ischias).
 Gerincvelőorradás (Tabes).
 Szívbetegségek.
 Véredényelmeszesedés.
 Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, izületi és csontbetegségek).
 Székrekedés.
 Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vöröszegénység).
 Bőrbajok. Bőrviszketeg.
 Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág).
 Aranyeres csomók.

A csernovai bünösök.

— A véres templomszentelés ügye a bíróság előtt. —
Budapest, márczius 2.

Ijedt tótcok állnak a rózsahegy-i törvényszék előtt, hogy feleljenek a csernovai templomszentelésen kiontott vérért. Maga a nagy szenzációzó esemény, amelyik a világsajtóban is élénk hullámozást okozott, nem szorul bővebb ismertetésre, mert még ma is élénk emlékezetben áll. Pánszláv izgatók felbujtogatták a tót lakosságot a magyar érzelmi katolikus papok ellen, akik a Csernován épült új katolikus templomot akarták a múlt év október 20-án felszentelni. Az izgatók aknamunkája jó talajra talált a fanatikus tót nép lelkében s a titkon élesztett szikra a felszentelés napján lángra lobbant. A politikai agitátorok a vallásos tót népet azzal tüzeltek, hogy abban a templomban más papnak, mint a törvény büntető keze elől bujdosó Hlinka Andrásnak, nincs joga misézni s ha Hlinka nem misézhet, erővel kell megakadályozni azt, hogy azok a papok, akik mint a „tót nép ellenségei“ a magyar szellemet akarják a templom falai közé vinni, a tót község templomában misét mondhassanak. A felszentelésre készülő papság, értesülvén a mozgalomról, erős csendőrfedezet alatt szállt ki Csernovára, de már a község határában mintegy nyolczszáz főnyi, vasvillákkal, fejszékkel felfegyverezett tömeggel találta magát szemközt. A felizgatott tömeg fenyegető magatartással fogadta a papságot, elállták a templomhoz vezető utat s mikor a szentelésre jött papság a csendőrök segítségével mégis utat akart törni a templom felé, a lázítók által tüzelt nép valóságos közpört zúdított a csendőrökre és a papokra. A csendőrök a fenyegető magatartásra kénytelenek voltak fegyverüket használni s az első sortűz után mintegy tizennégy halott és számos sebesült terült el a földön. Az erre támadt kavardásban a nép feldúlta a templomot.

A rózsahegy-i ügyészség a lázadást szító izgatók ellen megindította az ellárást s a vádtanács hatóság elleni erőszak büntetést fogadta el a tárgyalás alapjául s egyuttal eleitette a templomrablás vádját.

A súlyos váddal terhelt emberek ma állottak a törvény előtt, hogy feleljenek a bünért. Csupa, az ijedelemtől félholt, hebegő parasztember, aki nagy rémülettel tagadja, hogy a véres eseményben része volna. A fanatikus tótok, akik elvakult haraggal rontottak a csendőrszirony ellen, a törvénybíró színe előtt remegnek, mint a csinttevő gyermekek. Aki végignéz ezen a százalmas csoporton, nyomban látja, hogy nem az igazi bünösök, hanem azok, akik felbujtogatták őket s a háttérben jóleső biztonságban türik, hogy mások szenvedjenek miattuk martiriumot.

A rózsahegy-i tárgyalásról a következők híreink érkeztek:

A tárgyalás kezdete.

A tárgyalási terem lassan népesedik meg. Mikor az óra egynegyed tizet mutat, az egyik oldalajtón többedmagával megjelenik Chudovszky Géza törvényszéki elnök és elhelyezkedik a középső asztalnál. Tőle jobbra és balra telepednek le társai, a szavazó-bírák. Elfoglalta helyét dr. Belopotocky Gyula királyi ügyész, a vád képviselője és dr. Hiller Bernát védő, mire az elnök a szokásos formások között megnyitja az ellárást.

Először a vádlottakat vezetik be. Férfiak és nők sorjában, egyenkint lépnek be, úgy, mint a nevüket szólítják. Vannak vagy hatvanan.

A teremben élénk suttogás támad, amikor megjelenik Hlinka Anna, a zendülés főszereplőjének a nővére. A jelenlevők sokat beszélgetnek róla, hogy súlyos büntetés vár rá, mert vezető munka jutott neki a zavargásban és ő hangos sírás közepette ül le a vádlottak padjára.

Jávorka András szólítja. Félénken közelodik. A teremben szörnyen megijed és kinyitja az esernyőjét. Zajos derültséget támaszt ez a jelenet. A hahótára hirtelen feleszmél a remegő vádlott, viszszaesiet, odakünn összecsukja a kékszinű, világos sávós széles paraplét, azután ismét bejön és rendben leül többi czinkostársa mellé.

Felvonulnak a tanúk is. Az elnök mindegyiknek tótul megmondja — az egész tárgyalás tót nyelven folyik — hogy elmehet. Majd csak szerdán reggel jöjjen be. Addig nem kerül rájuk a sor.

Miközben a vádlottakat a terembe kísérték, elhelyezkedtek a többi védők is. Nevezetesen dr. Kállay József, dr. Mudrony János, dr. Karta Izidor és dr. Lakner Henrik.

Hirtelen csend támad a teremben, amely a padok szélén áldogáló csendőrökkel statáriumi képet tár elénk.

A vádlottak két gyermekágyban fekvő asszonyon kívül mind jelen vannak. A jelentékenyebbek, a már említett Hlinka Annán kívül, Bocskó Béla, Lijcsák Vendel, Hatala-Ditró György és Fulla György. A tanúk között ott látni Andaházy volt főszolgabíró, jelenleg árvaszéki elnököt, Fischer József rózsahegy-i helyettes plébánost, több iparost és kereskedőt. Általában intelligens ember a legtöbbje, míg a vádlottak műveletlen parasztok. Sokat várnak Hatala könyvelő vallomásától, aki izgatás miatt Szegeden raboskodik.

A védelem részéről állítólag arra is lesz tanu, hogy a sortűzet nem a csendőrfedezet, hanem Pereszlényi főszolgabíró parancsolta volna.

Igen sokáig tartott az egyes vádlottak naczionálójának a megállapítása.

A kihallgatás.

Az elnök elrendeli a terem kiürítését, azután intézkedik, hogy az ajtónálló egyenkint bocsássa be a vádlottakat.

Hatala-Ditró Györgyöt szólítja be elsőnek.

Előadja, hogy a véres napot megelőző estén, szombafon, október 27-én jelen volt az iskola előtt a gyülekezésnél, de nem lázított.

Az elnök: Figyelmezteti, hogy tanuk vannak az ellenkezőre, akik azt állítják, hogy ő e szavakkal buzdította társait: „Hiszen a csendőrök úgy sem tudnak löni!“

A vádlott elbeszéli, hogy ő csak az őrsvezetőhöz fordult és megkérdezte tőle, hogy volt-e katona. Azt a feleletet kapta, hogy honvéd volt. Mire ő azt mondotta: „A honvéd nem katona“ — és ezzel eltávozott. Semmi része nem volt az izgatásban.

Hlinka Anna ötölt-hatolt, egy ép mondatot is alig tudott kiereszteni a száján. Pityergő hangon, szaggatottan adja elő, hogy szánja-bánja annak a sok derék, szép embernek a pusztulását, de hát őt nem okolhatják semmivel.

Szlucsán András ellen az a vád, hogy ő ragadta meg a szolgabíró lovainak kantárszárát.

Az elnök: Így volt ez?

A vádlott: Nem igaz! Nem én voltam, hanem egy másik, akit a csendőrök agyonlöttek. Az is azért tette, amit tett, mert a főszolgabíró hajduja ostorral támadt rá.

Az elnök: Mivel déli tizenkét óra van, felfüggeszti a tárgyalást.

A délutáni tárgyalás.

A délutáni tárgyalás Brzsa vádlott kihallgatásával kezdődött. Azt vallja, hogy a csernovai nép ragaszkodott ahhoz, hogy a püspök Hlinka plébánost rehabilitálja. Kérték tehát Pruzsinszki esperest, hogy halasztsák el a templom felszentelését addig, míg Hlinka azt nem teheti. Ezt meg is ígérték. A lövésnél nem volt jelen. Laczko János ott volt a tömegben, mely nem akarta a felszentelést megengedni. A csendőrök nem figyelmeztették a népet, hanem amikor a szolgabíró hajduja leugrott a kocsirol és ostorral a népet ütlegelte, a csendőrök mindjárt löttek. Kallár, egy intelligens parasztember, részletesen ismerteti a történeteket. Küldöttséggel kérték a papokat, totta a templomról a lakatot, hogy a papok bejuthassanak Hlinka szentelje fel. Ezt meg is ígérték. Mindazonáltal, anélkül, hogy erről tudomásuk lett volna, a közeli falvakban kihirdették, hogy a felszentelés meglesz. Bocskor, községi tanácsos, mondja tovább

a vádlott, Fischer adminisztrátor embere, leszakította a templomról a lakatot, hogy a papok bejuthassanak a templomba. Ez volt az, ami a népet ingerelte. Ő megkérte a csernovai tanítót, hogy menjen el ő a papsághoz és kérje meg, hogy ne szenteljen most fel a templomot, de a tanító ezt visszautasította, mert — ugymond — meg van hagyva, hogy a templomot még erőszakkal is fel kell szentelni. Holota Ferencz vádlott előadja, hogy jelen volt a lövésnél, látta, amikor a nép szétfutott és a csendőrök utánuk futottak. Egy csendőr utána szaladt Demko József parasztnak, aki 80—100 lépésnyire volt tőle. A csendőr felszólítására Demko azzal válaszolt, hogy neki nem kell futni, mert hiszen ő nem csinált semmit, mire a csendőr neki szegezte a puskát és négyszer lötött a legközelebbi távolságra Demkora, aki halva rogyott össze.

Elnök: Ez hazugság, nem engedem tovább ezt fejtegetni.

Az összes vádlottak egyébként kijelentik, hogy ők kövekkel nem dobáltak, ezt nem is látták, csak az egy Laczko ismeri be, hogy látott kövekkel dobálni.

A tárgyalást holnap folytatják. Az egész városban csend uralkodik. Holnap befejezik a vádlottak kihallgatását, szerdán pedig megkezdik a tanúk kihallgatását.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A Nemzeti Szalon ügye.

Budapest, márczius 2.

A Nemzeti Szalon tisztviselői azokat a vádakát, amelyeket az Egyetértés hasábjain emeltem, szombaton egy e célra összehívott választmányi ülés elé vitték. Ennek a választmányi ülésnek idevonatkozó részéről a szalon igazgatósága az alábbi következő kommunikét adta ki:

„A Nemzeti Szalon választmánya szombaton ülést tartott Szinnyei Merse Pál festőművész elnökelete alatt, melyen a tagok, úgy a művészek, mint a laikusok, csaknem teljes számmal vettek részt és jelen volt a művészeti osztály vezetője: K. Lippich Elek miniszteri tanácsos is. A választmány a hírlapi támadások alapján legelsőbben is a titkárnak és a műtárosnak a szalon kiállításán való részvehetési jogát tárgyalta. Régi óhaja már a művészeknek, hogy a művészisztviselők a szalon kiállításain ne szerepeljenek mint kiállítók. Ezt a jogukat azonban az egyesület nem vonhatta meg tőlük, már csak azért sem, mivel nem volt módjában másképpen rekompenzálni őket fontos kulturális működésükért, a vidéki kiállítások rendezéséért, amely pedig igen nagy fáradsággal jár. Azonban, hogy a béke (?) teljesen helyreálljon, elhatározza a választmány, hogy gondoskodni fog kellő javadalmazásokról, amire úgy a titkár, valamint a műtáros lemondtak a kiállíthatási jogukról.“

Mint ebből látnivaló tehát, az a forum, amelyet nem mi, hanem a megvádolt tisztviselők választottak az ügy bírálatára, teljes mértékben igazolt bennünket. Az Egyetértés álláspontja fentartás nélkül győzött. A Nemzeti Szalon titkára és műtárosa többé nem árusíthatja a saját képeit.

Teljes lojalitással állapítjuk meg, hogy a Nemzeti Szalon választmánya teljesítette azt a kötelességét, amelyre az Egyetértés figyelmeztette a művészet ügyének érdekében. Fenti határozattal az ügynek elvben elintézhető része elintézést nyert. Ezt óhajtottuk és a jelen körülmények között csakis ezt óhajthatunk.

Az ügy művészeti része persze, a dolog természeténél fogva, nem nyerhet határozatokkal elintézést. Szóba került ugyan, mint értesülünk, még pedig K. Lippich Elek erőlyes fogalmazásában, a vidéki tárlatok színvonalának halaszthatatlan megjavítása is, de hát ezt a jelenlegi művészeti zsűritől, melynek művészi hitvallását a mostani nivó fedi, nem várhatjuk. Egyelőre, amíg ők uralkodnak a szalon térségein, addig megrendelésre szállított „poétikus“ öszök és tavaszok, szarvasgömmel, vagy anélkül, édes idillek és könnyfakasztó zsanerképek, egyszóval a tegnapi művészetének lelketlen sablon-ismétlései fogják jelenteni ott a magyar művészetet.

(B—s.)

(*) **Fodorné — Carmen.** A közoktatásügyi miniszter a Dunántúli Közművelődési Egyesület számára az Operaházban egy bérletszünetes előadást engedélyezett. Mészáros Imre igazgató a jövő hétfőre, márczius 9-ére tűzte ki a jótékony előadást és pedig Bizet örökbecsű operáját, a Carment, melynek czimszerepét Fodorné Aranka fogja ezuttal először énekelni az Operaház színpadán. Dalszínházunk népszerű énekesnője Berlinben a múlt évadban igen jelentékeny sikerrel vendégszerepelt a Carmenben s a német zenemétropolis kényes közönsége és sajtója teljes elismeréssel adózott a művész nő kiváló alakításának.

(*) **Raskó Géza a Királyszínházban.** A fővárosi közönség jól ismeri Raskó Gézát, aki a Vidorregime bukása után rövid ideig nem tudott színházba jutni a fővárosban. Ráthonyi Ákos távozásával Beöthy László a Királyszínházhoz szerződött és a pompás hangú baritonista tegnap játszott először Niki hadnagy szerepét a „Varázskeringő”-ben. Ő volt az első szereplő, akinél az énekrészek teljes mértékben érvényesültek, de játékban is kiváló nyújtott. A közönség nagyon rokonszenvesen fogadta Raskót, aki, amit látszik, hasznos tagja lesz a Királyszínháznak.

(*) **Komlóssy Emma vendégszereplése.** Szendrei igazgató az aradi közönség általános óhajára újabb négy esti vendégszereplésre hívta meg Komlóssy Emmát. A kiváló művész ezuttal a Varázskeringőben Franczi szerepét fogja először játszani, mely alakítása elé nagy várakozással néznek az aradiak. Fellép ezenkívül Katalinban, Gésákban és a Gyimesi vadvirágban. Ugyancsak négy esti vendégszereplésre hívta meg a művésznőt Balla igazgató Pósonyba, ahol két év előtt már nagy sikerrel vendégszerepelt.

(*) **Jóka-est a Nemzeti Színházban.** Csütörtökön Jókai Mór emlékeztetése az Aranyembert adják elő mérsékelt helyárrakkal. A czimszerepét Pálffy fogja játszani. Szombaton bemutató előadás lesz a Nemzeti Színházban. Ekkor kerül először színre Fényes Samu „Ártatlanok” című 3 felvonásos eredeti társadalmi színműve. Főszerepelt Rákosi Szidi, Cs. Alszeghy Irma, Paulay Erzsébet, Helvey Laura, Odry, Gyenes, Iványi és Pethes fogják játszani. Második előadása vasárnap este, a harmadik pedig hétfőn lesz.

(*) **Zeneiskolai hangverseny.** Somogyi Mór zongoraművész vasárnap délután tartotta a Terézvárosi Kaszinó dísztermében konzervatóriumának századik nyilvános növendék-hangversenyét, mely fényesen sikerült. Az intézet, mely már tizenhét év óta áll fenn, a pedagógia modern vívmányait viseli oktatási módszerében. A zongora-osztályban már az alsóbbosztálybelieknek szabatos játékkal találkozunk, míg a kiművelődési osztályban bravuros technikával játszottak. Leginkább kiütköztek Somogyi Adrienne, Kovács Erzsébet és Bartha Henriette, az I-ső oszt. növendékek közül pedig Csillag Margitka és Lázár Magda. Az énekosztályban Léber Adél, Pflug Ágnes és Kovács Hanna tündek fel. A hegedűosztálybeliek közül a kis hét éves Garaguly Károly kellett lekesedést, míg a kiművelődési osztályban Sovánka Antal, Lesnyák és Gyulai játszottak meglepő technikával. Nagy ovációkban részesítették az érdemes igazgatót, kit több koszorúval, köztük egy ezüst koszorúval is tüntettek ki. Somogyiné B. Carola pedig növendékeitől óriási szegfűbokrétát kapott. A hangverseny végén Somogyi B. Carola operaénekesnő, Somogyi Mór zongoraművész és Szentgyörgyi hegedűművész gyönyörködtek a közönséget művészi előadásaikkal. A hangversenyt nagyon díszes közönség látogatta.

(*) **Hatvannégy esztendő a színpadon.** E hó 4-én ünnepli a Folies Caprice művészcsoporthoz Weisz Jozefin kolléganőjének hetvenedik születésnapját. A jubiláns asszony tizenhét esztendeje mulattatja a főváros közönségét igaz művészetével s hatvannégy esztendeje működik a színpadon. Színészcsaládból származik és már hat esztendő óta mint gyermekszínésznő működött. Bécsben született a Josefstaedter Theater épületében, ahol atyja operaénekes anyja pedig szubrett volt. A nyolcvanas években került a pesti német színházhoz, honnan Feld, azután pedig 1891-ben a Folies Caprice szerződött. Ez a páratlan korú művész még ma is fiatalos jókedvvel s aranyos humorral mulattatja esténként a közönséget.

(*) **A Magyar Tudományos Akadémia I. osztálya ma délután Goldzieher Ignác elnöklésével ülést tartott.**

Az első felolvasó Némethy Géza volt, aki „Horatius tizenhét évű epodusa” címen Vergilius Catalepton, azaz Apróságok című ifjúkori versgyűjteményének 13-ik darabjáról kimutatta, hogy az Horatiustól származik s nem egyéb, mint Horatiusnak egy, az epodusok könyvében ki nem adott epodusa. Utána Katona Lajos levelező tag mutatta be Karl Lajos vendég értekezését, melynek címe: Magyar szentek életének hatása a Florence mondára.

(*) **Molnár Ferenc felolvasása.** Molnár Ferenc csütörtökön, folyó hó 5-én este fél 9 órakor a Lipótvárosi Kaszinóban felolvasást tart.

(*) **Színészet Miskolcson.** Kistemackers „A vetélytárs” című színműve zajos sikert aratott szombaton a miskolci színházban. A szép estének hősnője, Vécsey Ilona, a fővárosban is előnyösen ismert, fiatal drámai művész volt, aki a férje szerelmében csalódott asszony szerepében gyönyörű alakítást mutatott be. Játéka különösen a harmadik felvonás nagy jelenetében volt megrázó hatású. A közönség a felvonások végén újra meg újra a lámpák elé tapsolt. A többi szerepben Szolner Olga, Palágyi, Pártos és Mathényi érdemel dícsérő említést.

(*) **Modern Színház (Kabaret).** Új műsorát tanulmányosan egy felvonásosokból állította össze az Andrássy-úti kabaret, amelyeket jól-rosszul játszottak vasárnap este. Az új műsoron szerepel Berczik Árpád darabja, a „Harisnya-kérdés”, azután a „Betörők iskolája” című bohózat. Színe került még egy „All righth” című turfráma és egy „Pajkos grizettek” című operett. A magánzólamok közül Nyárai dalai, Rózsa Lili kupléi és Szulamita Ralin tánczai tetszettek.

(*) **Paraszthűség.** Than Gyulának már annyi sikert aratott népszínművét, a Paraszthűséget ültették fel szombaton este a debreczeni színházban. A közönség az utolsó zugig megtöltötte a nézőteret és a népszerű író zajos ovációban részesítette, tisztelettel pedig óriási babérszörnyűvel és babéragakkal lepték meg.

(*) **Az Országos Orvosszövetség hangverseny.** Sikerült hangversenyt rendezett az Országos Orvosszövetség nyugdíj- és segélyintézete javára a Zeneakadémia dísztermében. A hangversenyen résztvettek: Szamosi Elza operaénekesnő, ki Puccini „Manon”-jából és Boito „Mefistofele”-jéből énekelte áriákat zajos tetszés mellett. Geyer Stefi művészi hegedűjátékával érte el a legnagyobb hatást, míg Degel Frigyes orgonajátékával ragadtatta tapsra a közönséget. A zenekart művészi lendülettel vezényelte Gschwindt karmester.

(*) **Belga művész Budapest.** A Képzőművészeti Társulat a télen nagy nemzetközi kiállítást rendez, amelyben ezuttal a németalföldi és a belga művészek vesznek részt. A hollandiaiak kollekciójának egybegyűjtését Mendlik Oszkár, a jeles magyar mester végzi, míg a belgák műveinek összegyűjtésére a kiváló belga művészt, Khnopf Fernandot kérték fel. A művész, hogy a kiállítás érdekében alaposan munkálkodhassék, szombaton a fővárosba érkezett s legelőbb is gróf Apponyi Albert miniszternél tisztelgett.

(*) **Iskolai hangverseny.** A VII. kerületi Egressy-úti polgári leányiskola vasárnap szépsikerű hangversenyt rendezett, melyet a szülők és a környék művelt közönsége nagy számmal hallgatott meg. Előadták Sztójánovits Jenőnek „János vitéz” című dalfjátékát, melyben a nevezetesebb szerepeket Ganzl Etel, Bárczy Irén, Krakovits Vilma, Korda Etel és Leopold Margit töltötték be. A dalfjátékot Berényi Aladár énektanár vezetésével nagy hatással énekeltek el. A három szólamú éneknek a dalfjátékon kívül még Erdősi Ernő és Bartók Béla dalaival ért el nagy sikert. Igen szép volt „A fehér bundácska” című melodráma, amelyet Bárczy Irénke szavalt el. Főnagynő Irma is nagy hatást ért el Mendelssohn Tavaszi dalával, amit zongorán adott elő. Igen ügyesen szavalt még Leopold Margit és Suri Margit.

(*) **Művészeti felolvasások a Nemzeti Szalonban.** Bosznay István kiállítása alatt a Nemzeti Szalon folytatja a megkezdett felolvasásokat. Márczius hó 4-én, szerdán Malonyay Dezső tart felolvasást. A felolvasás délután öt órakor kezdődik, s a rendes koronás belépő-díjjal hallgatható meg s egyúttal a kiállítás is megtekinthető.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

Nyilt-tér

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

BUDAPEST-LIPÓTVÁROSI

TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., József-tér 13. Telefon 91-48.

Befizetett alaptőke:

6 millió korona.

Takarékpénztári betéteit folyó évi márczius hó 1-től kezdve

4 1/2 %-kal netto kamatoztatja.

A tőkekamat-adót az intézet sajátjából fizeti. — Elfogad betéteket folyó (cheque) számlára. — Leszámlát váltókat. — Ajánlja hitelezést kereskedők és iparosok részére. — Előleg nyújt értékpapírokra és elfogad megbízásokat értékpapírok vételére és eladására úgy a bel-, mint a külföldi tőzsdéken.

KALIPTAS

a legújabb és már is a legkedveltebb fogpép

Kapható: **MÜLLER J. L.** os. és kis ady. száll Budapest, IV., Koronaherceg-utca, 2. főgyógyászati, srogoria és finomabb üzletekben. Kis tabletták 60 fillér. Nagy tabletták 1 korona. **Fogpép**

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 50% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capot-Americain rövid, 2-8 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigátor, felszerelve 2-5 frt. Diana-űvek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Arjegyzők ingyen.

Rothausser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Ankor-udvar (Király-utca sarkán.)

Mulatságok.

** **Álarczos-bál.** A Pesti Izraelita Nőegylet vasárnap rendezte harminczkilencedik álarczosbálját. A bál jó híren természetesen ez az utolsó estély sem rontott és mint minden évben, úgy az idén is tömve voltak a pesti Vigadó összes termei. A tulzsfolt termék miatt tánczra csak éjjelkor kerülhetett a sor, amikor az álarczosok száma kissé ritkult. A bálon testületileg megjelentek a nőegylet választmányi tagjai is, akik a közönséggel együtt a reggeli órákig maradtak fenn.

** **A képviselő-piknik elmarad.** A Képviselő-piknik, amelyet ma este kellett volna megtartani a Kereskedők házában dísztermében, több mulatság terminusának összetorlódása folytán elmarad. A piknik helyett május hó folyamán, amikor Budapest igazi haute saisonja van, garden party-t rendez a piknik bizottsága a Margitszigeten.

** **Matiné.** A Budapesti Posta és Távirata Tisztviselők Ének- és Zeneegyesületének zeneiskolája vasárnap délelőtt tartotta első félévi matinéjét a Magyar Tisztviselők Országos Egyesületének dísztermében. A jelenvolt nagyszámú közönség sokat tapsolt az apró művészcsemetéknek, akik pompás játékkal valóban meg is érdemelték az elismerést.

** **Műkedvelők bálja.** A Soroksári Műkedvelők Zeneegylete kitűnően sikerült táncestélyt rendezett az ottani nagyvendéglő dísztermében. A tánczot kabaret-előadás előzte meg, amely mindvégig kitűnő hangulatban tartotta a közönséget.

FŐVÁROS.

Egyenlenség a demokrata pártban.

— A községi adóreform. —

Budapest, márczius 2.

A községi pótdadó felemelésének a kérdése ma már a közönség minden rétegében élénk érdeklődést kelt. A kilátásban lévő újabb terhek ellen napról-napra többen emelik fel szavukat. Természetesen véleménykülönbségekben nincsen hiány, melyek a közönség köréből a demokrata-pártba is bevonultak, ahol esetleges bomlásnak lehetnek az előidézői.

Vázsonyi és pártja a fővárosi törvény határozott rendelkezése ellenére, ugyanis a pótdadó felemelésével csupán a lakosságnak azt a részét akarják terhelni, akik száz koronánál több állami adót fizetnek. Ezt a megoldást a párt zöme, az V. kerület jó része, a IV., VII., VIII. és IX.—X. kerület azonban nem fogadja el, hanem a községi pótdadót általánosságban kívánja 5%-kal emelni. Az I.—II. kerület nem hajlandó emelni az adót egyetlen százalékkal sem, a III. kerület nagyrésze szintén ellene van a Vázsonyi-párt törekvésének. A VI. kerület a vezér indítványára pártkérdéssé tette az adómegszavazás dolgát abban a formában, amint azt Vázsonyi proponálta. Erről a községi demokrata-párt plénuma holnap, kedden este dönt s akkor dől el a párt bomlásának a sorsa.

Ezt megelőzőleg azonban ma a városi demokrata-párt vezető- és bizalmiértségi értekezletre gyűltek össze a Lipótvárosi Polgári Kör helyiségében, ahol Sándor Pál országgyűlési képviselő elnökle alatt ültek össze. A pártértekezleten megjelentek a III., V., VI., VII. és VIII. kerület képviselői is.

A pártvezetőség hosszú vita után kimondotta a többséggel, hogy a párt egyetemes gyűlésének azt fogja javasolni, hogy a tizszázalékos szegényadó mellett foglaljon állást. Javasolja továbbá, hogy a száz korona állami adó alattiak mentesítésével együtt a párt kérdését is felvessék a holnapi gyűlésen.

A javaslatnak Sándor Pál elnök és Ehrlich G. Gusztáv is alávetették magukat, míg a VIII. kerület ellene foglalt állást. Az V., VI. és VIII. kerület képviselői szeretnék, ha egyöntetű határozattal vonulnának a párt holnapi plénuma elé.

Mindebből és a hangból, mely a mai értekezleten uralkodott, valószínűnek tartjuk, hogy Vázsonyi indítványa a demokrata-párt holnapi nagy értekezletén keresztül megy.

Ugyancsak a községi adóreform kérdése foglalkoztatta ma a Magántisztviselők Országos Szövetségét is, mely a kebelébe tartozó testvéregyesültekkel, valamint a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületével egyetemben gyűlt össze a Magántisztviselők Otthonában. Az értekezlet természetesen Vázsonyi és híveinek álláspontját fogadta el. Megjelent az ülésen Vázsonyi Vilmos és dr. Bródy Ernő orsz. képviselő is.

Az értekezlet lefolyása ez:

Fischer Árpád, a Magántisztviselők Országos Szövetségének alelnöke nyitotta meg a gyűlést, utalva a tárgynak fontosságára és felkérte Koltay Mátyás titkárt, hogy azt ismertesse.

Koltay Mátyás előadó nagy tetszéssel fogadott beszédben foglalkozott a községi adó reformjának kérdésével és éles bírálat alá vette azokat a kifogásokat, amelyeket a megoldásnak Vázsonyi által proponált módja ellen a demokrata-párt kebelében egy jelentékeny rész tett és azt találja, hogy ezen a ponton az újdonsült és a régi demokraták között az ellentét teljesen kifejlődött és mutatja, hogy a czélszerűség szempontjából demokratává lett klikek a jogegyenlőség elvét csak akkor akarják megvalósítani, hogyha a zsebüket nem sérti. Előadásának végén határozati javaslatot terjesztbe az ülés elé, amelyben a Magántisztviselők Országos Szövetsége a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületével, a hozzájuk csatlakozott egyesületekkel együtt rendezett nagygyűlés, a mai kereseti viszonyok között a megélhetés mai nehézsége mellett, rosszakaratnak minősíti és a legélesebben visszautasítja azt a szándékot, amely a különben is kimerített

szegényebb osztályok közti magántisztviselőket, kereskedelmi alkalmazottakat és ipari munkásokat újabb községi adóval akarja terhelni. Követeli a nagygyűlést, hogy amennyiben a székesfőváros deficitjé mászként, mint újabb adóemeléssel eloszlatható nem volna, az csak azokat érje, akiknek keresete és jövedelme, a kiadás ezen többletét megbirja. Követeli a nagygyűlést, hogy az adóemelés alól az évi száz koronánál kevesebb állami egyenes adót fizető polgárok mentesítve legyenek.

A határozati javaslat előterjesztését a jelenvotak élénk helyesléssel és éljenzéssel fogadták. A határozathoz elsőnek dr. Horváth Lipót, majd Dömötör Vilmos szólottak.

Ezután Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő mondott nagy tetszéssel fogadott és zajos éljenzéssel kísért beszédet, amelyben foglalkozott a nyugati városok fejlődésének kérdésével és megállapította, hogy más nyugati nagy városokban a terhek sokkal fokozottabb mértékben emelkedtek a reájuk háruló szociális kötelességek megnövekedése folytán, mint Budapesten. Foglalkozik a községi adórendszer abszurd voltával és különösen az adópótlék rendszerét teljesen lehetetlen állapotnak tartja. Nem lett volna semmiféle adóemelésre szükség, hogyha a tisztviselők és tanítók fizetésrendezésének kérdése előtérbe nem lép. Részletesen ismertette ezután az adóreformjavaslatot. A benyújtott határozati javaslatot elfogadja. Több felszólalás után a nagygyűlés a határozati javaslatot élénk helyesléssel és éljenzéssel elfogadta.

() (Napidíjas segédorvos a fertőző-osztálynál. A tanács hozzájárult ahhoz, a pesti oldalon levő kórházak igazgatóságának és a fővárosi közegészségi ügyosztályának az előterjesztésére, hogy a fertőző-osztályhoz engedélyeztet ideiglenes napidíjas segédorvosi állást továbbra is fentartsák, az eddigi három korona napidíj mellett teljes ellátással.

() (A képviselők névjegyzéke. Bárózy István polzármester felhívja a főváros területén levő összes nyilvános és köztintzettek, részvénytársaságok, vállalatok és egyesületek igazgatóságait, hogy törvény alapján választói joggal bíró, helyben lakó alkalmazottjainak és pedig ugy a tényleges, mint a nyugdíjasoknak névjegyzékét szigorú betűrendben és országgyűlési képviselő választói kerületek szerint (minden választókerület külön-külön lapon) összeállítva, az állás (rang), évi törzsfizetés (nyugdíj), lakás és születési év pontos kitüntetéssel együtt hozza legkésőbb márczius hó 10-ig megküldeni el ne mulasztják.

() (Időleges marharakodó vasúti állomás. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter értesítette a főváros hatóságát, hogy a főváros területén fekvő Budapest-Keleti pályaudvar állomást az Országos Magyar Gazdasági Kiállítás alkalmából a márczius 3-ától 12-ig terjedő időtartamra marharakodó állomásul megengedte.

EGYESÜLETEK.

(—) **Díjnokok czimirodája.** Az Állami Díjnokok Országos Szövetsége a magyar kereskedelemben egy nagy hézagot pótló czimiro- és másoló-irodát nyitott. Mint állami hivatalokban alkalmazott díjnokok, a legjobb közvetlenül kapott, megbízható czimeket képesek szállítani, ugy a bel-, mint a legtávolabbi külföldről is; elvállalják továbbá hibátlan másolások és sokszorosítások elkészítését, kéz-, vagy gépirással, olcsó áron. Az állam legrosszabbul fizetett alkalmazottai, a díjnokok ezen czimiro és foglalkoztató irodájára felhívjuk a nagyközönség s a magyar kereskedővilág figyelmét. Az Állami Díjnokok Országos Szövetsége helyisége Budapesten, VII. kerület, Hársfa-utca 59. szám alatt van. (Telefon: 47—14.)

(—) **A Magyar Gyermekegyesület Társaság** választmánya tegnap gróf Teleki Sándor elnöklésével ülést tartott. A választmány melegen üdvözölte dr. Ranschburg Pál szakosztályvezetőt, a m. kir. pszichológiai laboratórium vezetőjét, könyvének a „Gyermeki elme” czimű munkájának II. kötetének megjelenése alkalmából. A választmány az évi költségvetés letárgyalása után az újabb jelentkezett 28 tagot felvette, miáltal a tagok száma megközelíti a négy-százat. Intézkedett továbbá a szerkesztő és a választmányt kiegészítő néhány választmányi tag megválasztása ügyében, mely kérdések a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatára kerül. Szerkesztőnek a választmány egyhangulag a társaság lapjának, a „Gyermek”-nek eddigi szerkesztőjét, Nagy László tanítóképző-intézeti igazgatót, a társaság buzgó ügyvezető-alelnökét jelölte. A közgyűlés folvó hó 7-én lesz.

(—) **Tanári gyűlés.** A Kereskedelmi Szakiskolai Tanárok Országos Egyesületének választmánya Szuppán Vilmos elnökle alatt tartott ülésében első sorban azokkal a tőmadásokkal foglalkozott, melyek a felső kereskedelmi iskolát a polgári iskolai tanárság köréből érték. Kimondotta, hogy ezeket a tőmadásokat csak egyesek, nem pedig a tanárság összesége véleményének tekinti s így azokkal szemben ezuttal nem foglal állást. Megállapította továbbá a felső kereskedelmi iskolai főigazgatók, igazgatók és tanárok fizetésrendezése ügyében a közoktatásügyi miniszterhez intézendő feliratot.

SPORT.

A vasárnapi mérkőzések.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 2.

Nagy jelentőségű mérkőzés vasárnap délután csak egy volt, melyet a Magyar Athletikai Club viott meg a Budapesti Torna-Club csapatával. Eredménye a találkozásnak szenzációs, amennyiben a MAC. 5:0 eredménnyel fölényesen győzte le a BTC. csapatát.

A két klub első csapatai eddig tizenhárom mérkőzést vívtak meg egymással, melyek közül ötöt a MAC., ötöt a BTC. nyert meg, három pedig eldöntetlenül végződött. A kapott és adott goalok száma is egyenlő, 18—18.

A millenniumi pályán lefolyt mérkőzésen nagy közönség volt és meglepetéssel látta, hogy kedvenc csapatát mély fölényrel győzte le a MAC., mely tegnap már teljes formában dolgozott. A csapat minden egyes tagja kitűnően állotta meg ugyan helyét, de azért közülök Oláh hátvéd, Medgyessy és Hildebrandt, továbbá Borbás és Krempels mégis külön dicséretet érdemelnek.

A BTC. csapatában a védelem állotta csak meg helyét, csatár-sorát ideges kapkodás jellemezte, ami természetes goal-képtelenséggel járt.

A tegnapi eredmények után, a bajnokság sorsát minden valószínűség szerint az MTK.—MAC. match-e dönti el, melyre azonban csak májusban kerül sor.

A vasárnap lefolyt bajnoki és egyéb mérkőzések eredményeit a következőkben adjuk: FTC.—Törekvés 6:0, Föv. T. C.—Ujpest 2:0, BAK.—Typographia 3:0.

A II. osztályu bajnokságért a Nemzeti S. C. 3:0 (0:0) arányban verte meg a Kőbányai T. E.-t.

Barátságos mérkőzésen az U. R. A. K. 2:2 (1:1) arányban eldöntetlenül kiűzött a K. A. O. E. csapatával.

A „33 Football-Club” I. barátságos mérkőzésben 6:3 arányban megverte tegnap délután a Magyar Testgyakorlók Köre I-t a lágymányosi pályán. A MTK. négy tartalékkal játszott.

Az I. oszt. bajnokság állása: 1. Magyar Testgyakorlók Köre 16 pont, 2. Magyar Athletikai Club 16 pont, 3. Ferencvárosi Torna Club 15 pont, 4. Budapesti Torna Club 11 pont, 5. Budapesti Athletikai Klub 9 pont, 6. Ujpesti Torna-Egylet 8 pont, 7. Törekvés Sport-Egylet 7 pont, 8. Fővárosi Torna Club 6 pont, 9. Typographia Sport Club 2 pont.

A jövő vasárnapi mérkőzések: Nemzetközi: F. T. C.—S. C. Germánia (millennárius pálya).

I. oszt. bajnoki: B. T. C.—B. A. K., M. A. C.—Typ. S. C., M. T. K.—U. T. E.

II. oszt. bajnoki: T. L. E.—Kőb. T. E., N. S. C.—K. A. O. E.

Barátságos: Föv. T. C.—III. ker. T. V. E.

() **A főiskolai vívóbajnokságok.** Ma kezdődött meg a Műegyetemi Athletikai és Football-Club hagyományos vívóünnepélye a műegyetem nagy kerti tanteremben igen nagy érdeklődő közönség előtt. A benevezettek nagy része indult is, úgy, hogy a verseny sportrézse már az előző napon fényesen sikerültnek mondható. Ma már eldőlt a főiskolai vívóbajnokság is. A bajnok Kratochvílla János (MAFC.), ki győzelmét mindenképen megérdemelte, ami egyébként általános örömet keltett a vívók között is. Erős favorit volt a tudományegyetem képviselője, Paizs Pál is, aki kissé idegesen dolgozott, úgy, hogy a bámulatatosan hidegvérű és szimpatikus műegyetemi vívó biztosan tartotta, bár a tressarány csak 4:3 volt. Meglepi jól dolgozott Harmath Zsigmond (BEAC.), valamint a két kolozsvári, Pósta Sándor és Vértes Lajos. Ez utóbbi adta a bajnoknak is a legnehezebb munkát. Igen kedvező benyomást keltett gyorsaságával és elegáns megjelenésével Szinte László (MAFC.), ki megfelelő verseny-tréning után kemény ellenfél

Kedd

Iesz. A roseny legés és este 7

() Az edzésben kedése m Club cs gyönyörk a MAC el séggel ara B) csapat városi lett. Szép dr. Ger nagyot. tettel a m kezdett fö Erre a díj lyázhatna közik a h

A rész: I. ford 9½—6½ Club I. ell Fővárosi arányban. terem elle

II. for arányban. ban. NVC. a Vén fiuk

III. for arányban. lász 3, Kr tenekert 2 ellen 10:6

Döntő 14—2 arán 4—4, Nag NNC.-ban győzött. C felett 4:0.

A ver György sz csapatnak díját és a hogy a má nek, kiket nra pönt mely közb érmet nye

() Tű Sport-Club közönség nyek a m ságot. A v

I. Bob Első: noky Eszt

or István Átlagos se

Másod (12 p. 14 (12 p. 55

Buku Ger

(B) Ur zsef (11 p. Aladár és

4. Botfai l Forster l Herman.

() A sárnap este jelentőségű vezés. A 2 telezettség

be. A neve lovaink eli ménes H

vezettek a banque, M tome, Bon

Carolus, S Useful, Sor zendorf, B

Stadl, Fra ker, Pereg mentő, Tul Styrian, H

Regg

Haszn mak és

lesz. A rendezés gyors és mintaszerű volt. A verseny legérdekesebb része holnap d. e. a karddöntő és este 7 órakor az ünnepi akadémia lesz.

() Az első csapatívó-verseny. Mintaszerű rendezésben és a versenybírák szakértő és pártatlan ítélkedése mellett folyt le a Magyar Athletikai Club csapatverseny, mely a legszebb assautokkal gyönyörködtette a közönséget. A verseny győztese a MAC első csapata lett, mely a legnagyobb könnyedséggel aratta ezt a diadalt. Kitiűnően szerepelt a MAC B) csapata is, mely biztos győzelmet aratott a Fővárosi Vivó-Club nagyra tartott csapata felett. Szépen szerepelt a kolozsvári csapat is, mely dr. Gerencsér László keze alatt fejlődött ily nagyot. A második helyért való küzdelmet, tekintettel a műgyermek rendezésében ma délután megkezdett főiskolai bajnokságra, pénteken folytatják. Erre a díjra a MAC B) és a Nemzeti V. C. A) pályázhatnak. A leggyőzött a MAC C) csapatával mérkőzik a harmadik díjért.

A részletes eredmények a következők:

I. forduló: MAC. IV. veszt a Nemzeti VC. II. ellen 9½—6½ arányban. MAC. II. győz a Fővárosi Vivó Club I. ellen 9 ponttal 7 ellen. Nemzeti VC. I. győz a Fővárosi VC. II. ellen 8—8 győzelem, 49—43 tussarányban. ÖTE. csapata kiüzdelem nélkül a Santelli terem ellen.

II. forduló: MAC. I. győz a MAC. II. ellen 14—2 arányban. MAC. II. győz a NVC. II. ellen 13—3 arányban. NVC. I. győz ÖTE. ellen 12—4 arányban. KEAC. a Vén fiúk V. C. ellen 10—6 arányban.

III. forduló: MAC. I. győz a MAC. II. ellen 13—3 arányban. A MAC. I.-ben Nagy és Szántay 4—4, Halász 3, Krencsey 2 győzelmet szerez a III.-ben Lichtenekert 2, Gerde 1 győzelmet. NVC. I. győz KEAC. ellen 10:6 arányban.

Döntős MAC. I. győz a Nemzeti VC. I. ellen 14—2 arányban. A MAC. I.-ben Szántay és Krencsey 4—4, Nagy és Halász 3—3 győzelmet szereztek, a NNC.-ban Werkner Halász ellen, Garay Nagy ellen győzött. Gyönyörű győzelmet aratott Nagy Werkner felett 4:0.

A versenyt követő banketten dr. Gerenday György szép beszéd kíséretében adta át a győztes csapatnak gróf Andrássy Géza remekművi tiszteletdíját és a klub emléklapjait, egyuttal kihirdette, hogy a második helyért mindazok a csapatok küzdenek, kiket az első csapat győzött le és pedig közkívánatra pénteken, március 6-án. A K. E. A. C. csapata, mely közben elutazik, bronzplakkot és minden tagja érmet nyert.

() Téli sport a Tátrában. A Tátrafüredi Téli Sport-Club tegnapi házi versenyt rendezett, nagy közönség részvételével. A bob- és tobogan-versenyek a magyar téli sport haladásáról tettek tanúságot. A verseny részletes eredménye a következő:

I. Bob-verseny (5,5 km.). A starthoz 6 bob állt. Első: Sikló. Dr. Szelényi Aladár (vezető), Putnoky Eszter, Putnoky Márton, Lukács Ilona és Sichter István (fékező). Idő 7 perc 59 és egyötöd mp. Átlagos sebesség 41,25 km. óránként.

Második: La Bombe. Botfai Hívős László (vezető), Lukács Pálné, Szelényi Aladárné, dr. Dalmady Zoltán és Botfai Hívős Iván (fékező). Idő 8 p. 11 és egyötöd mp.

Harmadik: Szikra. Neugebauer Vilmos (vezető), Kienast Ferencné, Kienast Ferenc és dr. Zsigmond Mihály (fékező). Idő 8 p. 20 és egyötöd másodperc.

II. Tobogan-verseny. Pálya 5,5 km. A) Hölgyek versenye. 1. dr. Szelényi Aladárné (12 p. 14 és négyötöd mp.). 2. Dr. Argay Dénesné (12 p. 55 és négyötöd mp.). 3. Bárány Harkányi Oly, Boku Gertrud és Rawitsch Hermanné.

B) Urak versenye. 1. Bárány Haupt-Stummer József (11 p. 51 mp.). 2. Holtversenyben: dr. Szelényi Aladár és Márfy Béla (11 p. 57 és háromötöd mp.). 4. Botfai Hívős Iván (11 p. 59 mp.). Azután báró Forster Dezső, dr. Szabó János és Rawitsch Herman.

() A Jubileum-díj. A bécsi Jockey-Clubnál vasárnap este volt a freudenau-i őszi meeting kimagasló jelentőségű futására, a Jubileum-díjra a nevezés. A 2400 méteres versenyre a múlt évi 46 kötelezettséggel szemben ezúttal 44 aláírás érkezett be. A nevezettek közt úgy idősebb, mint hároméves lovaink eliteje helyet foglal s a külföldről a graditzi ménes Hammurabi-ja van kötelezve. A nevezettek a következők: Rouguin, Flapoodle, Vanbanque, Macarsca, Thames, Trombitás, Mátka, Fantome, Bon Garcon, Toast, Virgilius, Come in time, Carolus, Savoury, Fatum, Galate, Guajak, Maxim, Useful, Soros, Galantuomo, Mony, Par les yeux, Lanzendorf, Bonfini, Orphelin, Togo, Belle reine, Rother Stadl, Frau Godl, Kottlingbrunn, Gaborian, Matschaker, Peregrin, Vansittart, Arlesienne, Dryander, Kármantó, Tulipán II., Hieronymus, Bracciano, Morpeth, Styrian, Hammurabi.

() A Henckel-emlékverseny, a bécsi októberi meeting eme 20.000 koronával díjazott 1600 méteres két éves versenyére vasárnap 94 lovat neveztek, míg tavaly 86 volt a kötelezettek száma.

Téli sport-czikkek

Mű- és versenykorcsolák. Jégjátékok. Hockey. Jég-hockey szabályok. 20 fillér. Svéd-, norvég-, svezici-, tirol-, hallvölgyi- és amerikai röde sport és gyermek-szánkók, 'tobogás s'ib. Lilienfeldi ski 30 korona. Norvég s'ki, lábszárak, hólapok. Téli sportöltözések és felszerelések Sportárjegyzék ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR sportüzlete, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A Polónyi-Heltai ügy. Benke Ferencz írásbíró ellen, akinek elsőfoku ítéletét a büntető törvényszék felelősségi tanácsa pár héttel ezelőtt egy nagy feltűnést keltő indokolással kidolgozott ítéletben semmisítette meg, — dr. Heltai Ferencz védője, dr. Lengyel Zoltán — mint már megírtuk — bíróküldési kérelemmel fordult a járásbíróhoz vezetőjéhez, illetve a törvényszékhez. A törvényszék felszólítására Benke Ferencz bíró nyilatkozatot adott be szombaton. Dr. Sárkány Lajos tanácselnök az összes ügyiratokkal együtt ezt a nyilatkozatot ma kiadta dr. Mikovich bíró előadónak, aki esetleg holnap már referálni fogja azt zárt tanácsülésben.

§ Halálos „bebiztosítás”. Özv. báró Schossberger Zsigmondné valkói uradalmában Szibert Gusztaf intőző a múlt év őszén a vele szemben tanúsított engedelmesség miatt felmondott Jámor Bona mezőőrnek. A felmondás nagyon elkeserítette a mezőőrt, mert azt hitte, hogy az ő elbocsátásának okát Czezolits István bérsgazda rosszakaratú beugásai idézték elő. Ezért elhatározta, hogy Czezolits Istvánon bosszút fog állani. November 21-én a bérsgazda átadta neki cselédkönyvét, hogy cseréltesse ki azt az előjáráságnál. Jámor Bona elvégzővén dolgát a községházán, sorra járta a koresmákat és mindenütt elpanaszolta, hogy Czezolits István árnykodásával kitérte őt szolgálatából. Ebédután magához vevén baltáját és szolgálati fegyverét, kiment az uradalomba, hogy ott az akácfa-galyat nyeső munkásoknak, akik Czezolits István gazda felügyelete alatt dolgoztak, segítsen. Itt aztán szóbeszéd közben belekötött a bérsgazdába. Veszedés közben felkapta Czezolits vadászfegyverét s a bérsgazdára czélozva, rákiáltott erre: — Imádkoz!

A következő pillanatban eldőrdült lövés sörétei Czezolits jobb oldalába fúródtak. A lövés után a bérsgazda menekülni akart, mire Jámor Bona másodsor is lött. Erre a lövésre a szerencsétlen ember összeesett. Jámor Bona ezt látva, nyugodtan megtöltötte újból a fegyvert s odalépett a földön fekvő áldozatához.

— Most pedig bebiztosítalak! — Ezen szavakkal közvetlen közelből Czezolits arcába lött, aki nyomban meghalt. A gyilkos mezőőr véres tette után közönséggel mondta:

— Rendben van! Kutya! Ha én nem szolgállok, te sem szolgálj többet! Ezután futva besietett a faluba s a csendőrségnél jelentkezve, elmondta a történeteket. A pestvidéki törvényszék esküdtbírója Verebly táblai bíró elnökelete alatt ma vont a felelősségre Jámor Bonát szándékos emberölés büntetéseért. A tárgyaláson a vádlott beismerte tettét s védelmére nagyfokú elkeseredését s ittasságát hozta fel. A nagyszámu tanúk kihallgatása után az elnök a tárgyalás folytatását délutánra halasztotta, amikor a kérdések szövegezésére és a párbeszédre került a sor. Az esküdtzék Jámor Bona mezőőrt szándékos emberölés büntetéseért tizenkét évi fegyházra ítélte.

§ A „bankárok” ügye. A Kardos-füki hűtlen kezelési és csalárd bukási bűnyűgyében dr. Székely vizsgálóbíró naponként folytatja a kihallgatásokat. Most a bank alapításának körülményeit kutatja a vizsgálóbíró s mára Vecsey Lorándot és Vecsey Kálmánt idézte be kihallgatásra. A holnapi napra Neu Samu, Kármán Lajos és dr. Horváth Ákos vannak beidézve kihallgatásra.

§ Botrány az ítélethirdetésnél. Nagy botrányt csinált ma a büntető törvényszék dr. Makucz bíró elnökelete alatt ítélező tanácsa előtt Boschán Lipót villanyszerelő, aki Sinkovics Fülöp nevű villanyszerelővel együtt ez év január havában a Párisi- és Kazinczy-utczák lakóitól a villanyvezetéseket ellopják. Boschán Lipót régi ismerőse már a büntető

törvényszéknek, amely lopások miatt eddig már háromszor elítélte. A mai főtárgyaláson a vádlott az egyik lopási esetet kénytelen volt beismerni, mert ott tettenérték. Mikor látta, hogy sem tagadással, sem szellemeskedéssel nem tud segíteni helyzetén, megpróbálta végső eszközül a szimulálást, de a bíróság átlátta a fortélyon. Dr. Biró kir. ügyész vádjá után dr. Dombóváry Géza a vádlott felmentését kérte, mert szerinte Boschán korlátolt beszámithatóságú egyén. Egy öngyilkossági kísérlet következtében koponyacsont-sérülést szenvedett s ennek utókövetkezményei eredményezik az abnormitást. A bíróság Boschán Lipót 2½ évi fegyházra ítélte. A szigorú ítélet hallatára Boschán dühöngeni kezdett. Orditozva szidta az ügyészt, a bírakat. Azután a hallgatóközönség korlátjának léceit akarta összetörni, de az elnök felszólítására két börtönőr rávetette magát a dühöngő emberre. A két börtönőr sem tudta befékezni s csak akkor sikerült a dühöngő vádlottat ártalmatlanná tenni, mikor a fogházból még két ór jött fel segíteni. Dr. Sárkány elnök megkísérelte az ítélet kihirdetésének folytatását, de a vádlott orditozása azt megakadályozta. A védő kérelmére a beszámithatatlanság bizonyítékaként az elnök a botrányos jelenet lefolyását jegyzőkönyvbe vette s bejelentett semmisségi panaszszal együtt. Boschánt aztán a négy börtönőr gyorsan közrefogta s lecipelte a fogházba.

§ Elített ügyvéd. A máramaroszligetli törvényszék dr. Kaál Elek rahói ügyvédét, aki Aczél Gyula rahói írásbíró egy tárgyalás alkalmával sértő kifejezésekkel illette, hatóság elleni erőszak vétségéért, valamint rágalmazásért 15 napi fegyházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ A kassai színház pöre. Láng Adolf műépítész, a kassai színház építője még 1907-ben beperelte a várost 6540 koronáért. A törvényszék és a tábla Lángot elutasította keresetével, míg ma a Kuria mindkét alsóbb fórum ítéletét megváltoztatva, a várost 1700 korona tőke, annak öt százalékos kamatai és 350 korona perköltség megfizetésében elmarasztalta.

§ Affér a kávéházban. Kellemetlen karácsonyestéje volt a múlt évben Zilzer Rezső magánhivatalnoknak. Feleségével együtt az Upor-kávéházban ült, a mikor berontott a kávéházba Kertész Béla postatiszt és teljes erővel kétszer arczul ütött egy a szomszéd asztalnál ülő Stranzky József nevű fiatal embert. Zilzer Rezsőné az ijedségtől elájult, mire Zilzer szemrehányást tett Kertésznek, hogy holgy jelenlétében ily inzultusra ragadtatta magát. Kertész erre öklével Zilzer arcába vágott s állítólag pecsétgyűrűjével az orrán meg is sebesítette. Zilzer fölleltetésére a büntető járásbíró két napi fegyházra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte Kertészt, akinek föllebbezésére az ügy a törvényszék fölébbiteli tanácsa elé került. A mai tárgyaláson a védő mindenképp elött azt akarta igazolni, hogy Kertész évek óta neuraszténiában szenved.

Az elnök: Ez veszedelmes dolog a vádlottra, aki állami tisztviselő, mert hivatali fölttes hatósága nyugdíjazni fogja, ha a neuraszténia beigazolást nyer.

A bíróság vádlottat tekintettel arra, hogy azon a napon nagyon terhes szolgálata miatt izgatott volt, hatvan korona fő- és negyven korona mellékbüntetésre ítélte. A jogerős ítéletet közölni fogják a posta-igazgatósággal.

KÖZGAZDASÁG.

A Wiener Bankverein belvárosi osztályának vezetői. A Wiener Bankverein magyarországi fióktelepének belvárosi osztályát eddig Hívős Rezső vezette, aki azonban — amint ismeretes — a napokban megvált állásától és a Magyar kereskedelmi hitelbank r.-t.-nál foglalta el az igazgató-helyettesi pozíciót. A főnöki állást az említett fióknál — amint értesülünk — olyképpen töltötték be, hogy az eddigi főnökhelyettes Stiller Mihály és Andor Jenő, a budapesti fióktelep tisztviselői koordinált minőségben vezetik a belvárosi osztályt.

Főtanácsosi választások megerősítése. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére tati Gold Zsigmond, Schreiber Ignác és ómoraviczi Heinrich Alajosnak az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosaivá, az alapszabályszerű négy évi időtartamra, a nevezett bank részvényeseinek rendes közgyűlése által történt új-

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorhajasoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljeseen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

ből megválasztását, valamint hertelendi és vindornyalaki Hertelendy Ferencnek ugyanezen közgyűlés által a nevezett bank főtanácsosává két évi időtartamra történt megválasztását, Prade Henrik főtanácsost eme minőségében az alapszabályszerű időtartamra megerősítette.

A Hittelbank debreczeni fiókja megnyílt. Már jeleztük, hogy a Magyar általános hitelbank debreczeni fiókja e hó elsején kezd meg működését. Most arról értesülünk, hogy a fiók ma nyílt meg s a személyi kérdések az általunk már jelzett irányban lettek megoldva. A fiók tisztikara a következő: főnök: dr. Keller József, helyettese: Ottovay Károly, pénztárnok: Erber Dezső, főkönyvelő: Scheer István.

Román bankok a román iskolákért. Közismert dolog, hogy a nemzetiségi pénzintézetek, különösen az oláhok, mennyit áldoznak kultúrezélokra. Így a román pénzintézeteknél rég bevett szokás, hogy a nyereség felosztásánál minden egyes alkalommal román kulturális célokra is fordítanak jelentékeny összegeket s számos társadalmi és irodalmi intézményt tartanak fenn a román pénzintézetek hozzájárulásaiból. Hogy többet ne említsünk, a brádi román gimnázium létesítése a román bankok adakozása folytán vált lehetővé. A hazai románság körében most mozgalom indult meg, melynek célja odairányul, hogy a román pénzintézetek ezentel a nyereség egy bizonyos százalékát egy külön alap létesítésére fordítsák, melyből az állami segélyre szorult román nemzetiségi iskolák tanítói megkapják a törvényben előírt fizetékigézésítést. Ilyképen az illető felekezeti iskolák nem lennének kénytelenek az államsegélyt igénybe venni. Ezen célra a pénzintézetek már az ideai közgyűlések alkalmával fognak bizonyos százalékot megszavazni.

Főtanácsülés a jegybanknál. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosai március 5-én, csütörtökön ülést fog tartani. A főtanácsot hosszú idő után végre ismét Budapestre hívták egybe. A multkor éppen azt kifogásoltuk, hogy a főtanács egymás után többször is ülésezett Bécsben, holott a régebbi gyakorlat szerint az üléseket Budapesten és Bécsben föl váltva tartották s reméljük, hogy ezentel a bankvezetőség tekintettel lesz erre a körülményre. A kamatlábelszállításra aligha kerül sor, abból az okból, mivel a jegybankot ultimókor nagyobb mértékben vették igénybe, úgy, hogy az adómentes tartalék 100 millió koronán alul fog maradni, mi a jegybanknál alapos ok szokott lenni a ráta föntartására. Ha azonban — amint arról más helyen beszámolunk — a Reichsbank szerdán leszállítja kamatlábát és az Angol bank is ugyanilyen lépésre készülne, az O. M. B. sem térhet ki a rátaleszállítás elől.

A magánvasutak és az adóreform. A magyarországi magánvasutak kiküldöttéi vasárnap délelőtt Budapesten konferenciát tartottak, amelyen 142 magánvasut képviseltette magát. A tanácskozás tárgya az előkészítés alatt álló adóreform volt, amelynek több pontját a magánvasutak vezetői sérelmeseknek tartanak. Az értekezleten dr. Pábray Sándor, az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatója elnökelt. Jellinek Henrik a budapesti közúti vasut igazgatója terjesztett elő egy memorandum-tervezetet, melyet előzetes megbízás folytán készített. Másfél óra hosszat tartó beható tanácskozás után, melyben Mezei Mór, Csató Frigyes, Mandel Gyula, Hajós József vettek részt, elfogadták az előterjesztett memorandum-tervezetet, melyet legközelebb fognak a kormányának átnyújtani. A memorandum arra kéri magánvasutak a kormányt, hogy a vállalati adót, amely a magánvasutakra épp úgy, mint más vállalkozásra tíz százalékban van megállapítva és az ugyancsak öt százalékban megállapított jövedelmi adót megfélelő módon mérsékelje, mint ez az adóreform tervezetében a szénbánya-vállalatokra kontemplálva is van. A kérelem legfontosabb része az, hogy a jövedelmi adó legyen mérsékelt és tíz százalék helyett öt százalékban állapítsák meg.

A Törlesztési Bank közgyűlése. A Törlesztési Bank r.-t. mult hó 29-én tartotta rendes közgyűlését dr. Szivák Imre elnöke alatt. Ez az intézet a mult évben, dacára a súlyos viszonyoknak, a legnagyobb méltányosságot tanúsította klienseivel szemben, amit e helyen is ki kell emelnünk és egyike a legjobban fundált kis intézeteknek. Mialatt a válság közepette számos más intézet, mely a kisemberek érdekelnek méltánylásával kérkedik, rendkívüli törlesztéseket követelt adósaitól, ez az intézet csakis az üzlet megkötésekor kikötött részletek törlesztését követelte és semmiféle nagyobb visszafizetést nem kért. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a kimutatott tiszta nyereségből osztalékra részvényenként 10 korona (5%), összesen 100,000 korona folyósítsák, különböző tartalékokra 50,000 korona fordítandó és 3800 korona új számlára elővitessék. Végül Mándics Ede földbirtokos meglehangú elismeréssel adózott az intézet elnökének és igazgatóságának, valamint dr. Hódosi Lajos vezérigazgatónak az intézet vezetése és fejlődése körül végzett munkásságáért.

Villamosvasutaink forgalma. A budapesti közúti vaspálya-társaságnak február havában 780.826 korona bevétele volt; a mult év február havában 650.520 korona. Az összebevétel január 1-től február 29-ig 1,612.954 korona volt, a mult év hasonló szakában 1,360.132 koronára rugott. — A Budapesti Villamos Városi Vasut Részvénytársaság vonalain február havában összesen 422.365 korona bevétel éretett el. A mult év ugyanezen hónapjában a bevétel 369.464 koronát tett ki. Január 1-től az összes bevétel 880.354 koronára rugott a mult év ugyanezen időszakában elért 788.596 korona bevétellel szemben. — A Ferencz József földalatti villamosvasuton február havában 307.359 szállított személy után 47.587 koronát vettek be. Január 1-étől összesen 665.228 szállított személy után 109.468 korona volt a bevétel.

A Kereskedelmi Bank bukaresti komanditjének tökémeleése. A Marmorosch Blank & Comp., melyet már hosszabb idő óta komanditált a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank s amely később magánczégből részvénytársasággá alakult át, fölemeli alap-tőkét 10 millió frankról 12½ millió frankra. Itt említjük meg, hogy a bank osztaléka az idén is, úgy mint tavaly, 10% lesz.

Zajos szövetkezeti közgyűlés. Egy estillap írja: Az Országos Iparegyesület nagytermében vasárnap délután a „Budapesti Fa- és Szénkereskedők Áru-beszerzési Szövetkezete” közgyűlést tartott. A közgyűlést Spiegel Márton elnök nyitotta meg, aki felemlítette, hogy a budapesti szénnyereskedők mindenáron tönkre akarják tenni a kiskereskedők szövetkezetét. Ezután a szövetkezetnek elmúlt évi működéséről számolt be. A szövetkezetnek tiszta nyeresége ez évben 5641 korona 61 fillér volt. A szövetkezetnek 57.062 korona 40 fillér vagyona van. A nyereség elosztására vonatkozólag az igazgatóság azt az előterjesztést tette, hogy 10 százalék a tartalék javára, 15 százalék az igazgatóság jutalmazására fordítandó, a többi összeg felett pedig tetszés szerint rendelkezzen a közgyűlés. Horváth Imre ipartársulati elnök kemény szavakkal megtámadta az igazgatóságot azért, hogy a jövedelemből 15 százalékot akar megszavaztatni magának. Felemlítette, hogy az igazgatóság már amúgy is élvez alapszabályszerű jutalékot s ezenfelül nem illet meg egyéb javadalmas. A beszéd nyomán pártizs kis veszekedés támadt, amelynek az lett a vége, hogy a közgyűlés elfogadta az igazgatóság és a felügyelő-bizottság előterjesztését. Az új igazgatóság megválasztása alatt megismétlődtek a heves, személyeskedő viták s végül is az ellenzék listája győzött.

Új aszbeszt-czement-palagár. Néhány nappal ezelőtt Lukács Lajos, a Lukács és Meitner fedélmez- és aszfaltgyár czég társtulajdonosa szabadalmat nyert aszbeszt-czement-pala gyártására. A gyártat — amint értesülünk — még ebben az évben üzembe helyezik s ez annyival is inkább nagy jelentőséggel bír ipari szempontból, mert eddig csak egy hasonló gyár működik az országban. Pénzügyi és gazdasági körökben máris nagy érdeklődés nyilvánul meg az új vállalat iránt, amelylyel iparunk egy jelentékeny iparteellel szaporodik.

Szabászati tanfolyam. A szabósegédek szakrajztanfolyamát fejezték be ma a m. kir. Technológiai Iparmúzeumban. Tárgya: a polgári ruhafélék voltak. A 25 hallgató szakrajzi és a készített próbáruhákról tanuskodtak, hogy legelőbb sikerrel látogatta a tanfolyamot. Kiváló előhaladásukért jutalomban részesültek: Fischák Antal, Briestyenszky József és Salamon János.

Ipari munkások jutalmazása. Lélekemelő ünnepély folyt le vasárnap délelőtt a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara disztermében; lovag Falk Zsigmond kamarai tag osztotta ki a betegsége miatt távollévő Láncoz Leó kamarai elnök helyett azokat az elismerő okleveleket és jutalomdíjakat, melyeket Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter az ipari munkások szorgalmának, valamint alkalmaztatásukban való állandóságának elismerésére rendszeresített. A kamara kerületében tizenöt ilyen kiváló munkás nyerte el jólmegérdemelt kitüntetését. A díszülésen jelen voltak a kitüntetett munkások és ezek családtagjai, valamint munkástársai, a nagyobb részvénytársaságok és ipartelemek igazgatói, valamint a kamara iparosztályának tagjai majdnem teljes számban. Az ülést lovag Falk Zsigmond kamarai tag nyitotta meg és szép szavakban ecsetelte az ünne-

pély jelentőségét, hangsúlyozván azt, hogy a magyar ipar és kereskedelem hatalmas fejlődésnek csak akkor indulhat, ha munkás és munkaadó egymást megértve, vállalva dolgozik a magyar nemzet fejlődésén. Lelkes eljenzéssel fogadott beszéde után egymásután járultak eléje a kitüntetett munkások, akik az egybegyűlték éljenzése közben vették át a 100 korona jutalomdíjajukat és Nagy Sándor művésziünk által tervezett s Kossuth Ferencz által aláírt díszes elismerő oklevelet.

Jutalomban részesült Jarcsák János kendő, aki 35 év óta dolgozik az Erzsébet-gőzmalomban; Bakos Demjén szűcssegéd, aki 35 év óta van alkalmazva Kokesch Sándor budapesti szűcsmesternél; Omray József malommunkás, aki 34 év óta dolgozik a Luiza-gőzmalomban; Kizl Ferencz szűcssegéd, aki 33 év óta dolgozik Kollerich Pál és Fiai czégnél; — Schmidt Lajos festősegéd, aki 33 év óta van alkalmazva a kartonnyomó és textilkereskedelmi r.-t. Fürst J. és Fiai czégnél; Belényi János cipészsegéd, aki 32 év óta van alkalmazásban az Első Budapesti Gőzmalom-Részvénytársaságnál; Ferencz Ferencz gyári kőműves, aki 26 éve dolgozik Leipziger Vilmos szeszgyárában és Kolofik Ferencz cipészsegéd, aki 29 év óta dolgozik Kändl és Bohn cipőgyárában.

A kiosztás végeztével Falk Zsigmond újlag buzdító szavakat intézett a kitüntetettekhez, amely után Strasser Gyula, a Vulkán-gépgyár igazgatója mondott a munkások nevében Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek és a kamarának hálás köszönetet. Ezzel az ülést véget ért.

„Utmesterek Szaklapja”. Az ország területén működő királyi, törvényhatósági, városi és vicinális utmesterek országos szövetséget alakítottak oly célból, hogy az őket érdeklő kérdéseket állandóan, napirenden tartásuk, a kartársi szellemet ápolják, szaktudásukat fejlesszék és szolgálati viszonyaik rendezésével a magyar utmesterei kar anyagi meg erkölcsi jólétét előmozdítsák. A szövetség tagjai céljaik elérésére hivatalos lapot, az „Utmesterek Szaklapja” című műszaki, közigazgatási és gazdasági folyóiratot adnak ki, melynek most jelent meg második száma, tetszetős formában és változatos tartalommal. Az új lap behatóan foglalkozik az Országos Utmesterei Szövetség ügyeivel: közöl a szakmába vágó cikkeket, külön rovatban nyilvántartja az utépítésekre és műtárgyak létesítésére vonatkozó versenytárgyalásokat és azok eredményét, továbbá az üresedésben levő állások betöltésére hirdetett pályázatokat és a kinevezéseket; ösmerteti az utmestereket érdeklő törvényeket, szabályokat meg rendeléseket és tudósításokat közöl az egyes utmestéri tanfolyamokról. Az új lap egyelőre havonként kétszer jelenik meg. Szerkesztője Pártényi József, a fővárosi mérnöki hivatal irodavezetője.

A Reichsbank kamatlábelszállítása. Vasárnapi számunkban berlini távirat nyomán már röviden jeleztük, hogy ezen a héten várható a Reichsbank kamatlábelszállítása, tekintettel arra, hogy a visszazönlések az utóbbi időkben jelentékeny arányokat öltöttek. Ma a déli tözsdére Bécsből az a hír jött, hogy a Reichsbank központi választmányát szerdára máris egybehívták, a leszállítás azonban csak ¼%-ot fog kitenni. A magánkamatláb ma Berlinben 3½%-ot, tehát 2¼%-al áll a ráta alatt.

Városok tejjel való ellátása. A pécsi teigazdasági kongresszus határozatából feliratilag fordultak a gazdák Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az államvasutak vonalain a tejszállítás némely nehézségét eloszlatni segítsen. A kereskedelemügyi kormány most válaszolt a gazdák felterjesztésére. Így azt a kérelmüket, hogy a tejet nyári hónapokban éjjeli vonatokkal szállítsák, kész a gazdák kívánsága szerint eszközölni. A miniszter leiratában megjegyzi, hogy teljesen a feladók tetszésétől függ, hogy vajjon a szállítás éjjeli, vagy nappali vonatokkal történjék. Lehetetlennek tartja, hogy a tejszállítás, ha egyébként a feladó ezt így kívánja, a jövőben nappal ne eszközöltessék. Mert abból termelő és fogyasztó egyaránt hátrányt szenvedne. A kérdést egészben a feladó tetszésétől teszi függővé. Ő tudja legjobban, hogy a termelvényét melyik vonattal, éjjel vagy nappal szállítsassa-e? Kijelenti leiratában a miniszter, hogy tejet este tíz óráig minden állomáson fel lehet adni, mint express árut, mely rendelkezés épp a tejküldemények továbbítása érdekében hozott be. A forgalom szempontjából csak az a kívánatos, hogy a gazda az illető szállító vonat indulása előtt legalább harmincz perczel előbb adja fel áruját. Kijelenti végül a miniszter, hogy

ezentul tejet nemcsak a rendes megálló, hanem a feltételes megállóhelyeken is fel lehet adni.

Vidéki intézetek fuzója. Már említettük, hogy a temesvári Délmagyarországi Gazdasági Bank és az Általános Takarékpénztár igazgatóságai oly megállapodásra jutottak, hogy e két intézet fuzionál. E tranzakció keresztülvitelére vonatkozólag most arról értesülünk, hogy az Általános Takarékpénztár részvényei megfelelő ráfizetés mellett becsérélteknek a Délmagyarországi Gazdasági Bank részvényeire. A Délmagyarországi Gazdasági Bank a megejtendő revízió alapján átveszi az Általános Takarékpénztár összes aktívát és passzívát. A Délmagyarországi Gazdasági Bank, mint fiókpenztárt fogja az üzletet tovább vinni az Általános Takarékpénztár jelenlegi helyiségében. Ezenkívül megindult az akció több helybeli intézet egyesítésére, ami a sok pénzintézettel bíró városokban mindenesetre kívánatos, hogy így erősen fundált intézetek szolgálják a vidék hitelügyét.

Az Osztrák-Magyar Bank állása. Az Osztrák-Magyar Bank állása február 29-én ez volt: Banklegyforgalom 1,310,167,000 (+ 98,654,000) K, érczkészlet 1,478,331,000 (+ 326,000) K, leszámítási tárcza 536,829,000 (+ 94,695,000) K, lombardkölcsonök 81,787,000 (+ 160,000) K, adómentes bankjegytartalék 68,163,000 (— 98,328,000) K.

A leánykázásító forgalma. Az Első Leánykázásító Egylet mint Szövetkezet gyermek- és életbiztosító intézetnél február havában 1,555,500 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,339,500 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 95,476 K 85 fill. fizettetett ki. 1908. január 1-től február 29-ig bezárólag 3,158,400 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 2,720,300 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 255,248 K 18 fill. és az intézet fennállása óta 12,653,134 K 09 fill. fizettetett ki. Ezen intézet a gyermek és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

Az adóreform ellen. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesüléshez érkező jelentések szerint az adójavaslatok szerint az adójavaslatok ellen megindult mozgalom országsszerte egyre erősebb hullámokat ver. A napokban az O. M. K. E. torontál-megyei kerületét tartotta meg tiltakozó gyűlést az adóreform ügyében s vasárnap a baranya-megyei kereskedők és iparosok gyűléseztek az adóügyben az O. M. K. E. pécsi kerületének közgyűléssel kapcsolatosan.

Szanatoriumi sorsjegyek húzása. Az Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegyek XI-ik húzása márczius 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartott meg a Szanatorium-Egyesület titkári hivatalában. 25,000 koronát nyert 5832 sorozat 42 szám; —3000 koronát nyert 5602 s. 51 sz.; — 1000 koronát nyert 1460 s. 96 sz.; — 500—500 K-t nyert 1497 s. 49 sz.; — 2910 s. 25 sz.; — 100—100 koronát nyert 4098 s. 49 sz.; — 1007 s. 96 sz.; — 4278 s. 97 sz.; — 2752 s. 62 sz.; — 1835 s. 83 sz.; — 50—50 koronát nyert 5068 s. 83 sz.; — 4726 s. 12 sz.; — 4121 s. 48 sz.; — 3136 s. 20 sz.; — 3109 s. 14 sz.; — 177 s. 52 sz.; — 2291 s. 71 sz.; — 2938 s. 66 sz.; — 2129 s. 65 sz.; — 4794 s. 61 sz.

Kendertermelés fölkarolása Bihar-megyeében. Bihar vármegyében kendertermesztésre alkalmas nagy területek vannak s a falvak népe régebben nagymennyiségű kendert is termelt, kenderáztatók hiánya miatt azonban ugyiszólván teljesen felhagytak a termeléssel. A termelés hanyatlásához hozzájárult az is, hogy közegészségügyi szempontból a szabad folyóvizekben való kenderáztatást megtiltották; műkenderáztatók létesítésével azonban a folyó vizek fertőzése nélkül fokozódni lehetne a kendertermelést és új gazdasági jövedelmi forráshoz lehetne juttatni az elszegényedő falusi népet. A földmivelési miniszter nem rég leiratott intézett Bihar vármegye közönségéhez, melyben a kendertermelés jelentőségére hívja fel a vármegyét s hajlandó huszonöt műkenderáztató felállításának költségei 60—80 százalékát államsegélyből fedezni, a hiányzó 20—40 százalékot pedig a közmunkaalapból, úgy, hogy a népre semmi terhet sem róna a kenderáztatók felállítására. A bihari megyei vizparti silány földeken haszonnal volna termelhető a kender, melynek feldolgozása a falusi asszonyokat és gyermekeket is munkához juttatná. Ez ügyben tegnap értekezlet volt Nagyváradon a megyeházán az illető vidékek főszoabiráinak részvételével s megjelent azon a földmivelési miniszter kiküldöttje Károly Rezső gazdasági akadémiai tanár is. Az értekezleten megállapodtak abban, hogy mely községek

volnának alkalmasak a kenderáztató telepek felállítására. A belényesi járásban Rossia, Kebeds, Tárkány, Fenes és esetleg Belényes. A cséffai járásban Cséffa és Oláh szent Miklós. A berettyóújfalusi járásban Berettyóújfal, Csökmő, Gaborján. Az élesdi járásban Mezőtelki, Örvénd, Alsó-Lugos, Nagybárd és Rév. A vaskóhi járásban Vaskóh, Gurány és Gyigyiseny, a központi járásban Szent-András, Hajó, Szakadát, Kigyik. Szóba kerültek még Mező-Sás, Komádi, Bihar-Diószeg, Széplak és Tenke községek is. A miniszteri kiküldött ezután ismertette a kendertermelés ipari jelentőségét. Ugyanis az intenzív kendertermelés szövé ipartelepek felállítását vonná maga után s ez ma még szinte kiszámíthatlan haszonnal járna a vármegye lakosságára. A megállapodásokat most felterjesztik a földmivelésügyi miniszterhez s még a nyár folyamán megkezdik az állami kenderáztatók felállítását.

Pótvásárok. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Pécs sz. kir. thif. városban a február 3-ára és 4-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett márczius 9-én pótt-állat- és kirakóvásár s megengedte, hogy a Tolna vármegye területéhez tartozó Pelsőireg községben február 3-ára és 4-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett márczius 17-én pótt-állat- és kirakóvásár tartassék.

Hajózás. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közhírré teszi, hogy hajójáratait Baja—Apatin között az egyidejűleg kiadott menetrend-hirdetmények szerint a folyó évben akként indítja meg, hogy az első menet mindkét irányban márczius hó 1-én lesz és hogy személyjaraatát Zimony—Orsova—Galatz között a kiadott menetrend szerint így indítja meg, hogy az első hajó Orsováról Zimonyba í évi márczius hó 2-án, Zimonyból és Orsováról Galatzra márczius hó 3-án, Galatzról Orsovára pedig márczius hó 6-án indul. A társaság személyhají a Zimony—Galaczi vonalon úgy le, mint felfelé hetenként háromszor közlekednek és pedig Zimonyból és Orsováról felfelé minden vasárnapon, kedden és pénteken, felfelé Galacziól minden hétfőn, szerdán és pénteken, Orsováról pedig minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

TŐZSDÉK.

**A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
Gahonatőzsde.**

Amerikában szombaton a buza ára ismét 1% czenttel emelkedett. Határidő-piacunknak, mely a hét vége felé különben is nagyon szilárd irányzatu volt, ez újabb impulzust adott további rohamos emelkedésre, melyből ma — tengeri és zab kivételével — az összes terminusok kivették a részüket. Áprilisi buza délig 12.25-ig, 24 fillérel, októberi buza 10 koronáig, 15 fillérel, áprilisi rozs 10.80-ig, 22 fillérel, októberi rozs 8.78-ig, 15 fillérel emelkedett jelentékeny forgalom mellett. Nagymérvű fedezési és vélemény-vásárlások történtek valamennyi cikkben, nagyobb részt a helyi spekuláció részére. A készáru-piaczon a malmok tétlenül nézték a buza drágulását és mindössze 3000 mázsa kelt el 15—20 fillérel drágábban, melyet egy malom áprilisi buza ellenében vásárolt. Rozsot nem kínáltak, szükséglet esetén 20 fillérel többet kellett volna érte fizetni.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 77.5 kg. 24.45 korona, 100 mm. 77 kg. 24.50 korona, 100 mm. 76.5 kg. 24.20 korona, 100 mm. 76 kg. 24.— korona, 150 mm. 76 kg. 24.20 korona, 100 mm. 75 kg. 24.20 korona. Raktárból: 430 mm. 75.5 kg. 23.30 korona, 1100 mm. 73 kg. 22.30 korona, 100 mm. 73 kg. 22.60 korona, 500 mm. 73 kg. 21.90 korona. Fejérmegyei: 400 mm. 76 kg. 23.30 korona. **Árpa:** 200 mm. 14.40 korona. **Rozs:** 100 mm. 20.70 korona. **Zab:** 100 mm. 16.25 korona, 100 mm. 16.20 korona.

Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendőek.

A határidőpiaczon köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 12.14, 12.25, 12.17, 12.25.
Buza 1908. októberre 9.94, 9.92, 9.95, 10.02, 9.99, 10.01.
Rozs 1908. áprilisra 10.63, 10.76.

Rozs 1908. októberre 8.73, 8.83.
Zab 1908. áprilisra 8.05, 8.06, 8.—.
Tengeri 1908. májusra 6.73, 6.77, 6.74.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	12.21—12.22
októberi buza	9.79—9.98
áprilisi rozs	10.75—10.76
októberi rozs	8.72—8.74
áprilisi zab	8.01—8.02
májusi tengeri	6.73—6.74

Délutáni forgalom.

Délután a hangulat szilárd maradt.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra	— — — — — 12.23—12.24
Buza új októberi	— — — — — 10.——10.01
Rozs 1908. áprilisra	— — — — — 10.75—10.76
Rozs új októberi	— — — — — 8.76—8.77
Zab 1908. áprilisra	— — — — — 8.01—8.02
Tengeri 1908. májusra	— — — — — 6.75—6.76

Budapesti gabonaforgalom.

1908. február 29-től márczius 2-ig.

Érkezett: Elszállított:

Buza	2439	—
Rozs	571	4114
Árpa	3983	409
Zab	902	608
Tengeri	820	—
Liszt	102	29653
Korpa	—	4067

Értéktőzsde.

Ma alig kapott a tőzsde impulzust arra, hogy valamelyes nagyobb tevékenységet fejtessen ki. Sem a külföldi tőzsdék jelentései, sem a politikai események nem voltak ma befolyással a tőzsde áralakulására s így tartott árfolyamokkal indult meg az üzlet. Csak Leszámitoló Bank részvényekben fejlődött ki élénkebb forgalom, mire a részvények ára háromnegyed koronával javult, míg a többi vezető papírok 1—2 koronával visszaestek. A helyi piacon mérsékelt volt a forgalom. Magyar kereskedelmi részvények, a Salgótarjáni, az Adria, az Első magyar általános biztosító, a Magyar textilipari részvények iránt mutatkozott nagyobb érdeklődés, míg a helyi közlekedési vállalatok részvényeiben ma alig fejlődött ki forgalom.

Az előtőzsdén, dacára a német birodalmi bank várható kamatleszállításáról szóló híreknek, tartott volt az irányzat, zárlat felé azonban üzletcsend állott be és ennek következtében a forgalomba került értékek árfolyamai némileg lemorzsolódtak. A déli tőzsdén a spekuláció ösztönzés hiányában tartózkodó maradt, az értékek árfolyamai csekély ingadozások után tartottan zárultak. A forgalom szűk keretben mozgott. Az utótőzsdén tartott volt az irányzat, forgalom alig volt.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyengült.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 644.25—643.50 Magyar hitelrészvény 776.50—775.50. Osztrák magyar államvasut 673.50 Rimamurányi vasmű 541—540.25. Magyar leszámítoló bank 489.—. Jelzálogbank 427.— 426.50 Közüti vaspálya 565.25—564.—

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartott.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 645.55—644.— Magyar hitelrészv. 775.—770.— Rimamurányi vasmű 539.—540.50. Magyar leszámítoló bank 488.50—490.— Jelzálogbank 427.— Közüti vaspálya 562.—563.— Magyar koronajáradék 94.27½—94.45. Lipótvárosi takp. r.-t. r.-t. 168.— Első magyar általános biztosító r.-társ. 10750.— Magyar textilipar 814.—819.—

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. márczius hó végére 26.—28.— K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde tartott irányzattal zárult. Köttek: Osztrák hitelrészvény 643.25. Magyar hitelrészvény 775.50—775.20. Rimamurányi vasmű 539.—538.50. Közüti vasut 562.50. Végül maradt: Magyar hitelrészvény 775.25. Rimamurányi vasmű 538.50.

Eddig kin volt!

A Sebők-féle szabadalmazott

„Chic“ nyakkendő

Sebők Gyula divatáruháza és kalapgyári raktára

ma már mindenki ismeri és kedveli. Elegáns, czélszerű, izléses és olcsó.

Nagy választékban szebnél szebb minikában kapható a teitalálónál. Budapest, VI., Teréz-körut 48. Tössék képes árjegyzéket kérni

Most élvezet!

BECSI GABONATÖZSDE.

Bécs, márczius 2. (Az Egyetértés távirata.) A múlt heti kedvező irányzat a mai tőzsdére is átterjedt. A külföldi piacok szilárd jelentései miatt az itteni tőzsdén a kínálat gyenge volt és a követeléseket buzában 15, rozsbán 10, zabban pedig 5 fillérrel emelték. Tengeri nem részesedett a javulásban és változatlan áron maradt. Ilyen alapon nem is volt várható, hogy a konsum vásárolni fog. Egyáltalán nem mutatkozott érdeklődés áruk iránt és az üzleti forgalom majdnem teljesen megakadt.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.60—13.05 korona, mosoni 11.80—12.10 korona, tótfelvidéki 11.85—12.35 kor., déli vasúti 11.75—12.05 korona, marchfeldi 11.65—12.15.

Uj-rosz: tótfelvidéki 10.65—12.10 korona, csepeli 10.85—11.05 kor., pestmegyei 11.—11.15, korona különféle magyar 10.85—11.05 kor., osztrák 10.70—11.—korona.

Arpa: morvaországi 9.—9.40 kor., marchfeldi 8.15—8.60 kor., bécsvidéki 8.40—9.—kor., tótfelvidéki 7.75—8.60 kor., csepeli 7.35—8.—, győri —.—kor., déli vasúti —.—kor., tiszavidéki 7.—7.40 korona.

Magyar tengeri: régi 7.30—7.50, uj —.—korona, cinquantin 8.15—8.55, uj —.—korona.

Magyar zab: selejtes —.—kor., közepes 8.40—8.65 korona, elsőrendű 8.65—8.90 kor., válogatott 8.90—9.15 korona.

BECSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, márczius 2. Az a rezervált irányzat, mely a múlt hét végén jelentkezett, a mai előtőzsdén sem vesztett erejéből. Az általános üzlettelenség dacára azonban az alapirányzat kedvező maradt, mert egyes helyi értékek szilárdsága a piacot kedvezőleg befolyásolta. A helyi piacon első sorban vasértékek iránt érdeklődtek, de bankértékek is újabb emelkedésre tettek szert. Az irányzat előtőzsde végéig barátságos maradt. A déli tőzsde nyugodtan és tartott árfolyamokkal indult. Később a forgalom kissé csendesebb és a vezető értékek árfolyama lanyhább lett. A déli tőzsde nyugodt irányzat mellett zárult.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 644.—, Magyar hitel. 777.—, Länderbank —.—, Államvasút 674.—, Elbavölgyi vasút —.—, Déli vasút 142.25 —.—, Alpési bányatársulat 649.50, Rimamurányi 541.—, Májusi járadék —.—, Magyar koronajár. 94.25, Orosz érték 92.20, Török sorsjegy 188.—, Német márka 117.60.

A déli tőzsde tartózkodóan nyílt meg.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 643.75, Magyar hitel 776.—, Länderbank 420.—, Unio-bank —.—, Államvasút 674.—, Anglo-bank —.—, Bankverein —.—, Déli vasút 142.25, Gőzhajó —.—, Alpési bányarészvény 640.—, Májusi járadék —.—, Magyar koronajár. 94.—, Török sorsjegy 188.—, Német márka 117.57, Elbavölgyi vasút —.—, Rimamurányi 540.50, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, márczius 2. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.80, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.80, 1860-as sorsjegy 150.50, Osztrák hitelsorsjegy 453.—, Angol osztrák bankrészvény 305.50, Bécsi Bankverein 541.10, Osztrák-magyar bank 1719.—, Déli vasút 141.15, Dunagőzhajózási társaság 1040.—, Donány részvény 414.50, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.61, Osztrák Lloyd 416.—, 4.2 százal. ezüst járadék 97.80—97.75, Osztrák koronajár. 97.75, 1864-es sorsjegy 262.75, Osztrák hitelintézeti részvény 642.75, Union-Bank 553.58, Osztrák Länderbank 422.20, Osztrák-magyar államvasút 672.20, Elbavölgyi vasút 423.50, Alpési részvény 646.—, 20 frankos 19.14, Londoni váltóár 240.75, Lipótkohó 451.—, Töröksorsjegy 187.45, Kedvtelen.

Bécs, márczius 2. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 112.30, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 115.85, Magyar hitelbank részvény 176.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 490.—,

Rimamurányi 538.50, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság —.—, Magyar koronajár. 94.95, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 95.—, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191.—, Kassa-Oderbergi vasutársaság —.—, Magyar jelz. bank 426.—, Magyar keresk. bank —.—

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, márczius 2. (Tőzsdei jelentés.) A Kevéssé kielégítő külföldi jelentések hatása alatt a tőzsde az új héten a spekuláció nagyfokú tartózkodása mellett nyílt meg. Az uralkodó kedvetlenséget élénken jellemzi, hogy megnyitáskor bányarészvények kivételével, az összes piacokon számos értékpapírt nem is lehetett jegyezni. Bányarészvények, miután a közönség kedvezőtlenül fogadta a szénszindikátus határozatait, gyengék voltak. A későbbiekben is tartott a stagnáció, általánosságban azonban az árfolyamjavulások és csökkenések igen jelentéktelenek voltak. Bankok közül hitelrészvények tartottak, míg Dresdener Bank és Schaffhausener Bankverein gyengültek. A Prinz Heinrichbahn részvényei nagymértvű kínálatra csökkentek. Oroszok és japánok csökkenő árfolyamok mellett zárultak, szintegy a 3%-os birodalmi kölcsön is, az említett értékek közül azonban oroszok az utótőzsdén javultak. A készpénzpiac iparértéki gyenge irányzatúak voltak. Napipénz 5%, magánleszámítási kamatláb 4%.

Zárlatok jegyezték: 4-2 százalékos papír-járadék —.—, 4 százalékos osztrák aranyj. 99.25, osztrák hitelrészvény 202.25, Déli vasút 24.90, orosz bankjegyek 213.95, 4 százalékos új orosz kölcsön —.—, Disconto Commandit 173.60, Dinamit-truszt 158.60, Harpeni 193.75, Unifikált török járadék 95.20, 4-2 százalékos ezüst-járadék —.—, 4 százalékos magyar aranyj. 94.15, Magyar koronajár. 94.15, Osztrák-magyar államvasút 143.90, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék —.—, Alt. villamosági Edison 198.25, Gelsenkircheni 180.—, Laurakohó 209.90, Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat.) márczius 2. 4-2 százalékos papír-járadék —.—, 4 százalékos osztrák aranyj. 94.10, 4 százalékos magyar aranyj. 94.15, Osztrák hitelintézeti részvény 202.75, Osztrák-magyar államvasút 144.—, Északnyugati vasút —.—, Bustiehradi vasút —.—, Londoni váltóár 204.65, Bécsi Bankverein 140.75, Villamos részvény 147.50, 3 százalékos magyar aranykölcson 77.47, 4-2 százalékos ezüstj. 99.65, Osztrák koronajár. 97.70, Magyar koronajár. 94.40, Osztrák-magyar bank 122.90, Déli vasút részvény 25.10, Elbavölgyi vasút —.—, Bécsi váltóár 849.75, Párisi váltóár 812.25, Union bankrészvény 139.90, Alpési bányarészvény 328.—, Gyenge.

Hamburg, (Zárlat.) márczius 2. 4-2 százalékos ezüstj. 99.40, 1860. sorsjegy —.—, Déli vasút 24.75, 4 százalékos Aranyj. 99.—, Osztrák hitelrészvény 202.25, Osztrák-magyar államvasút —.—, Olasz járadék 103.60, 4 százalékos Magyar aranyj. 94.45, Nyugodt.

London, márczius 2. Angol consol 87¹⁰/₁₆.

Páris, márcz. 2. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 97.40, Osztrák aranyj. 99.90, Magyar aranyj. 94.80, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 486.—, 4 százalékos Olasz járadék 102.90, Déli vasút elsőbbségi kötv. 315.—, 5 százalékos marokkói járadék 507.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.25, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.—, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 96.35, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 510.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.30, 4 százalékos unifikált török jár. 95.72, Török sorsjegy 178.50, Török dohányrészvény 443.—, Osztrák föld-hitelintézeti 1135, Osztr. Länderbank 493.—, Magyar Jelz. bank 491.—, Banque de Paris 14.57, Banque Ottomane 713.—, Osztr. magyar államvasút —.—, Déli vasút —.—, Meridional vasút 655, Keleti vasutak —.—, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 510.—, Rio Tinto 15.56, Sucrerie d'Egypte —.—, Tula 20.—, Thomson Houston —.—, Urikányi köszén 150, Chartered 20.—, De Beers 320.—, East Rand 84.—, Jagersfontein 89.75, Transvaal Consols —.—, Transvaal Land Company 46.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.12, Váltó német piacokra (rövid) 123.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.56, Váltó Belgiumra (rövid) 1/8, Olasz aranyváltó (rövid)

1/8, Váltó Svájcra (röv.) 1/8, Csek Londonra 251 9/8, Magánkamatláb 2 1/8. Tartott

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.
Budapest—Kőbánya.

Budapest, márczius 2-án. (Hivatalos tudósítás) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 119—121 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 121—122 fillér. Könnyt (páronként 250 kgr-ig) 121—123 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg föltüli súlyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi február 29. napján volt készlet 23968 drb., 1908 márczius hó 1-én felhajtott 223 darab, 1908 márczius 1. napján elszállított 68 darab, 1908 márczius 2. napjára maradt készletben 24123 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, márcz. 2. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 190 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1081 darab sertés, 66 darab süldő, — darab malacz, összesen 1271 darab sertés, 66 darab süldő, — darab malacz. Eladott 1135 darab sertés, 23 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszarad 136 drb sertés, 43 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsúlyban 92—97 fillér, ételsúlylevonással 108—116 fillér. II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig 84—92 fillér, ételsúlylevonással 117—126 fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül 90—fillérig, ételsúlylevonással 116—126 fillér, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — fillér, ételsúlylevonással 117—126 fillér, Könnyt 220 kg-ig — fillér, ételsúlylevonással — fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr-ig — fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő 90— fillérig, horvát süldő 100—104 fillér. Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők.) A vásár irányzata élénk.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, márczius 2. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Felhajtott 3312 darab vágómarha és pedig 2983 darab hízott és 329 darab kicsontozni való marha. A jegyzések elsőrendű hízott magyar ökrökért 76—80 koronáig. Elsőrendű hízott tarka ökrökért 90—94 koronáig, kivételesen —100 koronáig, métermázsánként, ételsúlyban. Az irányzat élénkebb, az árak 2 koronával mmként emelkedtek.

VIZÁLLÁS.

febr. 20. márcz. 2.		febr. 20. márcz. 2.	
	méter		méter
Anna	0.81 0.68	Tisza	0.68 0.16
Duna	2.85 2.58	Tokoháza	0.80 0.58
Linz	0.12 0.21	V.-Namény	1.15 0.—
Bécs	0.17 0.10	Tokaj	1.71 2.52
Pozsony	2.17 1.96	Tiszatörőd	0.40 1.10
Komárom	3.27 3.04	Szolnok	0.— 1.68
Budapest	2.96 2.69	Csongrád	1.14 1.47
Paks	2.50 2.25	Szeged	1.68 1.84
Mohács	3.52 3.10	T.-Becco	1.46 1.70
Gombos	3.50 3.70	Titel	2.72 3.07
Ujvidék	0.— 2.90	Óndava	0.50 0.04
Pancsova	2.76 3.02	Tapoly	0.16 0.82
Orsova	2.97 3.82	Ódórog	1.02 2.84
Morva-falu	2.97 2.70	Sajó	0.— 1.75
Zsolna	0.10 0.—	Hernád	0.28 0.60
Trencsén	0.68 0.—	Herrtyó	0.90 1.58
Szabolcs	0.80 0.57	Kőrös	1.88 0.90
Szt.-Gothárd	0.20 0.20	Ceucea	0.28 0.28
Sárrát	0.08 0.01	N.-Váradi	0.10 0.82
Győr	2.68 2.48	Balonyos	0.98 0.83
Vasvár	0.— 1.25	Tenke	0.90 1.88
Zákány	0.48 0.47	Gmshone	1.10 1.10
Barcs	0.84 2.42	Borosjenő	1.10 2.10
Eszék	1.02 0.94	Gyoma	4.20 3.80
M.-Szerdah.	0.80 0.88	Gyoma	4.70 4.12
Zágráb	0.16 0.60	Gy.-Rehóvár	0.4 0.60
Székely	2.40 2.08	Branyicska	0.— 0.—
Mitrovicza	4.40 4.48	Soborsin	0.— 0.—
Décs	0.17 0.75	And	0.68 0.60
Szatmár	1.30 2.18	Makó	0.52 0.85
Kraszn.	2.90 2.20	K.-Kostoly	1.30 1.54
Latorca	0.32 0.34	Kiszató	1.30 1.18
Laboreca	0.30 0.90	Tomosvár	0.— 0.20
Üng	0.— 0.—	Bécskerch	1.— 0.83

SZÉN, koks, briket,
antracit összes gazdasági,
ipari és házi célokra
Telefon: Detail 75—26. Engros 164.

Radnay Károly
BUDAPEST, V. kerület, Váci-körut 80.
Sürgőnyosim: ANTRACIT BUDAPEST

Buza	Kilos	100 kilogramm ára		Kilos	100 kilogramm ára	
		K-101	K-102		K-101	K-102
liszavidéki uj	75	28.50	28.90	79	24.15	24.80
" " " "	75	28.70	24.10	80	24.25	24.70
" " " "	75	28.85	24.25	81	—	—
fehőmegyoi uj	75	24. —	24.40	—	—	—
" " " "	75	28.90	28.70	79	23.85	24.30
" " " "	75	28.40	24. —	81	—	—
postvidéki uj	75	28.15	28.55	79	23.90	24.80
" " " "	75	28.35	28.75	80	—	—
" " " "	75	28.45	28.85	81	—	—
dánsági uj	75	28.70	24.10	82	—	—
" " " "	75	28.45	28.80	80	—	—
dánsági uj	75	28.40	28.80	80	—	—
" " " "	75	28.70	24. —	—	—	—
" " " "	75	28.60	24.15	—	—	—

Allamadosság köztevéseinek		Ár	Ár
Magyar aranyáradek 4%	112.40	112.9	—
koronáradek 4%	85. —	85.10	—
koronáradek 4%	94.80	94.70	—
1870. nyelvény kölc. 100 ft.	101. —	105. —	—
Horv.-szlav. reg. kár. k. 1 1/2%	101. —	105. —	—
M. földieherment. kölv. 4%	95.50	96.50	—
Horv.-szlav. 4%	95.25	96.25	—
Hazai szelvény nyer. kölc. 4%	149. —	153. —	—
Horv.-szlav. jelez. földi. kölv. 4%	101. —	102. —	—
Konv. osztr. adom. koronaj. 4%	97.75	98.75	—
Egyes. osztr. ár. papir. 4 1/2%	99.75	100.25	—
Osztrák aranyáradek 4%	116.75	117.75	—
koronáradek 4%	97.75	98.25	—
1890-ből 20 K 4%	151. —	155. —	—
1884-ből 200 K 4%	214. —	220. —	—
1884-ből 100 K 4%	258. —	267. —	—
Bosz.-herc. orsz. k. 1895. 4%	92.75	93.75	—
vasut 1898. 4 1/2%	91. —	92. —	—
1902. 4 1/2%	91. —	91. —	—
Bpest. sz. kes. lóv. kölc. 4%	91. —	91.50	—
Orosz államkölcsön 5%	91. —	91.75	—

Bankok részvényei		Ár	Ár
Angol-osztrák bank	808.50	808.50	—
Budapesti bankgyűlési r. t.	40. —	45. —	—
Első magyar iparbank 5%	864. —	868. —	—
Fiumei hitelbank 5%	150. —	152. —	—
Bpesti giró és pénztár-egylet	—	—	—
Hazai bank febr. k. 5%	284.50	285. —	—
Hermes magy. Áll. váltózárt	280. —	280. —	—
Magy. agr. és ár. b. r. t. 5%	422. —	428. —	—
M. Áll. hitelbank febr. k. 5%	777.50	778. —	—
M. jelszóhitelbank febr. k. 5%	426.50	427. —	—
Magy. kereskedelmi r. t. 5%	588. —	588. —	—
Magy. k. sz. osztályos r. t. 5%	1550. —	1550. —	—
M. lezá- és pénzv. bank 5%	489.50	490.50	—
M. pénzüi. k. p. f. b. h. r. t.	1010. —	1025. —	—
M. tkp. közp. jelsz. b. 5%	1025. —	1045. —	—
Magyar telephit és par. bank	808. —	810. —	—
Osztrák hitelint. febr. k. 5%	648.5	644. —	—
Osztrák-magyar bank 5%	1730. —	1730. —	—
Pesti m. keresk. bank 5%	884.5	885. —	—
Unionbank 5%	555. —	557. —	—

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

Írta: FRED VILLER

22

A Fram madárként repült egyik hullámtarajról a másikra, mialatt a tajték, amit a hajó orra turt, koszoruként övezte körül a rövid, de azért erős árbócz ide-oda ingott a világos égbolt alatt. Most már olyan közel van hozzánk a hajó, hogy megkülönböztethetjük a kormányházikóban álló személy arcát.

— Igen, tényleg ez Henriksen, — most lekapja a sapkát a fejről és meglóbalja, mi is lekapjuk a miünket és integetünk és hangos hurrá kiáltásba törünk ki, de ezt már nem hallja Henriksen, a szél elkapja a felutón.

— Melyik érkezik meg előbb: a Fram hozzánk-e, vagy mi a hullámtörésbe?

Már csak néhány kábel távolságra vagyunk a parttól és körülbelül kétszer oly messzire a kuttertől.

— Kabátot, cipőt levetni, — kiáltja Holt. Ő maga is megeselekszi; azután három mentőbojót vág le a házikó rácsozatáról és leteszi a fedélzetre a lábainkhoz. Le kell ugranunk a fedélzetről. Henriksen nem tud minket ilyen hullámszáznál felvenni.

Most már a Fram egészen közel van hozzánk, de a zátonyok még közelebb vannak.

— Ugrásra készen! — kiáltja Holt. — Nem szabad megvárunk, míg a hajó megfeneklik. De csak akkor ugorjatok, ha a hátulso rész lemerül a vízbe.

Az Oczeán lebeg a vizen, mint a madár az ágon. Ezalatt mind közelebb jön egy óriási hullám, néhány lábnyira lemerül a vízhegy és mi három emeletnyi magasságból tekintünk alá.

Mindhárom egymás mellett állunk, kezünkben a mentő-boja.

— Váratok egy pillanatig! Dobjuk ki a lélekvesztőt!

A Fram kis csónakja erős kezektől hajtva kirepül a hajó oldaláról. Ugy uszik a vizen, mint egy dugó.

A kutter már csak néhány száz rőfnyire van tőlünk; nem nehéz három izmos, uszásban gyakorlott férfinak addig a vizen tartani magát, míg hozzánk ér, különösen, hogy a boja is segítségünkre van.

— A következő hullámnál ugrunk, — mondja Holt. — Félek, hogy az Oczeán rövid idő múlva megfeneklik. De minél távolabb ugorjatok a hajóoldaltól.

A hullám majdnem a lábunkhoz ér föl és mi ugrunk. De a bal lábam nem akar követni, mintha csak valami félelmetes erő vissza tartana a csuklómnál fogva; ki akarom magam ragadni, hasztalan, a fejem lelog és minden vér az agyamba tódul, a fülemben zsong és ezernyi csillag táncol a szemem előtt... a hullám távozik, én szabadon lógok a levegőben, de most ismét vízszra jön és oda csap a hajó deszkáztához. Tudom, hogy víz alatt vagyok és mégis kénytelen vagyok a számat kinyitni, érzem, amint a sós víz vastag sugárban ömlik belém s aztán elvesztem az öntudatomat...

HATODIK FEJEZET.

Miért vitorlázott el Henriksen.

Ismét visszanyerem az eszméletemet, kellemes meleget érzek bensőmben és külsőleg is barátságos hangokat hallok körülöttem.

— Ahá, már kezd szopogatni a konyakos üveget, mint a szopós gyerek a tejeset — ez már jó jel! — Hallom mellettem a beszédet.

Holt hangja volt. Üveggel és pohárral áll mellettem. Én pedig meleg pokróczok alá bujtatva a Fram kajütjében fekszem a pamlagon.

A fejemem kötés diszeleg. Monk a lábaim dörzsölésével foglalatokodik, a lejáró lépcsőn

pedig Henriksen viharedzett arca tekint le kíváncsian.

Mi történt? — kérdezem és fel akarok emelkedni, de egy kellemetlen érzés a fejem bubjában, visszakényszerít a párnák közé.

— Oh, semmi különös; csak — úgy látszik nehezedre esett az Oczeántól elszakadnod — feleli Monk.

— Hiszen a tengerbe ugrottunk — mormolám én — de most már emlékszem, a lábam beleakadt valamibe, vagy nem?

— Igen, lábad beleakadt a nagy ponyvagyöngyölegbe, mely ott feküdt a fedélzeten — folytatja Monk — s midőn Holt és én feljutottunk a Fram fedélzetére, csak akkor láttuk, hogy te a vízben fekszel, a fejed pedig odacsapódik az Oczeán öreg bordájához, valószínűleg azért, hogy lássad, melyikötök tartja ki tovább.

— De hát hogy halásztatok ki engem?

— Majd mindjárt elmondom neked.

Monk abbahagyta a dörzsölést s egy pár meleg pamutharisnyát húzott a lábamra.

— Csend! ne beszéljünk többet vele; szükség van alvásra, nehogy megbetegedjék az agyrázkódás következtében.

Holt hangja avatkozott most a beszélgetésbe, mialatt óvatosan fal felé fordította az arcomat és rám huzta a takarót.

— De addig is nem fog ártani, ha előbb megszoritja a kezedet Holt — mondta Monk. — Tedd meg Frederik, mert ha valaki koczkára tette az életét az embertársáért — azt Holt tette most érted.

Mihelyt észrevette, milyen helyzetben vagy, visszauszott és vagy tíz percig kinlódott, míg ki tudott szabadítani. Hogy miképpen tudta ezt megtenni és hogy ti nem zuzódtatok péppé — ezt még most sem értem!

Nem haboztam a kéznuyításommal, de Holt időközben eltávozott a kajütből.

(Polyt köv.)

nk tele-
vágó-
és 329
gyezések
0 koro-
-94 ko-
étermá-
az árak

márcz. 2
a élor
0.06 0.16
0.30 0.58
1.15 0. —
1.71 2.52
0.40 1.10
0. — 1.08
1.14 1.47
1.68 1.84
1.46 1.73
2.72 3.07
0.57 0.04
0.16 0.12
1.02 2.94
0. — 1.75
0.28 0.60
0.90 1.58
1.38 0.90
0.28 0.28
0.19 0.83
0.86 0.83
0.80 1.86
1.10 1.80
1.10 2.10
4.20 8.80
4.70 4.12
0.4 0.50
0. — 0. —
0. — 0. —
0.58 0.60
0.52 0.85
1.20 1.54
1.30 1.18
0. — 0.20
1. — 0.83

y
80.
PEST

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1908. márczius 2-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt Erdély, meg a Tengerpart kivételével országsterite volt csapadék, melynek mennyisége az Alföld tulnyomó részén 10 és 25 mm. között ingadozott és itt-ott zivatar is fordult elő. A hőmérséklet az ország északnyugati felén alig változott, míg délkeleti felén tovább emelkedett, úgy, hogy a nappali hőmérséklet számos helyen elérte a 15 C°-ot; a maximum: Temesvárott, meg Bavanistén 16 C° és minimum: Tátrafüreden -6 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony, enyhe idő várható, elvélve, inkább csak nyugaton még csapadékkal.

Table with columns: Allomás, Legnagyobb mín. hőmérséklet, A hőmérséklet Celsiusus skálán, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm. max., Hőmérséklet.

Kivonat a hivatalos lapból.

márczius 1.

Kinevezések. A földmivélségi miniszter Ringelhan János, Ringer Dezső, Bruoth István, Fabricius Imre, Kiss Aladár és Gellmann Károly okleveles állatorvosokat állatorvos-gyakornokokká; az állami nyomda igazgatója ifj. Tinkóczy Zsigmond budapesti illetőségű betűszedőt műszaki altisztté nevezte ki.

Áthelyezések. A győri főügyész Csonka Elek zálogszegi törvényszéki és Kereszturi József sümegi járásbírói fogházöröket kölcsönösen áthelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Hainburger József és Ferenc bácsufalvi illetőségű kalocsai lakosok Berkesre, kiskoru Heirich Katalin zsuppai lakos Horvátra, kiskoru Gottlieb Jenő kassai lakos Gergelyre, kiskoru Friedmann Ferenc szekszárdi lakos Földesre, kiskoru Weisz Imre és Weisz László szegedi lakosok Vasra, kiskoru Niederländer Hugó pozsonyi lakos Vadasra, Grün Ferenc pozsonyi lakos Garaira, Goldmann Emil budapesti lakos Garara, Muresianu Mihály debreczeni lakos Marosira, Engelhardt Mayer alias Miksa miskolczi lakos saját, valamint József, Hajnalka, Gyula és László nevű kiskoru gyermekei Erdősre, Neumann Gyula budapesti lakos Nyékire és kiskoru Tróber István pécsi lakos család: nevének Tiborra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A nagyváradi adóhivatalnál adóiszti állásra tizenegy nap alatt; a győri adóhivatalnál díjas gyakornoki állásra tizenegy nap alatt; Zólyom vármegyénél két közigazgatási gyakornoki állásra márczius 25-ig; az aradi pénzügyigazgatóság kerületében több pénzügyi vizgázói állásra április 15-ig; a debreczeni pénzügyigazgatóságnál fogalmazó-gyakornoki állásra tizenegy nap alatt; a beregszászi pénzügyigazgatóságnál hivatalsszolgai állásra márczius 29-ig; a máramaroszigeti pénzügyigazgatóságnál irodatiszti állásra nyolcz hét alatt; a nezsideri járásbírósnál irnoki állásra márczius 31-ig; a pancsovai járásbírósnál albirói állásra két hét alatt; a tornaaliai járásbírósnál jegyzői állásra két hét alatt; a keszthelyi járásbírósnál jegyzői állásra két hét alatt; a szekszárdi törvényszéknél jegyzői állásra két hét alatt; a nagyikindai járásbírósnál jegyzői állásra két hét alatt; a brassói állami szemgyógyintézetű gondnoki állásra tizenegy nap alatt; a szepsi járásbírósnál albirói állásra két hét alatt; a dévai adóhivatalnál díjtalan adóhivatali gyakornoki állásra tizenegy nap alatt; a letenyei járásbírósnál

nál jegyzői állásra két hét alatt; a máramaroszigeti törvényszéknél jegyzői állásra két hét alatt; a eskiszeredai törvényszéknél birói állásra két hét alatt; a gyulafehérvári törvényszéknél jegyzői állásra két hét alatt; a szombathelyi pénzügyigazgatóságnál irodatiszti állásra márczius 31-ig; a soproni törvényszéknél jegyzői állásra két hét alatt; a tordai törvényszéknél jegyzői állásra két hét alatt; az egri járásbírósnál albirói állásra két hét alatt; a varannói adóhivatalnál hivatalsszolgai állásra április 12-ig lehet a pályázatokat beadni.

S Z I N H A Z A K

Kedden, 1908. márczius 3-án

Nemzeti Színház

A hálás utókor. Társadalmi színjáték 3 felvonásban, írta Longyel Menyhért. Dr. Rajder Dénes Páthos, Rápoli Gál, Schess Miklós Mihályi, Mártha Vizvári M., Jma Cs. Alszegh, dr. Hegyi-Herz Jvany, Zebegény Gabányi, Kondor Rózsahozyi, Glattstein Bónis, Kerckes Nádai. Kezdeté 7 órakor.

III. Kir. Operaház

A walkür. A "Nibelung gyűrűje" zenedráma-trilógia első része 3 felv. Zenéjét szerzette Wagner R. Siegmund Anthes, Hunding Koral, Wotan Oreló, Sieglinde Vasqu ezno, Führlide Diónia, Bricka Flatiné, Helmwiege, walkür Márkus A., Gerhilde Joka, Ortlinde Payer, Waltraute Szilágyiné, Siegrune Váradi M., Grimgerde Valant. Kezdeté 7 órakor.

Népszínház-Vígopera

A nagymama. Énekes vígjáték 3 felvonásban. Csiky Gergely darabjából színpadra alkalmazta Pásztor Árpád, zenéjét szerzette Mádor Rezső, Szerémy grófné Blaha L., Márta Turcsányi, Piroksa Della Donna, Bárd Orkényi Horváth, Gróf Szerémy Pázmán, Br. Orkényi Kálmán Balint, Koszta Kúrti, Langó Szeráfina Marosi A., Tódorka Szilárd Nagy. Kezdeté 8 órakor.

Király színház

Varázskorongó. Operett 8 felvonásban. Írták Dörmann és Jacobsohn. Fordította Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Strauss Oszkár. XIII. Joahim Németh, Lotthár Papir, Helóna Petrás E., Niki Raskó, Gusztl Sárosi, Fridorika Orley G., Franzoi Pálmai Ilka, Vendolin miniszter Szabó. Kezdeté 10 8 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM. WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17. Ma kedden, márczius 2-án d. u. fél 4 órakor: gyermek-matinée Merian kutyaszínházával mérsékelt helyárakkal és dohányzási tilalommal. Este 8 órakor: A teljesen új márcziusi műsor. Előzetes jelentés: csütörtökön, 5 ikén d. u. fél 4 órakor gyermek-matinée. Jegyélvétel: 10-1 és 3-6 óráig. A téükertben reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK szigányszekerekre hangverseny.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28 BONBONNIERE. Telefon 52-88. Hétfőtől, márczius 2-től kezdve minden este 9 4-től 12-ig. A márcziusi új műsor. Új bohózatok: A publikát fényképezik - Az új tavaszi kalap. - Tingli-tangli a Cabaretben (6 részben) Új színpadi tréfák: A cseledeleány. - A fogorvos előszobájában. - A Vajda az udvari tanácsosokról. - Reklám-karikaturák (Új változat). Hazonút új cabaret-számmal fellépnek: Nagy Endre, László Rézsi, Ferenczy Károly, Balogh Bösko, Szécsi Magda, Fábian Kornélia, Kepf Joán, Huszár, Saló, Gabányi, Mahr Kóráty. Jegyek: Bárd-nál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut. Zipsér-nél (Andrássy-ut 4. sz. a Cabaret puztáráján, Teréz-körut 28.)

Nászajándékok jubileumra díszárnyak, év-eszközök, műipari cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN műtőráis ékszertelepén Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő. Dr. Preisz Hugó a. m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője. A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpost, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Nem kell többé 10.000 frtos régi hegedű mert Reményi Mihály műhegedű-készítő, a m. kir. Zene Akadémia házi hangszerésze legújabb találmánya által (>hangfokozó gerenda-) annak bármely hegedűbe vagy gordonkába illesztése után az sokkal jobb, nemesebb és erősebb hangot kap. Kezesség minden egyes hangszerért. Reményi sajátkeziményű új hegedűi pótolják a drága mesterhegedűket, miután a legnagyobb hangversenyteremben megfelelnek, bizonyítékul szolgál, hogy Geyer Stei a legnagyobb hegedűművész az a Vigadó nagy termében egy Reményi-féle új hegedűn sikerrel hangversenyzett. Hegedű készitési és javítási műterem. Budapest, Király-u. 58. Árjegyzék bérmentve.

Vadászok figyelmébe! ajánljuk, hogy fegyverrendeléseiket már most adják fel, nehogy a tömeges rendelés által a szállítás késedelmet szenvedjen a vadász idény beálltával.

A legjobb minőségű egy és kétsövű vadászfegyverek, karabélyok flóbertek, czéllövő fegyverek és revolverek részletfizetésre kaphatók: Aufrecht és Goldschmied fegyveráruházában Budapest, VII., Rákóczy-út 26. sz. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Veszek zálogcédulákat elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ BUDAPEST, Király-utca 34. Petöfi-utca sarok

MŰBUTOR csak kiváló jó minőségben. Szolid munka. Olcsó árak. Modern kivitel. Fáy Antal bútorgyárosnál BUDAPEST, Semmelweis-(Ujvilág)-utca 4. sz. a sarokban.

G. A. Schütz gépgyár cég, Wurzen I/S-ben 29921. számú Eljárás szésan előállítására című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyártására magyar gyárosokkal összeköttetést keres, szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyeket ad. Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál: Harsányi Jenő és Dr. Hessesinger Károly, hites szabadalmi ügyvivők. Budapest, V. kerület, Akadémia-utca

Vertical text on the far right edge of the page, including names and fragments of advertisements.

SZÍNHÁZAK

Kedd 1908. március 3-án

Vígyszínház

Sámson.

Ezennel 4 felvonásban. Irta Bern-stein Henry. Fordította Góth S. Braehard Jacques Góth Anne-Marie G. Kertész Le Govain Jérôme Fenyvesi D'And line Honoré Szerényi Amarquis Haraszthy Rí herford Grace Kónlós L. Flatch, Üzletvezető Tapolczai D'Andoline Maximil Tanny Kezdeté fél 8 órákor

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 88-14

A harisnyakérdés.

Tréfa. Irta; Berceik Árpád. Szereplők: Kardos, Poór Lili, Ural M

A betörők iskolája.

Bohózat. Irta; Dronen és Mon-ignac. Szereplők: Boros, Fár-son, Nyáral, Kabók, Vörös J.

All right.

Turfdráma. Irta I. P. Latargue

Szereplők: Kardos, Kabók, Szer-irmay, Bárcsony, Nyáral, Med-gyaszay V., Kókény J., Ural M. Palásthy.

Pajkos grizettek.

Operetta Irta L. Wilhelm, zené-jét I. Reinhard, fordította Helmf Jenő, Szereplők: Nyáral, Boros, Bárcsony, Keleti J. Róza Mli, Vörös Jli.

TSB Cabaret szám Sulamit Rahu, marakói táncosnő fellépő.

Kezdeté 9.15 órákor.

A conféroncier (szíjjét) Palásthy Marcell tölti be.

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközli Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám

Március 1-től teljesen új műsor.

BILL & WILL komikus akrobaták

Tom Butler Tom Briarly

kom. biciklista. láb és kézművész.

Előkészületben! Előkészületben!

A Tardos bank

Bohózat 1 felvonásban Irta: Tábori E.

Éjjeli 12 órától, reggeli 5 óráig

zene és táncz.

Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyes

Vasár és ünnepnapokon délután 4 órákor délutáni

előadás mérsékelt helyárakkal.

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Üzletátvétel

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönsé- get, hogy a

„GAMBRINUS” nagyvendéglő

1. é. március hó 3-án, ma tulajdonomba megy át és azt személyesen fogom tovább vezetni.

A vendéglő eddigi jó hírnevét nemcsak fenntartani óhajtom, hanem eddig szerzett szaktudáso- mat, melyre nemcsak előkelő amerikai és nagy európai városokban tettem szert, hanem BUDAPESTEN a GERBEAUD-PAVILLONBAN, a LIPOTVÁROSI KASZINÓBAN és legutóbb a ROYAL- szállóban szerzett tapasztalataim is biztosítékkal fog- nak szolgálni arra nézve, hogy a legelőkelőbb ven- dégek igényeit is ki fogom elégíteni.

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

Kezdeté fél 8 órákor

DIESEL-motorral
a tényleges lóerő
óránként csak **1 fillérbe**
kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel
készségesen szolgál a
Fegyver- és Gépgyár R.-t.
Budapesten.

Mindenfitt kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
Csokoládé dessert bonbonok,
Weider Ármin és Béla
csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT?
Kérjünk **MÜLLER J. L.-féle**
Blaha Serail Poudert

BLAHA LÚJZA (báró Splényiné) minnővérszű legkedvezőbb arczispóra. Valamennyi arczpor legjelesebbje egy nappalra, mint este, tekintélyek által megvizsgálatván, vegyüztetésük és tökéletesen ártalmannak találta. Nemi piperecsikk nélkülösbotlen, az arcbőrnek a legyöngédebb fehérséget, ifjúkori tisztséget, szépséget és rozspirt kölcsonca.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összeköttetésem folytán sikerült a világhírű és leghísebb hatású „Greme Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erejében összeállítanom. Es ezen szer, melyivel a hírneves Pompadur asszony egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. E külön szer jóval felelmű minden eddigi emul gyármányt. „Greme Pompadur” este és reggel alkalmaztatjuk, arcot és kezet bődrászívra aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-al.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.
cs. és kir. udvari illatszerész és pipere-csappan gyárosnál.
Budapest, IV., Koronaheczeg-u, 2. Az országban mindenütt kapható.

„Salome” CSIZ

ezidőzerint legersebb Jód-Brom gyógyforrás. A háson végzendő ivókurára „Unikum”. Dr. Koranyi Frigyes tanár — a magánykorlatban, valamint a vezérsé alatt álló budapesti kir. egyetemi beteggyógyászati körödon szerzett sok-sokos tapasztalása alapján — melegen ajánlja a „Csziz Jódforrást”, mint kiváló hatású gyógyesert mindazon beteg-egyeknél, melyeknél a jód mint speciális szer ajánlja van. A csiz gyógyászványvíz kapható mindenkor ir-és lőtesben, használati útmutatással, minden árványosko ostredőben. Megrendelhető a fürdő igazgatóságánál és Edecskuty L. kőművesnőnél, Budapest. 27033.

Fischer gummiáruház
Budapest, VII., Damjanich-utca (28/B-1)
»VIRI« idegerősítő I üveg 10 kor.

Drótkerítés legolcsóbb

Arjegyék díjmentes I
Arjegyék díjmentes I

STADLER MIHALY kerítésgyáránál
Budapest, VI., Váci-körut 41.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utcasarkán

Telt kebel.
Telt kebel két hónap alatt
Pilules Orientales

(frelőli pilulák) által, az egyedül-
lék által, melyek a mellot fol-
lesztik, szilárdítják, helyreállítják a női mellnek grációzus teliségét kölcsonca, anélkül, hogy az egészségnek ártanának. Garantálva arzenikummentes

Orvosi kiválóságoktól ajánlva. Abazsólú díszkötésű. Egy doboz használati utasítással franko 4-45 korona előzetes be-
küldése vagy 6-75 korona utánvétel mellett.

I. RATH Gyógyyszerész PARIS.
Rektárok: Béca, R. Pserhofer
gyógyyszerész, Singer-strasse 15
Budapest, Török József gyógy-
szerész Király-utca 12.

30 forint.
Varrógépek

egy új valódi csa-
ládi Singer varró-
gép zárszekrény-
nyel 5 évi tótállas-
sal osakás

SINGER A.

műgépésznel Budapest, főüz-
let Akáca-utca 55. Minden-
nemű varrógépek javítását
legutányosabb árban elvállalom. Arjegyék ingyen.

3 szó . . .
Egyenruha
Tiller
Budapest.

Bőrszék ipar
bőrsajtolás és bőrfaragás.

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépü-
letben. Nagy raktár valódi
bőrszék és karosszék-
ben, jóval olcsóbb árban,
mint eddig.

Használt szőkek átalakítása
bőrszék- és karosszék-
kére olcsó árakban.
Legolcsóbb bőrtinterek és
állványok.

AZ ANKER
élet- és járadék-biztosító társaság.
Magyarországi vezérképviselőség:
Budapest, IV., Deák-tér 6.
(Anker-udvar).

Az 1907. évtől kezdve 1907-ben B) osztalék-
terv szerint a befizetett
díjak arányában az évi
díj 31,72%-ig emelkedő
nyereménvosztalék fizet-
tetett ki készpénzben.

Társasági vagyon 171 millió korona,
melyből Magyarországon 28.000.000
van elhelyezve.

Díjkönvvecskék kívánatra ingyen.

Titkos betegségek
biztos és lelkiismeretes meggyógyításra bíráló tapasztalata
folytatás legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR
egyetemi orvos-tudor specializistát.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek,
heveny vagy idült hurutját, vizeleti nehézségeket, hólyag-
bajt, székelyeket, syphilit, ideg- és hárgerincsbajit és bármily
női betegségeket.

Budapest, IV., Károly-körut 10. I. emelet.
Rendel. d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.
Videktelek levél útján is biztos eredménytel gyógykez-
és gyógyeszerrel is gondoskodik. — Nőknek külön váróterem,
külön kijárat.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelelt gazda
tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hulygyszorvi
és bujakoros osztályán való működése alatt számos
éven át szerzett.

Dr. FABINYI
specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makác
nemi betegséget
(hulygósólyást ebeket, syphilit stb.)

Impotentiát (férfiui gyengesség
mégldősobbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer
foglalkozás megzavarása nélkül).

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjlanul válasz. Kívánatra gyógyeszer.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Pannónia szállóval szemben.)
Áltáró ház. — Bejárat a lépcsőnél. — Külön várószobák.

BIZTOS
gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségekben szenvednek,

mint hulygósó és hólyagbajok, hulygósószékütlekek, vizeleti zava-
rok, éjjeli magömlések, szék és bujakoros bántalmak (syph-
lis, az úrtörtetés utóhalaként fellépő idegbajok, korai férfi-
erő elgyengülés, bármily bőrkütlekek stb. nőknél leheritoyas,
meh bajok, alapos, gyors a gyógyeres gyógyítására szigo-
ruan tudományos és lelkiismeretes gyógy módjánál
fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL
v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírl és a legregibb, 22
éve iennálló rendel. intézetet

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült hulygósó és hó-
lyag bajok vizsgálatá villamos hulygósóútkör segélyével.
videktelek levelekre kimerítő választ és szakszerű tanácsot nyer-
nek, gyógyeszerrel gondoskodik is. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Miért vesz

minden szegény és gazdag egyaránt

DIANA

■ sósborszeszt ■

Mert a fáradt test okvetlen meg kíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak. Például: csontfájdalom, félaro és reumatikus fejfájás, nyakszirtmerevedettég. A hátfájás, derékfájás, szaggatások, oldalszurás és nyilalás, melyek a reumatikus, csu- sos és köszvényes bajokkal szorosán összefüggnek.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cu- korra vagy vízbe

veszik,

mint étvágygerjesztőt és fájdalom- esillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA-SÓSBORSZESZ

El van ismerve, hogy

■ szájviznek ■

használva, a bűzös szájlehelet telje- sen elmúlik tőle. A leghevesebb nátha egyszerű szagoltatás által eltű- nik. Rekedtség egyszeri toroköblöge- tés áltai megszüntethető.

EGYEDÜLI KÉSZÍTŐ:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA- sósborszesz	Egy nagy üveg Diana-sósborszesz	Egy lega. üveg Diana-sósborszesz
40 fillér	1.- korona	2.- korona

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható feliraton a **DIANA-SÓSBORSZESZ**

P. K. No. 471/1908.
M. S.

Pályázati hirdetmény.

A következő iskolai év kezdetén (szeptember 16-án) a fiumei hadtengerészeti akadémiában előrelátható- laz 35 egészen ingyenes és féldíjmentes (a közös had- ügyi tárczából javadalmazott) kincstári, illetőleg fi- zetéses és alapítványi hely fog betölteni.

Felvételek csak az I-ső évfolyamba van helye.

A felvétel általános kellékei a következők; 1)

a magyar vagy az osztrák állampolgárság (kül- földiek r.szére O cs. és apost. kir. Felsőnének legma- gasabb engedélye kívántatik meg);

teszi alkalmasság, ugy a katonai nevelésre, mint az ezutáni tengerhadi szolgálatra, mely alkalmasság az idevonatkozó szabályok alapján kiállított katonai orvosi bizonyítvánnyal igazolandó;

kielégítő erkölcsi magaviselet;

a betöltőt 14-ik és még tul nem haladott 16-ik életév;

a megkívántató előtanulmányok, nevezetesen: va- lamely nyilvános reálskola, vagy gymnasium (polgári iskola) vagy ezekkel egyenjogositott s az osztrák- magyar monarchiában levő egyéb tanintézet négy osztályának kielégítő eredményrel való bevégezése.

A (közös hadügyi tárczából javadalmazott) kinc- stári helyekre katonaiszteknek s katonai, udvari és állami hivatalnokoknak fiait birnak igényyel. Fizető helyre azonban felvételnak az osztrák és magyar ho- nosok hozzátartozói általában, ha a feltételeknek külön- ben megfelelnek.

Az élelmezési átalány fizetéses helyért ez idő szerint évenkint 1800 korona, féldíjmentes helyért 800 korona, mely összegből a növendékekre az intézetben fordítandó minden kiadás fődöz etik. Ezen átalány két egyenlő részletben félévkenkint előre küldendő meg a fiumei hadtengerészeti akadémia parancsnokságának és pedig az első részlet minden évnek szeptember hava 16-án, második pedig márczius hava 16-án.

A pályázók közül felvételre kijelölt ifjak Fiumében felvételi vizsgálatot kötelesek tenni. Ezen vizsgálat

1) A felvételi feltételek, nyomtatott teljes kiadásban „Seid L. W. és fia” cégénél Wienben kaphatók és kívánatla a cs. és közös hadügyminiszterium tengerészeti osztálya, a pólai cs. és kir. kikötő tengerügyi hivatala, s tiszti tengerészeti kerületi parancsnokság és a fiumei hadtengerészeti akadémia paranc- snoksága által is kiszolgáltatnak 20 fillér beklüdező ellenében. A 20 fillér bélyegekből is beklüdező.

tárgyai: a) német nyelv, b) mennyiségtan, c) történe- lem és földrajz, d) természettudományok.

Ezen tárgyakból oly terjedelemben teendő a vizs- gálat, a melyben azok a középiskola négy alsó osztá- lyában előadatnak.

A főlvételi vizsgálatok szeptember 10-én kezdőd- nek s ezekre a pályázó ifjak idejekorán fognak Fiu- méba behivatni.

A hadtengerészeti akadémiában a kiképzés négy évig tart. A IV. évfolyamot kielégítő eredménnyel be- végzett növendékek II-od osztályu tengerész-hadapró- dokká nevezetnek ki.

A legfelsőbb évfolyamban minden fizetéses növen- dék részére az élelmezési átalány utolsó részletének lefizetésekor azon összeg is lefizetendő, mely annak tengerészhadapródi felszerelésére szükséges. A kincstári növendékek és az alapítványok felszerelése a közös hadügyi javadalomból fedeztetik.

A hadtengerészeti akadémiába való felvételt kérő folyamodványok a cs. és kir. közös hadügyminiszte- rium tengerészeti osztályához, Wienbe intézendők. Ál- lami, vagy udvari szolgálatban levő egyének felettes hatóságaik útján, magánszemélyek pedig a leg közelebbi katonai tételállomás-, vagy kiegészítési kerületi paranc- snokság útján nyujtsák be folyamodványukat.

Ezen kérvényeknek, legkésőbb július 30-ig a kö- zös hadügyminiszterium tengerészeti osztályához kell beérkezniök: elkésve érkezett folyamodványok tehát nem fognak figyelemre méltattatni.

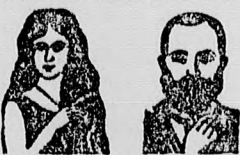
A főlvételi folyamodványokhoz melléklendők:

1. a keresztlevél vagy születési bizonyítvány,
2. a honossági bizonyítvány,
3. a katonai orvosi bizonyítvány,
4. A himnlóttalási bizonyítvány, amennyiben beoltás a katonaeorvosi bizonyítványban nem igazoltatik.
5. középiskolákban nyert összes iskolai bizonyít- ványok, ideérve az utolsó főlévre vonatkozó bizo- nyítványt is.

A tényleges szolgálati kötelezettség elvállalásáról szóló nyilatkozatok kiállítására, — miután e kötelezett- ség már a védtörvény által ki van mondva — nem kí- vántatik.

Wien, 1907. évi februárius havában.

A cs. és kir. közös hadügyminisztérium tengerészeti osztálya.

Hajfestő-fésű

egyszerű fésűs állal fest ősz vagy vörös haját valódi szókere, barnára, vagy feketele. Teljesen ártalmatlan! Ekvig használ- ható! Ezek használatban. Egy darab ára 5 korona. Szóthidés SCHÖLLER J. Altal. Bécs, I. Kurzbauergrasso 41K.

Könyveket,

regénysorozatot, egész könyvtárat jó áron vásá- rolok. Ajánlatokat „Könyv- kedvelő” jelige alatt a kia- dóhivatal továbbbit.

Polgári draki

Pontos kiszolgálás!

Kitünő szabás!

Videkre mintái küldök, nagyobb rendelésnél sze- mélyesen olmgcyek.

Zeliszka János

angol uri szabóterma- BUDAPEST,

Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a leg- dívatosabb angol és bol- — földi szövetekből. —

Lampel R. Kk. (Wodianer P. és Fial) R.-t. könyvkiadóvállalatánál Budapeston megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

Márcziusi irodalom

a Magyar Könyvtárban

GRACZA GYÖRGY 1848 márczius 15. 32. szám. Ára 30 fillér.	FARKAS EMÖD Gr. Batthyány Lajos élete. 511—512. szám. Ára 60 f.	JÓKAI MÓR Márczius 15-iki szózatok. 283. szám. Ára 30 fillér.
PETŐFI SÁNDOR Haza és szabadság. 280. és 290. szám. Ára 60 fillér.		JÓKAI MÓR Petőfi Sándorról. 291. szám. Ára 30 fillér.
JÓKAI MÓR Emlébeszédék. Kossuth Lajos emlékezete. Ün- nepi beszéd 1808 márczius 15-én. Az egyetemi ifjuság márczius ünnepe stb. 46. szám. Ára 30 fillér.	ÁBRÁNYI EMIL Márcziusi dalok és egyéb költemények. 85. szám. Ára 30 fillér.	Kossuth Lajos beszéde a haderő meg- ajánlása ügyében. 36. szám. Ára 30 fillér.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 288

Fényképezőgép,

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elslüléssel, kazetával, alkalmas mindenféle felvételre csak 9 forint. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettákkal, labda-exponálással, EGÉSZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép Görz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászgyógyintézet, fényképezőgép- és binoklét, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyiszintén minden olcsón eladok és újakra becserekélek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Nősülni óhajt ?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvényt, gyermekkel, testi hibával stb.) 5-50000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmasra, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak jelleg alatt e címre L. Schlesinger, Berlin 18.

A Falkogen

tüdőbajt gyógyít, zsúrast, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszerár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27796

Diszkerkedvelők

Kérjenek árjegyzéket az EISO magyar díszfenyő-faiskolától. Tulajdonosa: Csapony Ede, Körmeny 120 fajta tűlevelűfák, lombfák, sorfák, díszcserjék és rózsafák kaphatók! 5447

Csemegezőlőt

fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 6 koronáért, leginomabb táblaalmát 4 koronáért, mézédés narancsot 3 koronáért szállít Rothmann Hermin Biskunthelason. 27850

Singer varrógépek,

egész új 30 lrt, szakértőleg javítottak 12 firtól főjebb, jóállás mellett szállít Habán József műszerész, Almásy-tér 14. Képes árjegyzék ingyen. Javítások jutányos árban. 27905

Középkorú

vidéki magányos egyén keres egy 35-40 év körüli özvegy v. hajadon gazdasszonyt, ki a házi teendőköt maga elvégzi, tisztá elkölcslü legyen. Levelet "Vasutas" címen a kiadóba 5557

Új csemege

juhturó 5 kg bődönben 6 kor. Hegyi téglasajt 60 kor. Kiloja bémentve. Szállítja a Felsőmagyarországi Hegyi Juhturógyár Nauszabos, (Gömör megye.) 5559

Újságba hirdetést

beküldöttem, nem jelent meg. Kérem tudósítani Pestí Hirlapban esetleges elúvozásról, hogy viszont ezuton értesítem Peches vagyok, legalább Magát láthatnám: Üdvözl. Levelet kérek a következő jelleg alatt "30-25". 5558

Jogi, politikai saigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesfárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyiszintén államszámviteltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szemínárium, Budapest VI., Róza-u. 44. III. 8.

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerezz mindent "Huszár" Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok, Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

1000 családnak

azonnalra szerzett "Huszár" lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

Parketagyár

Gyöngyödsön ajánlja gyártmányait. 27733

Zálogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR. Síp-utca 8. 27183

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekas, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 27808

Régi ezüsttárgyakat

és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugyiszintén régiségeket, drágakövet, arany- és ezüst-órákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 27792

Gyümölcsfa

díszfa és rózsaszárgyűzőkkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren (Budapest mellett.) 27117

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter k 7.50, 4 liter k 9.- bémentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesem. 26973

Törlesztéses

pénzkölcsönt, mint rövid lejáratú, hitelképes egyéneknek. Tárcahitelt, kereskedőknek, iparosoknak, gyárosoknak,ugymint nyilvántartási-követelésekre, könyvkövetelésekre, ingatlanokra, Pest-környékbeli-ekre is. Tisztviselői kölcsönököt 10-20 éves törlesztésre, 6 1/2% kamatra előnyösen, gyorsan kieszközöl. Legbonyolultabb konvertálások kereszítvitének. Előzetes költség nincs, Szerény utólagos díjazás. Weimer Miksa bankképviselete, Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám. 08113

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felnőttek (hölgyek is) kik tanulmányaikát félbeszakították legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárokat vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csak sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál "Tanár" Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Azczélsodrony-

ágybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakanterrel 3.50 forint, vaskerettel 5.50 forint és feljebb. Sodronykerítésekéröl kérjen költségvetést. Helzer és tsa sodronykerítés- és ágybetégyárában. Népszínház-utca 1-3. sz. 27910

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízatásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint család ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szönyvek kényesített körülmények miatt eladók; mahagoni hálószoba 180 forint, íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 forint, nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 forint. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpince. 26614

Biztos vigasz

valahára rheumában (közvény) és csuszban (Gicht) szenvedőknek!

Költség, belső gyógyszer, kenés és fürdő nélkül elérhető, hogy 8-10 nap alatt egyszerű, kényelmes, ártalmatlan és kellemes eljárás mellett végképen megszűnnek a legmakacsosabb rheuma és csusz okozta fájdalmak a végtagokban, a törzsben vagy akár a fejbe is ha vannak. 40 évi tapasztalat mint gyógyszerész — midőn látam és látom, hogy a legkülönbözőbb drága gyógyszerek, eljárások és fürdők is csütörtököt mondanak holott az én eljárásom biztos sikerre vezet — készített arra, hogy eljárásomat közöljem szenvedő emertársaimmal díjtalanul. Csak a hirdetés költségek fedezésére tessék 2 koronát utalványozni vagy a körülmenyesen megírt levélben levélbélyegeket beküldeni, midőn aztán eljárásomat azonnal bémentve megküldöm. Cím: "Orvanyal gyógyszerár" Kékes Szolnok-Doboka megye 27931

Rekedtség

Biztos és kellemes orvoslása a Réthy-féle csuorka, 60 fillérért mindeütt kapható 721k

Szepességi esemegék

BARTA-féle veresafonya befőtél, maina, számosca, cipőkeggyőlt, gomba- és huskonzerveket, pastétomokat elad a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesem. Kérjen árjegyzéket.

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bútorok, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B, VII, Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Kolozsvári

jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, Államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikert biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Csemegealma

100 nemes fajlama és óriás bírsalma postakosaránkint 8 kor. 25 kilo ára 12 kor. Házilag készült barack lekvár 2.40 kor. Kilió bírsalma-sajt 2 kor., Cukorédes szilváz 1.40 K. kiloja Fajhoroknak hecolitort 50 koronáért szállítja Szabó K. Csongrád. 28010

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvasracsozások, kortkörtések, keramillapok, Kehlholmi, lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,

épület-bontás vállalkozó Budapest, Nador-u. 72-74. 6. sz. sz. Szécsen-ut 5.

BUTOROK

háló-, ebédli-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 268 Kacinczy-utca sarok.

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába "Huszárhoz" kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

Asztalosok

új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a "Kegyelet" szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46. 27903 B.

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok

Rézagy --- 45.- forint Vaságy matraczczal 8.50 Gyermekágy --- 11.50 Sodronyágy-betét 3.50 Vas- és rézbutorok gyári árban. 28046

WEISZ LIPOT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

Veresafonyabefőt

BARTA-féle, 6 kilos postakosárléveg 6.- korona FELKA, KONZERVGYÁR Felka. Szepesem. 88972

STENOGRAFIA

Ha életpályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépírást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenográfia országos Gabelberger gyorsíró- és gépipíró iskolában. Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V., Váci-körút 33

A legelőnyösebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt

kézpénzbeni áron a legújabb rendszerű bankhitel

utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszerelőben. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Urasági butorokat, szőnyegeket, osillárokat

és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond

VI., Lázár-utca 3 (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern stilszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy másfajta háló, ebédli, uriszoba és szalonbutorokban. Hálószobák, börgarnitúrák és kárpitosfélékben. Porzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból, gáz, villamos stb.-hez.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Sommelweiss-(Ujvádg) utca 21., kapubejárat. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.

26619

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, állandó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használata és újak olcsón kaphatók

Lefkoylts Jakabnál Bpest, V., Csáky-utca 26. Korail-utca sarok. Lipót körút közelében.

Modern urasági butorok

alkalmi vétel és eladás

háló-, ebédli-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezeltől Gyár-utca. Telefon 14-09.

30 korona

finom szövethől divatos fertőtlenítő vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben "Házai verseny-szabóvár" Budapest, VII., Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bémentve.

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédli-, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Sommelweiss-(Ujvádg) utca 21., kapubejárat. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen. 26619